

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ
นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
PSYCHO-SOCIAL CORRELATES OF WASTE MINIMIZATION BEHAVIOR
OF BACHELOR OF SCIENCE IN INDUSTRIAL EDUCATION STUDENTS
AT KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมดี

PC14

ASSISTANT PROFESSOR PAITOON PIMDEE

16

395

.K5

พ.ศ. ๒๕๖๒

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 116887

วัน,เดือน,ปี 16 ส.ย. 2554

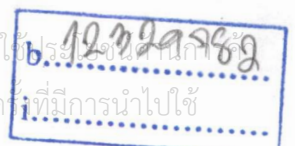
ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2553

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานการวิจัย บัณฑิตทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ
 นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมพ์ดี

ปีที่ทำวิจัย พ.ศ. 2553

หน่วยงาน สาขาวิชาครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
 โทรศัพท์ / โทรสาร 02-3264511 e-mail : kppaitoo@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา กลุ่มต่างๆ และ 4) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 317 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม 2) ปัจจัยด้านสถานการณ์ 3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ 4) พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และ 5) ลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ผลการเรียน หลักสูตรที่ศึกษา รายได้ครอบครัว และการเปิดรับสื่อ ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษาเพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ เชื่ออำนาจในตนสูง มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก โดยพบในหลักสูตร 5 ปี และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 21.5%, 17.2%, 11.3% และ 15.5% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 27.3%, 31.3%, 16.6% และ 21.1% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่อในอำนาจตน และสุขภาพจิตดี ตามลำดับ

2) นักศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก การเชื่อบุคคลใกล้ชิดมาก และรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาผลการเรียนต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 26.3%, 25.0%, 21.5% และ 21.1% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะได้สูงสุด 31.6% ในกลุ่มนักศึกษาที่รายได้ครอบครัวน้อย ทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 36.5% ในกลุ่มนักศึกษาที่เปิดรับสื่อมาก ทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าได้สูงสุด 27.0% ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้สูงสุดเท่ากับ 28.8% ในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

3) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม อยู่ในสถานการณ์ และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง/มาก คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก และมีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมเมื่อรวมกับปัจจัยด้านสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมได้ 24.3% และ 24.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาเพศหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 45.3% และ 28.4% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

4) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัย

ด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวม 8.6% และ 6.9% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่าง
คุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง เพิ่มขึ้นได้สูงสุด
เท่ากับ 12.5% และ 9.2% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลด
ปริมาณขยะ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัยทางจิตสังคม / การลดปริมาณขยะ / จิตลักษณะตามสถานการณ์ / นักศึกษาคู

III

Research Title Psycho-Social Correlates of Waste Minimization Behavior of Bachelor of Science in Industrial Education Students at KMITL

Researchers Assistant Professor Paitoon Pimdee

Year 2010

Office Industrial Education Program, Industrial Education Faculty
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Chalongkrung Rd., Ladkrabang, Bangkok 10520
Phone / Fax : 02-3264511 e-mail : kppaitoo@kmitl.ac.th

ABSTRACT

The purpose of this research is to study students' factors effective toward waste minimization behavior with 4 major purposes ; 1) to study the factor of psychological traits concerning with situational psychology and students' waste minimization behavior. 2) to study the factor of situations concerning with situational psychology and students' waste minimization behavior. 3) to study the factor of psychological traits, factor of situation and factor of situational psychology concerning with students' waste minimization behavior and 4) to seek causative variables that are important to predict the waste minimization behavior of different students groups. The sample group is the 317 bachelor students in Industrial Education Faculty at KMITL of the 2009 academic year from the sampling of field of study classification.

This research is a comparative-correlation study using questionnaire and summated rating scales measurements. There five groups of variables as follows ; 1) Psychological traits variables 2) Situation factor 3) Situational psychology factor 4) Waste minimization behavior variables 5) Bio-social and background characteristics of the students such as gender, GPA, curriculum, family income and media exposure which is the variables of group separation of information analysis. This research accumulating the information in December 2009 to January 2010. Analyzing the information with instant statistic program by using amount statistic, percent, average value, standard deviation, t-test, Three-way analysis of Variance and the analysis of Stepwise and Hierarchical Multiple Regression and the second statistic of information analysis is group comparison by couple with Scheffe'. All statistic analysis proceeded into total groups and sub groups separated by students' bio-social and background characteristics for the best result. The research findings;

1) Students with high 3-dimensions of psychological traits aspects: high believe in internal locus of control of reinforcement, high future orientation and self-control and very good mental health are the persons with the behavioral intention found in 5 year curriculum group. Moreover, it was found that psychological traits factor could predict the favorable attitude towards waste-minimization behavior, behavioral intention, optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in total group 21.5%, 17.2%, 11.3% and 15.5% respectively. It was predictable that the maximum percentage of favorable attitude towards waste-minimization behavior, behavioral intention, optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior of the female group 27.3%, 31.3%, 16.6% and 21.1% respectively. The significant predictors were future orientation, internal locus of control and good mental health, respectively.

2) Students with a lot of 3-dimension situations: love-reason oriented child-rearing practices, perceived social norm and receive about the environmental information are the persons with the much optimal utilization behavior found in the low GPA group. Moreover, it was found that situation factor could predict the favorable attitude towards waste-minimization behavior, behavioral intention, optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in total group 26.3%, 25.0%, 21.5% and 21.1% respectively. It was predictable that the maximum percentage of attitude towards waste-minimization behavior 31.6% in low family income group, maximum percentage of behavioral intention 36.5% in much media exposure group, maximum percentage of optimal utilization behavior 27.0% in low GPA group and maximum percentage of waste-making avoidance behavior 28.8% in 2 year curriculum group. The significant predictors were receive about the environmental information, love-reason oriented child-rearing practices and perceived social norm, respectively.

3) The students in the high future orientation, receive much about the environmental information, and much behavioral intention are the persons with the behavior of the most worth of optimal utilization more than those of the opposite qualification, found in 2 year curriculum group. The factor of psychological traits merging with the factor of situation can forecast the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in the main group for 24.3% and 24.6% respectively. By forecasting the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in the female group for the maximum of 45.3%, and

28.4% respectively. The significant predictors were receiving the environmental information, future orientation and perceived social norm, respectively.

4) The factor of situational psychology can forecast the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior, adding from the factor of psychological traits and the factor of situation which is the forecasting in total group increased 8.6% and 6.9% respectively. By forecasting the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in the high GPA group can increase with the maximum of 12.5% and 9.2% respectively. The significant predictors were behavioral intention and favorable attitude towards waste-minimization behavior, respectively.

Keywords : psycho-social / waste minimization / situational psychology / teacher training students

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ.....	XII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ขยะมูลฝอยและการบริหารจัดการ.....	9
2.2 พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ : ตัวแปร ความหมาย และ การวัด.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
4.2 ผลการวิเคราะห์จัดลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณ ขยะ ของนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคต ควบคุมตน แตกต่างกัน.....	58

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณ ขยะ ของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การ เชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน.....	69
4.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มุ่งอนาคต ควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และความพร้อมที่จะกระทำการ ลดปริมาณขยะ แตกต่างกัน.....	81
4.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มีความเชื่อ อำนาจในตน มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และทัศนคติที่ ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ แตกต่างกัน.....	88
4.6 ผลการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัว ทำนาย.....	93
4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ เดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตาม สถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	105
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
5.1 สรุปการวิจัย.....	111
5.2 อภิปรายผล.....	113
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	120
บรรณานุกรม.....	121
ภาคผนวก	
ก แบบวัดเพื่อการวิจัย.....	128
ข ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่.....	138

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก.....	14
2.2	ประเภทและขนาดภาชนะรองรับขยะมูลฝอย จำแนกตามสถานที่รวบรวม.....	16
3.1	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรและสาขาวิชา.....	48
3.2	แสดงประเภทข้อความ ค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแต่ละชนิด.....	55
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
4.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี.....	59
4.3	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน.....	60
4.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี.....	62
4.5	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน.....	62
4.6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี.....	64
4.7	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน.....	65
4.8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี.....	67
4.9	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน.....	67
4.10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักศึกษา ตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร.....	71
4.11	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	71
4.12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร.....	74

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า	
4.13	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	74	
4.14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร.....	76	
4.15	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	77	
4.16	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	79	
4.17	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคล และรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	79	
4.18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาตามการมุ่งอนาคต รับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะ.....	82	X
4.19	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มุ่งอนาคต รับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะ แตกต่างกัน.....	82	
4.20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาตามการมุ่งอนาคต รับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะ.....	85	
4.21	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาที่มุ่งอนาคต รับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะ แตกต่างกัน.....	86	
4.22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาตามความเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี.....	89	
4.23	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน.....	90	
4.24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาตามความเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี.....	91	
4.25	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน.....	92	
4.26	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	96	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.27	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายนและตัวทำนายนที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายน คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	98
4.28	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายนและตัวทำนายนที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายน คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	101
4.29	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายนและตัวทำนายนที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายน คือ พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	104
4.30	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายนและตัวทำนายนที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายน คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	107
4.31	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายนและตัวทำนายนที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายน คือ พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	109

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของ พฤติกรรมคนดีและเก่ง.....	25
2.2	แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	26
2.3	โมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของ Hines และคณะ.....	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัญหาขยะ เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ สาเหตุมาจากปริมาณขยะมูลฝอยจากชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น การขยายตัวและพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในปัจจุบันปัญหานี้ก็ไม่ได้เกิดเฉพาะในเมืองใหญ่เท่านั้น แต่มีการขยายตัวของปัญหาไปสู่ชนบทห่างไกลเพิ่มมากขึ้น จากรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2551 ของกรมควบคุมมลพิษ (2552 : 49-50) พบว่าปริมาณขยะมูลฝอยของประเทศไทยยังคงเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยในปี 2551 มีปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ 15.03 ล้านตัน หรือ 41,064 ตันต่อวัน ปริมาณขยะมูลฝอยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพมหานครมีมากที่สุด คือ 11,820 และ 8,780 ตันต่อวัน ตามลำดับ จากจำนวนขยะทั่วประเทศทั่วประเทศทั้งหมดมีปริมาณขยะที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพียง 15,540 ตันต่อวัน หรือร้อยละ 38 โดยเป็นกรุงเทพมหานครที่มีปริมาณขยะที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการมากที่สุด

มลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมประเภทหนึ่ง ที่มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมคุณภาพชีวิตมนุษย์ และยังก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆ ได้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นอากาศเสียเพราะเกิดจากการเผามูลฝอยกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศ น้ำเสียที่เกิดจากการกองมูลฝอยที่ตกค้างบนพื้นเมื่อฝนตกจะเกิดน้ำเสียซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำทำให้เกิดภาวะมลพิษทางน้ำ แหล่งพาหะนำโรคเนื่องจากมูลฝอยตกค้างบนพื้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และเหตุรำคาญ ความไม่น่าดูจากการเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน (กรมควบคุมมลพิษ, 2553 : Online) ดังนั้น นโยบายและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในระดับชาติ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้มีการจัดการขยะมูลฝอย โดยมุ่งเน้นการจัดการที่เป็นระบบและครบวงจร ตั้งแต่การป้องกัน ควบคุม หรือลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ก่อนการกำจัดขั้นสุดท้าย

การลดปริมาณขยะจัดเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยในทางตรงคือทำให้เกิดความสะอาดจากปริมาณขยะที่ลดลง ลดพลังงานในการจัดเก็บและกำจัดขยะ ส่วนในทางอ้อมคือลดการทำลายทรัพยากรและใช้พลังงานในการผลิตได้เพิ่มขึ้น และยังเป็นการช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อากาศ แหล่งน้ำ และดินไม่ให้เสื่อมโทรมลงจากความสกปรกและเป็นพิษของขยะ (ลินดา สุวรรณดี, 2543 : 6) โดยพฤติกรรมลดปริมาณขยะมีความเกี่ยวข้องกับ

บุคคลทุกเพศทุกวัยในสังคม เพราะทุกคนล้วนแต่มีส่วนสร้างขยะจากกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของเรา โดยพฤติกรรมจัดเป็นการกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อและค่านิยม ทักษะคติ บุคลิกภาพ หรือสิ่งอื่น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็นการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการไตร่ตรองแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีก้าว ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมด้านความรู้ พฤติกรรมด้านเจตคติ และพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ

พฤติกรรมลดปริมาณขยะเป็นพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านหนึ่ง เนื่องจากขยะเป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่น่าปรารถนา ดังนั้น พฤติกรรมลดปริมาณขยะจึงหมายถึง การกระทำกิจกรรมใดๆ ในการอุปโภค บริโภค ที่ก่อให้เกิดปริมาณของเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เพื่อการรักษาสมดุลทางสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการลดปริมาณขยะนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางตรงคือ ทำให้เกิดความสะอาดจากปริมาณขยะที่ลดลง ลดพลังงานในการจัดเก็บและการกำจัดแล้ว ยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางอ้อมคือ ลดการทำลายทรัพยากรและการใช้งานพลังงานในการผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อากาศ แหล่งน้ำ และดินไม่ให้เสื่อมโทรมลงจากความสกปรกและเป็นพิษของขยะ กรมควบคุมมลพิษ (ม.ป.ป. อ้างใน ลินดา สุวรรณดี. 2543 : 6-8) ได้เสนอแนวคิด 5R ก่อนจะทิ้งขยะ ดังนี้ 1) Reuse คือ การนำกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง เช่น นำกระดาษห่อของขวัญ กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดแก้วที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ 2) Reduce คือ การลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นให้น้อยลง เช่น การใช้ถุงผ้า หรือตะกร้าเวลาไปซื้อของเพื่อช่วยลดปริมาณถุงพลาสติกหรือถุงกระดาษจากร้านค้า 3) Repair คือ การซ่อมแซมให้ใหม่ โดยนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายที่จะทิ้งขยะมาซ่อมแซมใหม่ เพื่อให้ใช้งานได้ต่อไปได้อีก เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ต่างๆ การเย็บเสื้อผ้าเก่าที่สีซีดแล้วมาใช้ใหม่ เป็นต้น 4) Reject คือ การหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย วัสดุที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง บรรจุภัณฑ์ที่เกินความจำเป็น วัสดุที่ทำลายได้ยาก เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟมใส่อาหาร หลีกเลี่ยงการใช้ขวดยาฆ่าแมลง หลีกเลี่ยงการใช้กระดาษชำระบ่อยๆ ครั้งละมากๆ 5) Recycle คือ การแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ เป็นการนำขยะมาแปรรูป หรือเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น เศษแก้ว กระดาษ พลาสติก กระป๋องโลหะ รวมทั้งการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปได้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะช่วยให้เกิดสิ่งที่จะเป็นขยะมีปริมาณน้อยลง สามารถจัดเก็บและนำไปทำลายได้ง่ายขึ้น

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นับเป็นกลุ่มต้นแบบที่ดีของเยาวชนในอนาคต ทั้งนี้เพราะนักศึกษาเหล่านี้ต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และประกอบอาชีพครูในอนาคตอันใกล้ นักศึกษากลุ่มดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถเป็นต้นแบบให้กับคนในอีกหลายๆ รุ่นต่อไปได้ ดังนั้น ถ้าทราบพฤติกรรมลดปริมาณขยะของ

นักศึกษาว่าเกิดจากสาเหตุทางจิตด้านใดบ้าง การอบรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมดังกล่าวสามารถทำได้ตรงประเด็นมากขึ้น ทำให้การพัฒนาและส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับนักศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้เยาวชนของชาติมีจิตสำนึกและพฤติกรรมการลดปริมาณขยะที่เหมาะสม นับเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในระยะยาวของประเทศ

ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษาดังกล่าว เพราะพฤติกรรมการลดปริมาณขยะถือเป็นการปฏิบัติจากการบริโภคในชีวิตประจำวันของนักศึกษาที่จะทำให้เกิดมลภาวะกับสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยในการวิจัยนี้จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นการใช้สิ่งต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง (Reuse) การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย (Repair) การคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อได้ (Recycle) และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ซึ่งเป็นการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และไม่สร้างให้เกิดขยะเพิ่มมากขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทน เพื่อลดการเกิดขยะ (Reduce) การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม (Reject) ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการพัฒนาและส่งเสริมความรู้สร้างจิตสำนึก และการตื่นตัวในการลดปริมาณขยะกับทุกภาคส่วนของประเทศ เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบและพฤติกรรมทั้งขยะ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประเทศไทยมีความยั่งยืนต่อไป

3

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ
- 4) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

- 1) นักศึกษาที่มีปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสูง (เชื่ออำนาจในตนเองสูง มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และสุขภาพจิตดีมาก) มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะและความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ) และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ (พฤติกรรมการ

ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) แต่ละด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมต่ำ (เชื่ออำนาจในตนต่ำ มุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และสุขภาพจิตดีน้อย)

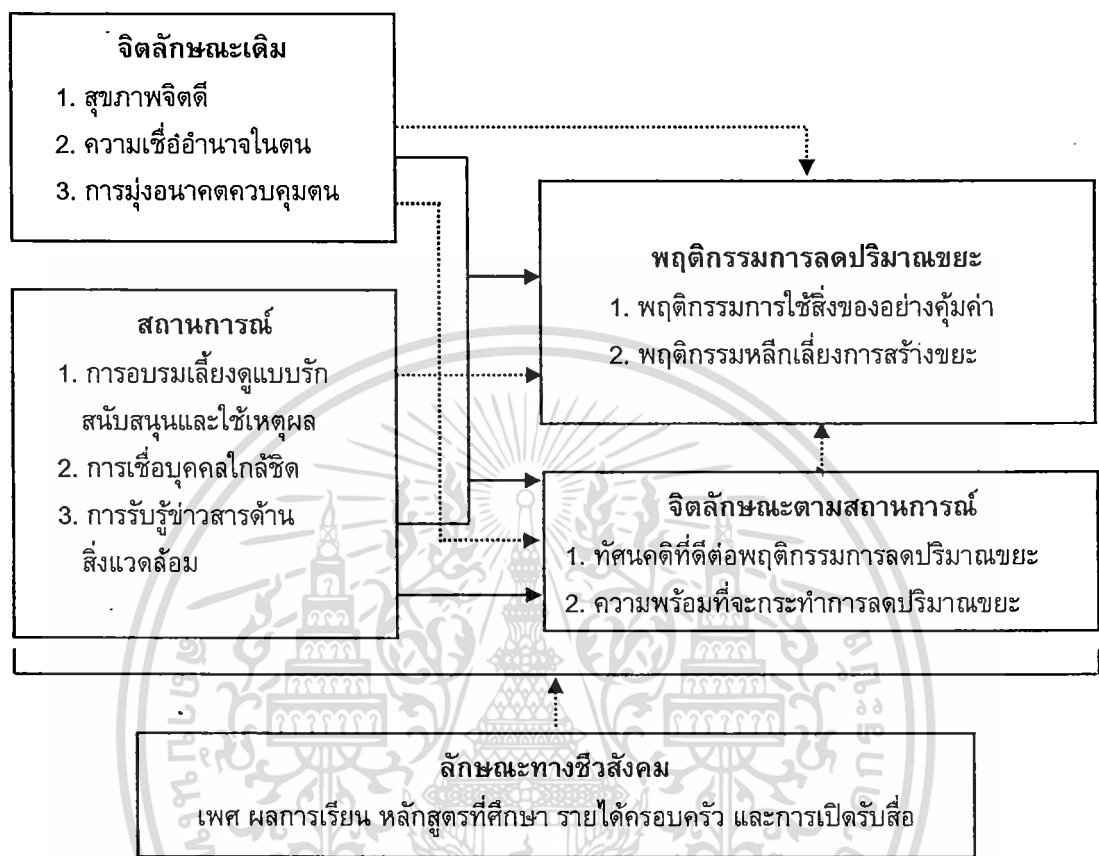
2) นักศึกษาที่มีปัจจัยด้านสถานการณ์มาก (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดมาก และรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก) มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ) และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ (พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) แต่ละด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีปัจจัยด้านสถานการณ์น้อย (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย เชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดน้อย และรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมน้อย)

3) นักศึกษาที่มีปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสูง และ/หรือมีปัจจัยด้านสถานการณ์มาก และ/หรือมีปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์มาก มีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ (พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) แต่ละด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมต่ำ และ/หรือมีปัจจัยด้านสถานการณ์น้อย และ/หรือมีปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์น้อย

4) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ร่วมกับปัจจัยด้านสถานการณ์ 3 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร ร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้มากกว่าปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ปัจจัยด้านสถานการณ์ 3 ตัวแปร และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 8 ตัวแปร ร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้มากกว่าปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,315 คน (สำนักทะเบียนและประมวลผล. 2552 : Online) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 6 ตัวแปร ประกอบด้วย

(1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งสะสมดำรงอยู่ภายในบุคคล มี 3 ตัวแปร คือ สุขภาพจิตดี ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน

(2) ปัจจัยด้านสถานการณ์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มบุคคล ทั้งใกล้ตัวและไกลตัว ทั้งที่สะสมมาในอดีตและได้รับในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม มี 3 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

2.2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มี 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ

2.3) ตัวแปรประสาณ (Mediating Variables)

ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล มี 2 ตัวแปร คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ

2.4) ตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อย (Moderting Variables)

ลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษา หมายถึง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักศึกษา คือ เพศ ผลการเรียน หลักสูตรที่ศึกษา รายได้ครอบครัว และการเปิดรับสื่อ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1) พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ หมายถึง การปฏิบัติจากการบริโภคในชีวิตประจำวันของนักศึกษาที่ทำให้เกิดมลภาวะกับสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ตัวแปร คือ

1.1) พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง (Reuse) การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย (Repair) การคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อได้ (Recycle)

1.2) พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง การใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และไม่สร้างให้เกิดขยะเพิ่มมากขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทน เพื่อลดการเกิดขยะ (Reduce) การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม (Reject)

2) สุขภาพจิตดี หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกรู้สีกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตันทง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร

3) ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ปริมาณความตระหนักว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้ามกับผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้ที่คิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นมาจากโชค/เคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง

4) **ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน** หมายถึง ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้ รู้จักอดใจรอได้ เพื่อรองรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตนั้น

5) **การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล** หมายถึง การรายงานจาก การรับรู้ของนักศึกษาว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองของตนอบรมเลี้ยงดูตนในลักษณะให้ความรัก ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม ยอมรับตน และช่วยเหลือสนับสนุนตนมากน้อยเพียงใด ได้มีการให้รางวัล เมื่อตนทำความดี ลงโทษเมื่อตนทำผิด และได้อธิบายเหตุผลในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำ ของตนมากน้อยเพียงใด และทำได้อย่างสม่ำเสมอเพียงใด

6) **ความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด** หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้ว่าบุคคลที่มีความสำคัญ ต่อตน คิดว่าตนควรมีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะหรือไม่ ซึ่งวัดได้จากความเชื่อเกี่ยวกับ ความเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิดนั้น วัดโดย แบบวัด 2 ส่วน คือ

6.1) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด เป็นแบบวัดที่ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงว่า นักศึกษามีความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด ว่า บุคคลหรือกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่านักศึกษาควรกระทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะหรือไม่

6.2) แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด ใน 4 กลุ่ม (พ่อ แม่ เพื่อน และอาจารย์) มากน้อยเพียงใด

7) **การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสนใจในการรับทราบข่าวสารด้าน สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน ประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์

8) **ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ** หมายถึง การประเมินว่าพฤติกรรม การลดปริมาณขยะเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมนั้น

9) **ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ** หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะกระทำ พฤติกรรมการลดปริมาณขยะต่อไปในอนาคต

10) **ผลการเรียน** หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ระหว่างศึกษาระดับปริญญาตรีของ นักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (2.90) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ กลุ่มผลการเรียน ต่ำ (เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.90) และกลุ่มผลการเรียนสูง (เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 2.90)

11) **หลักสูตรที่ศึกษา** หมายถึง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่นักศึกษากำลัง ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ หลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) และหลักสูตร 5 ปี

12) รายได้ครอบครัวย หมายถึง รายได้รวมทั้งครอบครัวยของนักศึกษาต่อเดือน (นักศึกษาประมาณการ) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มรายได้ครอบครัวยน้อย (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท/เดือน) และกลุ่มรายได้ครอบครัวยมาก (มากกว่า 15,000 บาท/เดือน)

13) การเปิดรับสื่อ หมายถึง การระบุจำนวนสื่อที่ได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะของนักศึกษา เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การเปิดรับสื่อน้อย (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ชนิด) และการเปิดรับสื่อมาก (มากกว่า 3 ชนิด)

13) ปัจจัยทางจิตสังคม หมายถึง ปัจจัยหลายๆ ด้านของนักศึกษา ทั้งทางจิตใจหรือจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมหรือจิตลักษณะตามสถานการณ์) และทางด้านสังคม (ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันหรือสาเหตุภายนอกตัวบุคคล).

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ขยะมูลฝอยและการบริหารจัดการ

มลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ตามการเพิ่มของประชากร การพัฒนาและขยายตัวด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยปัญหาดังกล่าวนับเป็นปัญหาระดับชาติที่ต้องรีบเร่งแก้ไขเป็นการด่วน และการศึกษาในหัวข้อนี้จะเน้นศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย และกระบวนการบริหารจัดการขยะที่ถูกต้องหลักวิชาการ ดังนี้

2.1.1 ความหมายของขยะมูลฝอย

คำว่า ขยะมูลฝอย หากจะกล่าวถึงคำๆ นี้ ทุกคนคงคิดถึงของเสีย สิ่งปฏิกูล สิ่งที่เป็นปัญหาที่ควรนำไปกำจัดทิ้ง แต่ถึงจะกล่าวว่าเป็นสิ่งที่ควรกำจัดทิ้งก็ใช่ว่าทุกคนที่สร้างขยะจะมีส่วนร่วมในการจัดการกับขยะที่แต่ละคนได้ก่อขึ้น เพราะคนส่วนใหญ่ต่างมองว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และนำไปกำจัด แต่ในหลักความเป็นจริง การจัดการขยะมูลฝอยควรจะเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เป็นผู้ก่อขยะมูลฝอยเหล่านี้ ดังนั้นหากต้องการให้ปัญหาของขยะมูลฝอยสามารถจัดการได้ง่ายขึ้นก็ควรอาศัยความร่วมมือของพวกเราทุกๆ คน โดยก่อนที่จะทราบถึงวิธีที่จะจัดการกับขยะมูลฝอยนั้น ก็ควรที่จะทราบถึงความหมายของคำว่า ขยะมูลฝอย กันก่อน (กรมควบคุมมลพิษ. 2553 : Online)

ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เศษมูลสัตว์ ขากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน หรือครีวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ. 2552 : 8)

2.1.2 ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ (กรมควบคุมมลพิษ. 2553 : Online)

1) ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยที่ขยะย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง 64% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

2) ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ 30% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

3) ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุ腐蝕性强 วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุติดไฟ วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง 3% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

4) ขยะทั่วไป (General waste) หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใสขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกห่อเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟอสล์เปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ 3% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

2.1.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขยะ

ทุกวันนี้ (พ.ศ. 2551) คนไทยกว่า 63 ล้านคน สามารถสร้างขยะได้มากถึง 15 ล้านตันต่อปี แต่ความสามารถในการจัดเก็บขยะกลับมีไม่ถึง 70% ของขยะที่เกิดขึ้น จึงทำให้เกิดปริมาณมูลฝอยตกค้างตามสถานที่ต่างๆ หรือมีการนำไปกำจัดโดยวิธีกองบนพื้นซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ (กรมควบคุมมลพิษ. 2553 : Online)

1) อากาศเสีย เกิดจากการเผามูลฝอยกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศ

2) น้ำเสีย เกิดจากการกองมูลฝอยที่ตกค้างบนพื้นเมื่อฝนตกจะเกิดน้ำเสียซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำทำให้เกิดภาวะมลพิษทางน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

คณะครูศาสตราจารย์ ดร. สจล. ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) แหล่งพาหะนำโรค จากมูลฝอยตกค้างบนพื้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

4) เหตุรำคาญและความไม่น่าดู จากการเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน

2.1.4 การลดปริมาณขยะมูลฝอย

ในปี 2551 มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในประเทศไทยสูงถึงประมาณ 15.03 ล้านตัน หรือประมาณ 41,064 ตันต่อวัน แต่มีการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ โดยการนำไปใช้ซ้ำขายให้ชาเล้ง ร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งไปแปรรูปยังโรงงานต่างๆ ประมาณ 3.45 ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ 23 เท่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นปริมาณที่น้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น (กรมควบคุมมลพิษ. 2552 : 49-61)

จากปัญหาดังกล่าวแนวคิดและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดปริมาณขยะให้น้อยลง จึงมีการนำแนวทางการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ (Reduce Reuse and Recycle: 3Rs) มาประยุกต์ใช้ โดยใช้วิธีการลดการใช้วัสดุ/ผลิตภัณฑ์ เพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (Reduce) มีการนำวัสดุ/ผลิตภัณฑ์ที่ยังสามารถใช้งานได้อีกกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และนำเศษวัสดุ/ผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานแล้วมาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) โดยมีตัวอย่างและวิธีง่ายๆ ดังนี้

1) ลดการใช้ (Reduce)

1.1) ปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่จะสร้างปัญหาขยะ (Refuse)

1.1.1) ปฏิเสธการใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย รวมทั้งขยะที่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น กล่องโฟม ถุงพลาสติก หรือขยะมีพิษอื่นๆ 1.1.2 หลีกเลี่ยงการเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มหลายชั้น

1.1.3) หลีกเลี่ยงการเลือกซื้อสินค้าชนิดใช้ครั้งเดียว หรือผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานต่ำ

1.1.4) ไม่สนับสนุนร้านค้าที่กักเก็บและจำหน่ายสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย และไม่มีระบบเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว

1.1.5) กรณีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ประจำบ้านที่ใช้เป็นประจำ เช่น สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน ให้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดบรรจุใหญ่กว่า เนื่องจากใช้บรรจุภัณฑ์น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยน้ำหนักของผลิตภัณฑ์

1.1.6) ลดหรืองดการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย โดยเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการ

1.2) เลือกใช้สินค้าที่สามารถส่งคืนบรรจุภัณฑ์สู่ผู้ผลิตได้ (Return)

- 1.2.1) เลือกซื้อสินค้าหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีระบบมัดจำ-คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆ
- 1.2.2) เลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับไปรีไซเคิลได้ หรือมีส่วนประกอบของวัสดุรีไซเคิล เช่น ถูขี้อปปีง โปสการ์ด
- 1.2.3) เลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์ หลังจากการบริโภคของประชาชน

2) ใช้ซ้ำ (Reuse)

ใช้ซ้ำ เป็นหนึ่งในแนวทางการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่า การใช้ซ้ำเป็นการที่เรานำสิ่งต่างๆ ที่ใช้งานไปแล้ว และยังสามารถใช้งานได้ กลับมาใช้อีก เป็นการลดการใช้ทรัพยากรใหม่ รวมทั้งเป็นการลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นอีกด้วย ตัวอย่างของการใช้ซ้ำ ก็เช่น

- 2.1) เลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาให้ใช้ได้มากกว่า 1 ครั้ง เช่น แบตเตอรี่ประจุไฟฟ้าใหม่ได้
- 2.2) ซ่อมแซมเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ (Repair) ให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้อีก
- 2.3) บำรุงรักษาเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ให้สามารถใช้งานได้คงทนและยาวนานขึ้น
- 2.4) นำบรรจุภัณฑ์และวัสดุเหลือใช้อื่นๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น การใช้ซ้ำถุงพลาสติก ถังผ้า ถังกระดาษ และกล่องกระดาษ การใช้ซ้ำขวดน้ำดื่ม เขียวกนม และกล่องใส่ขนม
- 2.5) ยืม เช่า หรือใช้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้งร่วมกัน เช่น หนังสือพิมพ์วารสาร
- 2.6) บริจาคหรือขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น หนังสือ เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องมือใช้สอยอื่นๆ
- 2.7) นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น การนำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ การนำขวดพลาสติกมาดัดแปลงเป็นที่ใส่ของ แจกัน การนำเศษผ้ามาทำเป้เล่นนอน เป็นต้น
- 2.8) ใช้ซ้ำวัสดุสำนักงาน เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า เป็นต้น

3) รีไซเคิล (Recycle)

รีไซเคิล เป็นการนำวัสดุต่างๆ อย่างเช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม ฯลฯ มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งนอกจากจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยแล้ว ยังเป็นการลดการใช้พลังงานและลดมลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราสามารถทำได้โดย

- 3.1) คัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล
- 3.2) นำไปขาย/บริจาค/นำเข้าธนาคารขยะ/กิจกรรมขยะแลกไข่ เพื่อเข้าสู่วงจรของการนำกลับไปรีไซเคิล

นอกจากแนวคิดเกี่ยวกับ 3Rs (Reduce Reuse and Recycle) ดังกล่าวแล้ว ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มเติม ดังนี้

4) การซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair)

การซ่อมแซมใช้ใหม่ เป็นการนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายที่จะทิ้งขยะมาซ่อมแซมใหม่ เพื่อให้ใช้งานต่อไปได้อีก เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ต่างๆ การย้อมเสื้อผ้าเก่าที่สีซีดแล้วมาใช้ใหม่ เป็นต้น

5) การหลีกเลี่ยงการใช้ (Reject)

เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย วัสดุที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง บรรจุภัณฑ์ที่เกินความจำเป็น วัสดุที่ทำลายได้ยาก และสินค้าที่มีพิษภัย เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟมใส่อาหาร หรือการใช้โฟมในเทศกาลลอยกระทง หลีกเลี่ยงการใช้ขวดยาฆ่าแมลง หลีกเลี่ยงการใช้กระดาษชำระบ่อยๆ ครั้งละมากๆ

การลดปริมาณขยะมูลฝอยให้ได้ผลดีต้องเริ่มต้นที่การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง เพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อน ทำให้ได้วัสดุเหลือใช้ที่มีคุณภาพสูง สามารถนำไป Reused-Recycle ได้ง่าย รวมทั้งปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องนำไปกำจัดมีปริมาณน้อยลงด้วย ซึ่งการคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดนั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละชุมชน เช่น คริวเรือน ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า สำนักงาน บริษัท สถานที่ราชการต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งปริมาณ และลักษณะสมบัติขยะมูลฝอยที่แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้การคัดแยกขยะมูลฝอยสามารถดำเนินการได้ 4 ทางเลือก คือ (กรมควบคุมมลพิษ. 2553 : Online)

ทางเลือกที่ 1 การคัดแยกขยะมูลฝอยทุกประเภทและทุกชนิด

ทางเลือกที่ 2 การคัดแยกขยะมูลฝอย 4 ประเภท (Four cans)

ทางเลือกที่ 3 การคัดแยกขยะสด ขยะแห้ง และขยะอันตราย (Three cans)

ทางเลือกที่ 4 การคัดแยกขยะสดและขยะแห้ง (Two cans)

จากตารางที่ 2.1 จะเห็นว่า ทางเลือกที่ 1 สามารถรวบรวมวัสดุที่จะนำมาใช้ใหม่ได้ในปริมาณมาก และมีคุณภาพดีมาก แต่เนื่องจากประชาชนอาจจะยังไม่สะดวกต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยทุกประเภท ดังนั้น ในเบื้องต้นเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยควรเริ่มที่ทางเลือกที่ 2 คือแบ่งการคัดแยกออกเป็น 4 กลุ่ม (ขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลายได้ ขยะทั่วไป และขยะอันตราย) ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่สามารถนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่และสะดวกต่อการกำจัด อย่างไรก็ตามการจะปรับปรุงรูปแบบการจัดวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอยหรือไม่นั้น จะต้องประเมินผลโครงการในระยะแรกก่อน

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือกที่	รูปแบบ	ภาระรองรับขยะมูลฝอย	ข้อดี	ข้อเสีย	สรุปผลงาน
1.	แยกขยะมูลฝอยที่ใช้ได้ใหม่ทุกประเภทและแยกขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดแต่ละวิธีได้	แบ่งตามประเภทขยะมูลฝอย	วัสดุที่นำกลับไปใช้ประโยชน์มีคุณภาพดีมาก	-พาหนะเก็บขนต้องมีประสิทธิภาพสูง สามารถเก็บขนมูลฝอยที่แยกได้หมด - เพิ่มจำนวนภาชนะรองรับขยะมูลฝอยมากขึ้น	ดีมาก
2.	แยกขยะมูลฝอย4ประเภท (Four cans)	แบ่งเป็นถึงขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป ขยะย่อยสลายได้ และขยะอันตราย	วัสดุที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่มีคุณภาพดี	-เพิ่มจำนวนภาชนะรองรับขยะมูลฝอยมากขึ้น	ดี
3.	แยกขยะสด ขยะแห้งและขยะอันตราย (Three cans)	แบ่งเป็นถึงขยะสด ขยะแห้ง และขยะอันตราย	ง่ายต่อการนำขยะสดไปใช้ประโยชน์และขยะอันตรายไปกำจัด	- วัสดุที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ยังปะปนกันอยู่ไม่ได้แยกประเภท	พอใช้
4.	แยกขยะสดและขยะแห้ง (Two cans)	แบ่งเป็นถึงขยะแห้งและขยะเปียก	ง่ายต่อการนำขยะเปียกใช้ประโยชน์	- สืบสวนोनิยามคำว่าขยะเปียก ขยะแห้งทำให้ทั้งไม่ถูกต้องกับถังรองรับ	ต้องปรับปรุง

2.1.5 การคัดแยก เก็บรวบรวม และขนส่งขยะมูลฝอย

ในการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร จำเป็นต้องจัดให้มีระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ ตามแต่ลักษณะองค์ประกอบโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยจัดวางภาชนะให้เหมาะสม ตลอดจนวางระบบการเก็บรวบรวมมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการคัดแยกขยะมูลฝอย พร้อมทั้งพิจารณาควรจำเป็นของสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยและระบบขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดต่อไป (กรมควบคุมมลพิษ. 2553 : Online)

1.1) ภาระรองรับขยะมูลฝอย

1.1.1) ถึงขยะ

เพื่อให้การจัดเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดการปนเปื้อนของขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่จะต้องมีการตั้งจุดรวบรวมขยะมูล

ฝอย (Station) และให้มีการแบ่งแยกประเภทของถังรองรับขยะมูลฝอยตามสีต่างๆ โดยมีถุงบรรจุภายในถังเพื่อสะดวกและไม่ตกหล่น หรือแพร่กระจาย ดังนี้

สีเขียว รองรับขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น ผัก ผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้

สีเทาฟ้าสีส้ม รองรับขยะที่มีอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต และสิ่งแฉดล่อม เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขวดยา ถ่านไฟฉาย กระป๋องสีสเปรย์ กระป๋องยาฆ่าแมลง ภาชนะบรรจุสารอันตรายต่างๆ

สีเหลือง รองรับขยะที่สามารถนำมารีไซเคิลหรือขายได้ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ

สีฟ้า รองรับขยะย่อยสลายไม่ได้ ไม่เป็นพิษและไม่ค้ำค่าการรีไซเคิล เช่น พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่สำเร็จรูป ถุงพลาสติก โฟมและโฟลล์ที่เป็นอาหาร

นอกจากนี้ยังมีถุงพลาสติกสำหรับรองรับขยะมูลฝอยในแต่ละถัง โดยมีมัดปากถุงสีเดียวกับถังที่รองรับมูลฝอยตามประเภทดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สถานที่ที่มีพื้นที่จำกัดในการจัดวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอยและมีจำนวนคนที่ค่อนข้างมากในบริเวณพื้นที่นั้น เช่น ศูนย์การประชุม สนามบิน ควรมีถังที่สามารถรองรับขยะมูลฝอยได้ทั้ง 4 ประเภทในถังเดียวกัน โดยแบ่งพื้นที่ของถังขยะมูลฝอยออกเป็น 4 ช่อง และตัวถังรองรับขยะมูลฝอยทำด้วยสแตนเลส มีฝาฉิดแยกเป็น 4 สี ในแต่ละช่องตามประเภทของขยะมูลฝอยที่รองรับ ดังนี้

- ฝาสีเขียว รองรับขยะมูลฝอยที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว
- ฝาสีเหลือง รองรับขยะมูลฝอยที่สามารถนำรีไซเคิล หรือขายได้
- ฝาสีแดง รองรับขยะมูลฝอยที่มีอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแฉดล่อม
- ฝาสีฟ้า รองรับขยะมูลฝอย ที่ย่อยสลายไม่ได้ ไม่เป็นพิษและไม่ค้ำค่าการรีไซเคิล และมีสัญลักษณ์ข้างฉิด

สำหรับสถานที่บางแห่งควรมีคอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่ตั้งไว้ สำหรับให้ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยแยกประเภทด้วย รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 2.2 ประเภทและขนาดภาชนะรองรับขยะมูลฝอย จำแนกตามสถานที่รวบรวม

ประเภท/ขนาด	สถานที่รวบรวม	หมายเหตุ
1. ถังคอนเทนเนอร์ ความจุ 4,000-5,000 ลิตร	ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ ตลาด ภัตตาคาร สนามกีฬา	มี 4 ตอน สำหรับใส่ขยะมูลฝอย 4 ประเภท
2. ถังขนาดความจุ 120-150 ลิตร	ห้างสรรพสินค้าสถานศึกษา สนามกีฬา โรงแรม โรงพยาบาล สถานีบริการน้ำมันทางเข้าหมู่บ้าน	ถังสีเขียว เหลือง เทาผ้าส้ม ฟ้าย หรือ ถัง เทาหรือครีมคาดสีเขียว เหลือง ส้ม ฟ้าย
3. ถังพลาสติกความจุ 50-60 ลิตร	จุดที่กลุ่มชนส่วนใหญ่มีกิจกรรมร่วมกันเป็นโครงการ โรงภาพยนตร์ ฯลฯ	ถังสีเขียว เหลือง เทาผ้าส้ม ฟ้าย
4. ถังพลาสติก	ครัวเรือน	ถังสีเขียว เหลือง แดง ฟ้าย หรือถังดำ คัดปากถังด้วยเชือกสีเขียว เหลือง แดง ฟ้าย

1.1.2) ถังขยะ สำหรับคัดแยกขยะมูลฝอยฝนครัวเรือนและจะต้องมีการคัดแยกรวบรวมใส่ถังขยะมูลฝอยตามสีต่างๆ ดังต่อไปนี้

- **ถังสีเขียว** รวบรวมขยะมูลฝอยที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็วสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น ผัก ผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้
- **ถังสีเหลือง** รวบรวมขยะมูลฝอยที่สามารถนำมารีไซเคิลหรือขายได้ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียม
- **ถังสีแดง** รวบรวมขยะมูลฝอยที่มีอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขวดยา ถ่านไฟฉาย กระป๋องสีสเปรย์ กระป๋องสารฆ่าแมลง ภาชนะบรรจุสารอันตรายต่างๆ
- **ถังสีฟ้า** รวบรวมขยะมูลฝอยที่ย่อยสลายไม่ได้ไม่เป็นพิษและไม่คุ้มค่าการรีไซเคิล เช่น พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่สำเร็จรูป ถังพลาสติก โฟมและพอลียูรีเทนที่เปื้อนอาหาร

1.2) เกณฑ์มาตรฐานภาชนะรองรับขยะมูลฝอย

- ควรมีสัดส่วนของถังขยะมูลฝอยจากพลาสติกที่ใช้แล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยน้ำหนัก
- ไม่มีส่วนประกอบสารพิษ (toxic substances) หากจำเป็นควรใช้สารเติมแต่งในปริมาณที่น้อยและไม่อยู่ในเกณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
- มีความทนทาน แข็งแรงตามมาตรฐานสากล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีขนาดพอเหมาะมีความจุเพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอย สะดวกต่อการถ่ายเทขยะมูลฝอยและการทำความสะอาด
- สามารถป้องกัน แมลงวัน หนู แมว สุนัข และสัตว์อื่นๆ มิให้สัมผัสหรือคุ้ยเขี่ยขยะมูลฝอยได้

1.3) จุดรวบรวมขยะมูลฝอยขนาดเล็ก

เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมและประหยัด จึงต้องมีการตั้งจุดรวบรวมขยะมูลฝอยขึ้นโดยจุดรวบรวมขยะมูลฝอยจะกำหนดไว้ตามสถานที่ต่างๆ ได้แก่ หมู่บ้าน โรงอาหาร โรงภาพยนตร์ โดยมีภาชนะรองรับตั้งไว้เป็นจุดๆ เช่น หมู่บ้านจัดสรร กำหนดให้จุดรวบรวม 1 จุด ต่อจำนวนครัวเรือน 50 - 80 หลังคาเรือน จุดแรกจะตั้งที่ปากประตูทางเข้าหมู่บ้าน สำหรับอพาร์ทเมนต์จะตั้งที่ลานจอดรถ บ้านที่อยู่ในซอยจุดแรกจะตั้งหน้าปากซอย แต่ละครัวเรือนจะรวบรวมขยะมูลฝอยที่คัดแยกได้โดยถุงพลาสติกตามประเภทของสีต่างๆ มาทิ้งที่จุดรวบรวมขยะมูลฝอย

1.4) การแปรรูปขยะมูลฝอย

ในการจัดการขยะมูลฝอย อาจจัดให้มีระบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการแปรรูปขยะมูลฝอยคือ การเปลี่ยนแปลงสภาพลักษณะทางกายภาพเพื่อลดปริมาณเปลี่ยนรูปร่าง โดยวิธีคัดแยกเอาวัสดุที่สามารถหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ออกมา วิธีการบดให้มีขนาดเล็กลง และวิธีอัดเป็นก้อนเพื่อลดปริมาตรของขยะมูลฝอยได้ร้อยละ 20-75 ของปริมาตรเดิมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของเครื่องมือและลักษณะของขยะมูลฝอย ตลอดจนใช้วิธีการห่อหุ้มหรือการผูกมัดก้อนขยะมูลฝอยให้เป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น ผลที่ได้รับจากการแปรรูปขยะมูลฝอยนี้ จะช่วยให้การเก็บรวบรวม ขนถ่าย และขนส่งได้สะดวกขึ้น สามารถลดจำนวนเที่ยวของการขนส่ง ช่วยให้ไม่พลิวหล่นจากรถบรรทุกและช่วยรีดเอาน้ำออกจากขยะมูลฝอย ทำให้ไม่มีน้ำชะมูลฝอยรั่วไหลในขณะขนส่ง ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบ โดยสามารถจัดวางซ้อนได้อย่างเป็นระเบียบจึงทำให้ประหยัดเวลา และค่าวัสดุในการกลับทับ และช่วยยืดอายุการใช้งานของบ่อฝังกลบได้อีกทางหนึ่งด้วย

การพิจารณาเครื่องมือแปรรูปขยะมูลฝอยสามารถเลือกใช้ได้ตามองค์ประกอบและลักษณะสมบัติขยะมูลฝอย ประเภทของแหล่งกำเนิด สถานที่ตั้งระบบใดมีปัจจัยที่ควรพิจารณาดังนี้

- **ความสามารถในการทำงาน** : เครื่องมือจะช่วยทำงานอะไรบ้างให้ได้นานที่ดีขึ้นกว่าเดิม
- **ความเชื่อถือได้**: ต้องการบำรุงรักษามากน้อยเพียงไร
- **การบริการ** : การตรวจเช็คและซ่อมแซม สามารถทำได้เอง และผู้ขายมีบริการหลังการขาย

- **ความปลอดภัย** : เครื่องมือมีระบบป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้งาน ซึ่งอาจเกิดการ เลินเล่อหรือขาดความรู้ความเข้าใจ
- **ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม** : ไม่ก่อให้เกิดเสียงดังกลั่นรบกวน หรือมลพิษอื่นๆ
- **ความสวยงาม** : เครื่องมือไม่ดูเทอะทะก่อความรำคาญให้กับสายตา
- **ค่าใช้จ่าย** : ต้องคำนึงถึงเงินลงทุนและค่าบำรุงรักษารายปีอยู่ในระดับราคาที่ ยอมรับได้

2.1.6 แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร

แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร เน้นรูปแบบของการวางแผนจัดการขยะมูล ฝอยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องส่งเข้าไปทำลายด้วยระบบ ต่างๆ ให้น้อยที่สุด สามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของการใช้ซ้ำและแปรรูปเพื่อใช้ ใหม่ (Reuse & Recycle) รวมถึงการกำจัดที่ได้ผลพลอยได้ เช่น ปุ๋ยหมัก หรือพลังงาน โดยสรุป วิธีการดำเนินการตามแนวทางมีดังนี้ คือ

1) **การลดปริมาณการผลิตมูลฝอย** รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดการผลิตมูล ฝอยในแต่ละวันได้แก่

1.1) ลดการทิ้งบรรจุภัณฑ์โดยการใช้สินค้าชนิดเดิมใหม่ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาดและถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตใหม่ เป็นต้น

1.2) เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพมีหีบบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนาน และตัว สินค้าไม่เป็นมลพิษ

1.3) ลดการใช้วัสดุกำจัดยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร และถุงพลาสติก

2) **จัดระบบการรีไซเคิล** หรือการรวบรวมเพื่อนำไปสู่การแปรรูปเพื่อใช้ใหม่

2.1) รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสีย นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก และโลหะ นำไปใช้ซ้ำ หรือนำไปขาย/รีไซเคิล ขยะเศษอาหารนำมาหมักทำปุ๋ย ในรูปปุ๋ย น้ำ หรือปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในชุมชน

2.2) จัดระบบที่เอื้อต่อการทำขยะรีไซเคิล

2.2.1) จัดภาชนะ (ถุง/ถัง) แยกประเภทขยะมูลฝอยที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

2.2.2) จัดระบบบริการเก็บโดย

- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง โดยการจัดเก็บแบ่งเวลาการเก็บ เช่น หากแยกเป็นถุง 4 ถุง ขยะย่อยสลายได้ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป ให้จัดเก็บขยะย่อยสลายและขยะทั่วไปทุกวัน ส่วนขยะรี ไซเคิลและขยะอันตราย อาจจัดเก็บสัปดาห์ละครั้งหรือตามความ เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จัดกลุ่มประชาชนที่มีอาชีพรับซื้อของเก่าให้ช่วยเก็บขยะรีไซเคิลในรูปของการรับซื้อ โดยการแบ่งพื้นที่ในการจัดเก็บและกำหนดเวลาให้เหมาะสม
- ประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงในการรับซื้อขยะรีไซเคิล
- จัดระบบตามแหล่งการเกิดขยะขนาดใหญ่ เช่น ตลาด โรงเรียน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

2.3) จัดกลุ่มอาสาสมัครหรือชมรมหรือนักเรียนให้มีกิจกรรม/โครงการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ เช่น

- โครงการขยะรีไซเคิลแลกสิ่งของ เช่น ดันไม้ ไข่
- โครงการทำปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอีเอ็ม ขยะหอม ปุ๋ยหมัก
- โครงการตลาดนัดขยะรีไซเคิล
- โครงการธนาคารวัสดุเหลือใช้
- โครงการร้านค้าสินค้ารีไซเคิล

2.4) จัดตั้งศูนย์รีไซเคิล

หากพื้นที่ที่ปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในแต่ละวันเป็นปริมาณมากๆ อาจจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอยซึ่งสามารถจะรองรับจากชุมชนใกล้เคียงหรือรับซื้อจากประชาชนโดยตรง ซึ่งอาจจะให้เอกชนลงทุนหรืออาจให้สัมปทานเอกชนก็ได้

3) การขนส่ง

3.1) ระยะทางไม่ไกลให้รถขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดโดยตรง

3.2) ระยะทางไกลและมีปริมาณขยะมูลฝอยมากอาจจะต้องสร้างสถานีขนถ่าย เพื่อถ่ายเทจากรถเก็บขนขยะมูลฝอยลงสู่รถบรรทุกขนาดใหญ่

4) ระบบกำจัด

เนื่องจากขยะมูลฝอยใช้ประโยชน์ใหม่ได้จึงควรจัดการเพื่อกำจัดทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสานเนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่ จึงควรพิจารณาปรับปรุงพื้นที่กำจัดมูลฝอยที่มีอยู่เดิม และพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอย

3.4.2 ระบบกำจัดผสมผสานหลายๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ และวิธีอื่นๆ เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ : ตัวแปร ความหมาย และ การวัด

“พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2536 : 583-584) ส่วนในพจนานุกรมลองแมน (Goldenson. 1984 : 90) ได้ให้คำจำกัดความ “พฤติกรรม” ว่า หมายถึง การกระทำ หรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอกรวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว นอกจากนี้งานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541 : 4) สรุปรวมความหมายพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาทุกชนิดของบุคคลทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก สำหรับพฤติกรรมภายใน หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล รวมทั้งความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยม ส่วนพฤติกรรมภายนอก หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้ ทั้งด้วยการพูด การกระทำ กิริยาท่าทางของบุคคล และงานวิจัยของ Bloom (1975) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ อาจจะเป็นสิ่งที่สังเกตได้หรือไม่ได้และพฤติกรรมดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive) พฤติกรรมด้านนี้มีขั้นของความสามารถทางด้านความรู้ การให้ความคิด และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา จำแนกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ประกอบด้วย (1) ความรู้ความจำ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับความจำหรือระลึกได้ (2) ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ คือจะต้องมีความรู้มาก่อนจึงจะเข้าใจได้ ความเข้าใจนี้จะแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ และคาดคะเน (3) การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำเอาวิธีการ ทฤษฎี กฎเกณฑ์และแนวคิดต่างๆ ไปใช้ (4) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นที่บุคคลมีความสามารถ และมีทักษะในการจำแนกเรื่องราวที่สมบูรณ์ใดๆ ออกมาเป็นส่วนย่อย และมองเห็นความสัมพันธ์อย่างแน่ชัดระหว่างส่วนประกอบที่รวมเป็นปัญหา หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (5) สังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถของบุคคลในการรวบรวมส่วนย่อยต่างๆ เข้าเป็นส่วนรวมที่มีโครงสร้างใหม่ มีความชัดเจน และมีคุณภาพสูงขึ้น (6) การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถของบุคคลในการวินิจฉัยตีราคา สิ่งของต่างๆ โดยมีกฎเกณฑ์ที่ช่วยประเมินค่านี้อาจเป็นกฎเกณฑ์ที่บุคคลสร้างขึ้นมาหรือมีอยู่แล้วก็ตาม ส่วนที่สอง พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้ หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบในการให้คุณค่า หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่เป็นพฤติกรรมที่ยากแก่การอธิบาย เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในใจของคน ซึ่งจะต้องใช้เครื่องมือพิเศษวัดพฤติกรรมเหล่านี้ เพราะความรู้สึกภายในคนนั้น ยากต่อการที่จะวัดจากพฤติกรรมที่แสดงออกมาภายนอกและส่วนสุดท้าย พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย

ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่อาจแสดงออกในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่า อาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัยพุทธิปัญญา หรือเป็นพฤติกรรมที่สามารถประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัย เวลา และการตัดสินใจหลายขั้นตอน (Cronbach. 1972)

ดังนั้นสรุปได้ว่า “พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลที่มีต่อ สถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อและค่านิยม ทัศนคติ บุคลิกภาพ หรือสิ่งอื่น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็น การกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีกตัว แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านความรู้ 2) พฤติกรรมด้านเจตคติ และ 3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ

การศึกษาพฤติกรรมของคนไทยประเภทต่างๆ ตั้งแต่วัยเด็ก เยาวชน จนถึงวัยผู้ใหญ่ใน สถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้ครอบคลุมปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป อย่างมากในปัจจุบันและอนาคตนั้น ได้มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของจิตใจของการเป็นคน ดี คนเก่งของคนไทยในประเภทต่างๆ ตั้งแต่ปี 2520 และในปี 2535 โดยได้กำหนดการศึกษา สาเหตุและผลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่สำคัญ 7 ด้าน ในโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนา ระบบพฤติกรรมไทย หลักในระยะยาว ได้แก่ 1) พฤติกรรมจริยธรรม 2) พฤติกรรมครอบครัว 3) พฤติกรรมการทำงาน 4) พฤติกรรมสุขภาพจิต และการบริโภค 5) พฤติกรรมประชาธิปไตย 6) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี และ 7) พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสาธารณประโยชน์ และการ ประหยัด (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2544 : 63)

พฤติกรรมการลดปริมาณขยะเป็นพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านหนึ่ง เนื่องจากขยะ เป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่น่าปรารถนา ดังนั้น พฤติกรรมการลดปริมาณขยะจึงหมายถึง การกระทำ กิจกรรมใดๆ ในการอุปโภค บริโภค ที่ก่อให้เกิดปริมาณของเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เพื่อการ รักษาสมดุลทางสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการลดปริมาณขยะนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทางตรงคือ ทำให้เกิดความสะอาดจากปริมาณขยะที่ลดลง ลดพลังงานในการจัดเก็บและการกำจัด แล้ว ยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางอ้อมคือ ลดการทำลายทรัพยากรและการใช้งานพลังงานในการ ผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อากาศ แหล่งน้ำ และดิน ไม่ให้เสื่อมโทรมลงจากความสกปรกและเป็นพิษของขยะ พฤติกรรมการลดปริมาณขยะมีส่วน เกี่ยวข้องกับบุคคลทุกเพศทุกวัยในสังคม เพราะทุกคนเป็นผู้สร้างขยะให้เกิดขึ้น จากการดำเนิน ชีวิตประจำวัน กรมควบคุมมลพิษ (ม.ป.ป. อ้างใน ลินดา สุวรรณดี. 2543 : 6-8) ได้เสนอแนวคิด 5R ก่อนจะทิ้งขยะคือ Reuse, Reduce, Repair, Reject และ Recycle ซึ่งมีความหมายดังนี้ 1) Reuse คือ การนำกลับมาใช้ใหม่ หรือใช้ซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง เช่น นำถุงพลาสติก กระดาษห่อ ของขวัญ กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดแก้ว ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ 2) Reduce คือ การลดปริมาณของเสีย

ที่เกิดขึ้นให้มีน้อยลง เช่น การใช้ถุงผ้า หรือตะกร้าเวลาไปซื้อของเพื่อช่วยลดปริมาณถุงพลาสติก หรือถุงกระดาษจากร้านค้า 3) Repair คือ การซ่อมแซมใช้ใหม่โดยนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายที่จะทิ้งขยะมาซ่อมแซมใหม่ เพื่อให้ใช้งานต่อไปได้อีก เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ต่างๆ การย้อมเสื้อผ้าเก่าที่สีซีดแล้วมาใช้ใหม่ เป็นต้น 4) Reject คือ การหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย วัสดุที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง บรรจุภัณฑ์ที่เกินความจำเป็น วัสดุที่ทำลายได้ยาก และสินค้าที่มีพิษภัย เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟมใส่อาหาร หรือการใช้โฟมในเทศกาลลอยกระทง หลีกเลี่ยงการใช้ขวดยาฆ่าแมลง หลีกเลี่ยงการใช้กระดาษชำระบ่อยๆ ครั้งละมากๆ 5) Recycle คือ การแปรรูปกลับมาใช้ใหม่เป็นการนำขยะมาแปรรูป หรือเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น เศษแก้ว กระดาษ พลาสติก กระป๋องโลหะรวมทั้งการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปได้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะช่วยให้เกิดสิ่งที่จะเป็นขยะมีปริมาณน้อยลง สามารถจัดเก็บและนำไปทำลายได้ง่ายขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดปริมาณขยะ งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 7) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านการลดปริมาณขยะ โดยยึดหลัก 5R โดยแบ่งภาคการศึกษาเป็น 2 พฤติกรรมย่อย ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งของต่างๆ อย่างประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำ การซ่อมแซม และการแยกแยะเพื่อแปรสภาพต่อไป (Reuse, Repair และ Recycle) เช่น เก็บกระดาษห่อของที่ได้รับไว้ใช้ซ้ำ หรือ การทิ้งเศษอาหารในถุงแยกจากวัสดุที่นำไปแปรรูปได้ เป็นต้น และ 2) พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น โดยการใช้สิ่งของทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการสร้างขยะและการปฏิเสธที่ใช้ผลิตภัณฑ์ฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม (Reduce และ Reject) เช่น ดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์หรือเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ เป็นต้น

งานวิจัยของ Linn, et. al. (1994) ศึกษาทดลอง โดยวัดพฤติกรรมการลดปริมาณขยะเป็น 3 ตัวแปรคือ 1) ปริมาณการซื้อสินค้าในบรรจุภัณฑ์ที่สามารถแปรรูปได้ 2) ปริมาณการซื้อสินค้าที่บรรจุภัณฑ์เหลือทิ้งน้อยที่สุดและ 3) ปริมาณการซื้อสินค้าที่ปลอดภัยต่อโลก จากร้านค้าที่ติดป้ายว่าขายสินค้าที่รักษาสีสิ่งแวดล้อม ซึ่งตรงกับแนวทาง 5R ข้างต้นคือ Recycle, Reduce และ Reject งานวิจัยของ Young (1986) ได้ศึกษาพฤติกรรมการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ภายในบ้าน โดยวัดพฤติกรรมเป็น 2 ตัวแปร คือ ปริมาณการแยกวัสดุเพื่อนำไปแปรสภาพ และ ปริมาณการนำสิ่งของต่างๆ มาใช้ซ้ำ หรือเป็นการ Recycle และ Reuse ส่วนงานวิจัยของ Reich & Robertson (1979) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาพฤติกรรมการไม่ทิ้งขยะ โดยวัดจากจำนวนใบปลิวที่ถูกทิ้งในถังที่จัดไว้บริเวณสถานที่ที่ทำการทดลองซึ่งตรงกับ Reduce และงานวิจัยของสุลลัย ชำรงสกุลศิริ (2537) ศึกษาพฤติกรรมการกำจัดมูลฝอยอย่างถูกต้อง โดยวัดจาก พฤติกรรมการรักษาความสะอาด คือ การเก็บรวบรวมไปทิ้งลงในถังรองรับ และพฤติกรรมการแยกประเภทขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับไปที่ประโยชน์ ตรงกับ Recycle

นอกจากนี้งานวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี (2537 : 21) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ ของกลุ่มครูประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148 คน โดยสรุปความหมายของพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ คือ การกระทำของบุคคลทั้งที่กระทำด้วยตัวเองและแนะนำชักชวนผู้อื่น เพื่อดูแลรักษา ปรับปรุงแก้ไข และป้องกันมิให้เกิดการขาดแคลนน้ำ และเกิดมลภาวะเกี่ยวกับน้ำ การวิจัยนี้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ 3 พฤติกรรม คือ 1) พฤติกรรมการประหยัดน้ำ เช่น ใช้น้ำที่เหลือจากล้างจานไปรดต้นไม้ หรือเมื่อมีท่อหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับน้ำชำรุดรีบซ่อม เป็นต้น 2) พฤติกรรมที่ไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ เช่น ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งสกปรกในแม่น้ำลำคลอง หรือทำให้น้ำสกปรกให้สะอาดพอสมควรก่อนระบายลงสู่ท่อระบายน้ำ หรือดักเตือนผู้ที่ทำให้เกิดมลพิษทางน้ำ เป็นต้น และ 3) พฤติกรรมการขุดลอกท่อระบายน้ำ เป็นการถามผู้ตอบว่า เคยช่วยหรือบริจาคเงินเพื่อขุดลอกท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง หรือไม่

สำหรับในงานวิจัยนี้ยึดหลัก 5R ในการศึกษาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ แต่ได้แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งต่างๆ อย่างประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำ การซ่อมแซม และการแยกขยะเพื่อแปรรูปต่อไป (Reuse, Repair และ Recycle) และ 2) พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น โดยการใช้สิ่งของทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการสร้างขยะ และการปฏิเสธที่จะใช้ผลิตภัณฑ์ฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม (Reduce และ Reject) ทั้งสองตัวแปรจะวัดโดยการให้นักศึกษา รายงานการปฏิบัติของตนในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบวัดชนิดมาตรฐานประเมินรวมค่า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมด้านการลดปริมาณขยะนี้มีผลงานวิจัยโดยตรงน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาการกำจัดขยะ หรือแยกขยะอย่างถูกวิธี ดังนั้นในการค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมจึงต้องอาศัยงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมที่พึงปรารถนาด้านอื่นๆ ประกอบด้วย

2.2.1 ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ เป็นพฤติกรรมของการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทำหน้าที่พลเมืองดี ซึ่งเป็นลักษณะของคนดีและคนเก่งในสังคม การพัฒนาคนให้เป็นคนดีและคนเก่งนั้น ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ เป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ศึกษาคนไทยอายุ 6-60 ปี จำนวนเกือบครึ่งหมื่นในเหตุการณ์ต่างๆ ได้เปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของการเป็นคนดีและคนเก่งเหมือนผลไม้นั้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดกผลใหญ่หวานอร่อยบนต้นนี้ ลำต้น และรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการเปรียบเสมือนส่วนลำต้นของต้นไม้อัจฉริยะ ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้ คือ 1) ทศนคริคุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยข้องกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนร่วม และหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว 3) ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถ

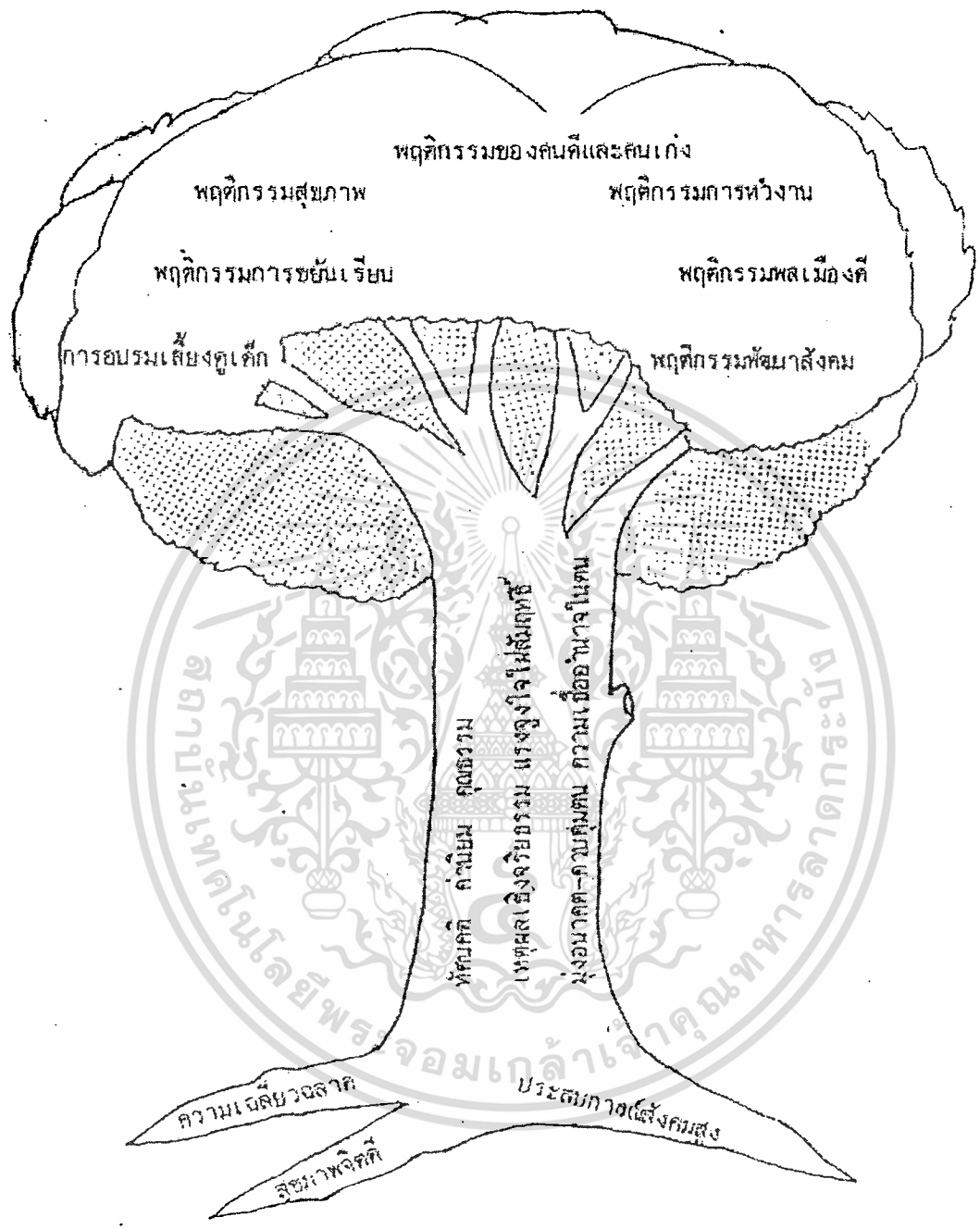
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกสิ่งเนื้อหา และต้องยังต้องแจ้งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

คาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนให้อดได้ รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษและ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรค จนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ลักษณะทางจิตใจทั้ง 5 ประการนี้ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการ มากเท่าใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้ นอกจากลักษณะทางจิตใจ 5 ประการ ที่ลำดับของตนไม่จริยธรรมแล้ว พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมี ลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาด เหมาะสม กับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้ 2) ประสพการณ์ทาง สังคมหมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่ง หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2548 : 3-9) ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.1

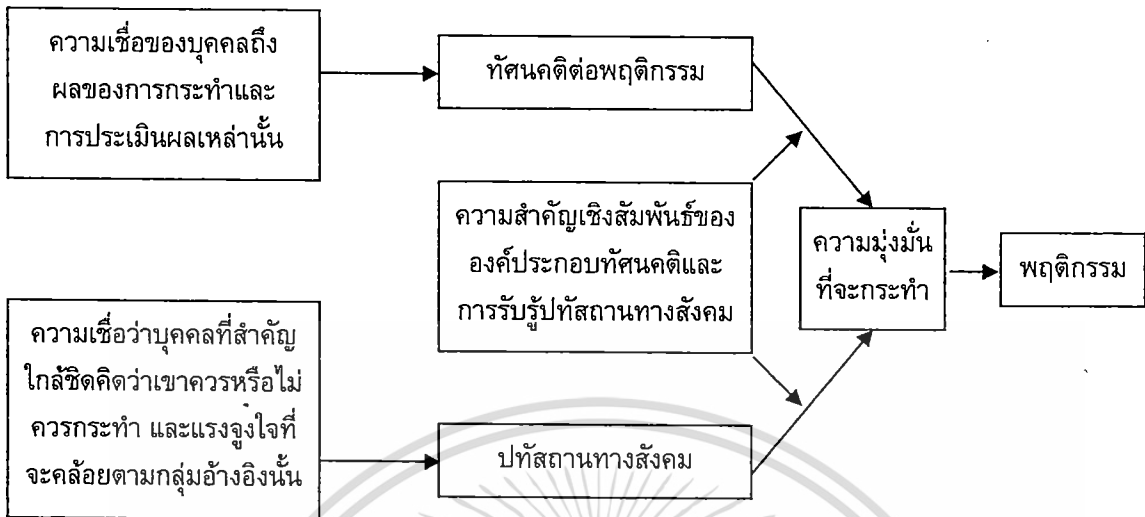

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของ
พฤติกรรมคนดีและเก่ง

ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548 : 5)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) ของ Aizen and Fishbein (1980) เป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทาง
ทัศนคติ และปัจจัยทางการรับรู้ทัศนคติทางสังคม ดังแสดงในแผนภาพที่ 1.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
ที่มา : Ajzen and Fishbein (1980 :8)

Ajzen and Fishbein (1980 อ้างในปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ. 2537:10-11) ได้ค้นพบจากงานวิจัยหลายฉบับได้ข้อสรุปว่า ทัศนคติที่เป็นองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดีกว่าองค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า และองค์ประกอบทางความรู้สึก โดยเรียกองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำนี้ว่า ความมุ่งมั่นที่จะกระทำ (Behavior Intention) หมายถึงความโน้มเอียง หรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน และเสนอสูตรในการทำนายพฤติกรรม ผ่านความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ร่วมกับตัวแปรปทัสถานทางสังคมต่อสถานการณ์นั้นๆ สำหรับตัวแปรปทัสถานทางสังคมนั้น คือการที่กลุ่มบุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง หรือมีความสำคัญกับผู้ศึกษายอมรับ และให้การสนับสนุนพฤติกรรมประเภทนั้น และเห็นว่าควรกระทำอย่างยิ่ง อีกตัวแปรหนึ่งคือ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามปทัสถานทางสังคม มีสูตรดังนี้

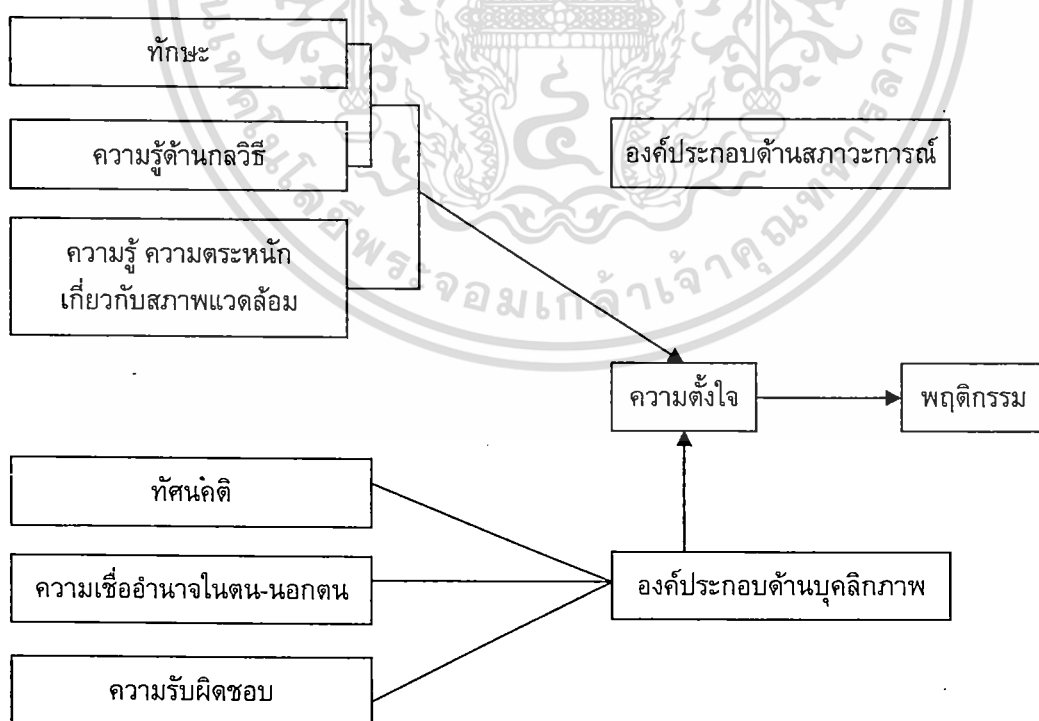
$$B-I = [AB] w_1 + [(NB) (MC)] w_2$$

จากสมการ	B	=	พฤติกรรม
	I	=	ความมุ่งมั่นที่จะกระทำ
	AB	=	ทัศนคติต่อพฤติกรรม
	NB.	=	ความเชื่อเกี่ยวกับปทัสถานในเรื่องนั้น
	MC	=	แรงจูงใจที่คล้อยตามปทัสถานทางสังคม
	w1 , w2	=	การให้ความสำคัญหรือน้ำหนักแก่ตัวแปรนั้นๆ ตามลักษณะของผู้ถูกวัดว่าจะเป็นตัวของตัวเองมาหรือฟังฟังกลุ่มใดมาก

ทัศนคติต่อพฤติกรรมมีความสำคัญยิ่งขึ้นในการทำนายความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ถ้าบุคคลนั้นมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมาก่อน ในขณะที่เดียวกันความสำคัญของปทัสถานทางสังคมในเรื่องของบุคคลขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีความเป็นตัวของตัวเอง กับการคล้อยตามปทัสถานทางสังคม มีความขัดแย้งกันหรือสอดคล้องกันเพียงไร หากมีความสอดคล้องกันมาก ความเชื่อในปทัสถานทางสังคมในเรื่องนั้น จะเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดียิ่งขึ้นตามสูตรข้างต้น

จากการศึกษาของ Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฐ์ โยเหลา และประทีป จินนี. 2537 : 11-12) ซึ่งได้ทำการประมวลและสังเคราะห์งานวิจัยรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ที่ทำตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 จำนวน 128 เรื่อง โดยผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มการรู้การคิด (Cognitive Variables) กลุ่มจิต-สังคม (Psycho-social Variables) หรือตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และตัวแปรทางชีวสังคม (Demographic Variables) ผลพบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมคือ ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีจัดการแก้ปัญหา ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ทัศนคติต่อพฤติกรรม ความรับผิดชอบ และการแสดงความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมและพบว่าตัวแปรด้านชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ มีขนาดอิทธิพลเล็ก จากนั้นได้นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ บวกกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยของ Hines ในปี 1984 เสนอโมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมไว้ ดังแสดงไว้ในแผนภาพที่ 2.3

27

ภาพที่ 2.3 โมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของ Hines และคณะ

ที่มา : Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฐ์ โยเหลา และประทีป จินนี. 2537 : 12)

จากโมเดลอธิบายได้ดังนี้ บุคคลที่แสดงความตั้งใจว่าจะทำพฤติกรรม น่าจะเป็นผู้ที่มิพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มากกว่าบุคคลที่ไม่ได้แสดงความตั้งใจ และความตั้งใจของบุคคลเป็นผลมาจากตัวแปรหลายตัว ทั้งที่เป็นบุคลิกภาพและตัวแปรด้านการรู้คิด ซึ่งอธิบายได้ว่า ก่อนที่บุคคลแสดงความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เขาจะต้องมีความรู้และความตระหนักถึงสภาพปัญหา มีความรู้และทักษะพอเพียงต่อการแก้ปัญหา บวกกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่ดี กล่าวคือ มีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม มีความเชื่ออำนาจภายในตน และมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย เมื่อบุคคลมีความพร้อมด้านความรู้ทักษะ ประกอบกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว การที่เขาจะแสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อาจถูกกระตุ้น หรือลบล้างโดยตัวแปรสภาวะแวดล้อมได้แก่ สภาวะทางเศรษฐกิจ การบีบบังคับจากสังคมและทางเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมขึ้น เช่น เขาอาจมีความรู้และทักษะสูง มีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่ดี แต่ไม่บริจาคเงินเพื่อการจัดสารพิษในชุมชน เพราะเขาไม่มีเงิน เป็นต้น จากโมเดลของ Hines, et.al. มีตัวแปรทางจิตลักษณะที่สอดคล้องกับตัวแปรในทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม และทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ ทัศนคติ ความตั้งใจ ความเชื่อมั่นอำนาจในตน-นอกตน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยส่วนใหญ่ มักจะมุ่งความสำคัญไปที่ทางศึกษาทัศนคติ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในคนไทยเราได้ ทั้งนี้เพราะผู้รับการพัฒนาส่วนใหญ่ยังขาดจิตลักษณะสำคัญอื่นๆ เช่น ลักษณะมุ่งอนาคต ความสามารถควบคุมคน ลักษณะความเชื่อว่าเราทำได้ หรือทำแล้วจะได้ผลตามต้องการ (ความเชื่ออำนาจในตน) การจะชักจูงคนให้เห็นประโยชน์ในสิ่งที่เป็นนามธรรมและกระทำเพื่อผู้อื่น เพื่อสังคมและเพื่อมนุษยชาติ (เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูง) นั้นต้องใช้จิตลักษณะอื่นๆ เป็นพื้นฐาน จึงจะสามารถสร้างทัศนคติที่เหมาะสมได้ และให้คงอยู่อย่างถาวรไม่เสื่อมสลายได้ง่าย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539:55) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดจิตลักษณะที่ควรได้รับการพัฒนา ตามแนวทางของทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมคือ ทัศนคติต่อพฤติกรรม ความเชื่ออำนาจในตน สุขภาพจิต และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในการศึกษาสาเหตุทางจิตลักษณะต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ซึ่งจะได้กล่าวถึงความหมาย และวิธีการวัดต่อไป ตามลำดับ

(1) ทัศนคติที่ดีต่อการลดปริมาณขยะ กับพฤติกรรมลดปริมาณขยะ

ทัศนคติ เป็นสภาวะทางจิตประการหนึ่งที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541) ได้ให้ความหมายของแต่ละองค์ประกอบไว้สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) เดิมใช้ในความหมายของการรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันนิษฐานทั่วไปเกี่ยวกับวัตถุทางทัศนคตินั้น แต่องค์ประกอบนี้จะต้องมีลักษณะที่มีทิศทางประกอบด้วย คือทางด้านดีหรือเลว มีประโยชน์หรือโทษ จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริง (fact) ตามปกติเท่านั้น เนื้อหาที่สำคัญที่สุดในองค์ประกอบนี้คือ ความเชื่อเชิงประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องยังสงวนลิขสิทธิ์ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่า ว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร ดังนั้น การวัดองค์ประกอบแรกของทัศนคติ อย่างถูกต้องจะต้องวัดความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับวัตถุทางทัศนคตินั้นของบุคคล

องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) ทัศนคติมีลักษณะสำคัญคือ อารมณ์ของบุคคล เกี่ยวกับวัตถุทางทัศนคตินั้นเช่นเดียวกับองค์ประกอบแรก ความรู้สึกของบุคคลก็จะต้องมีลักษณะที่เป็นทิศทางด้วย ซึ่งหมายถึงความชอบ ความไม่ชอบสิ่งหนึ่ง หรือความพอใจ ไม่พอใจสิ่งหนึ่ง และสอดคล้องกับองค์ประกอบแรกของเขาด้วย กล่าวคือถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเลวหรือมีโทษบุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้มีเนื้อหาที่อาจจะวัดได้ไม่หลากหลายเท่าองค์ประกอบแรก แต่ก็ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของทัศนคติ

องค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ (Action Tendency Component) เนื่องจากทัศนคติเป็นลักษณะทางจิตใจ ที่ต้องศึกษาแยกต่างหากจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้นองค์ประกอบนี้จะเป็นการรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือเป็นการวัดปริมาณของพฤติกรรมโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องเป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เจตนาที่จะกระทำหรือ ความมุ่งกระทำ องค์ประกอบนี้จึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าองค์ประกอบอื่น

องค์ประกอบทั้งสามของทัศนคติ สามารถใช้ในการทำนาย และอธิบายพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงของบุคคลได้ เพราะเชื่อว่าหากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใด (ร่วมกับบุคลิภาพอื่นๆ ที่เหมาะสม) ก็จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเรื่องนั้นมากกว่าบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดี ผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะจึงหมายถึง การที่บุคคลประเมินค่าว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ รู้สึกพอใจ และพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะในลักษณะ และวิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นไปในทิศทางบวก ส่วนผู้ที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ หมายถึงการที่บุคคลประเมินค่าว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก ไม่พอใจ และไม่คิดที่จะกระทำการลดปริมาณขยะหรือเป็นไปในทิศทางลบ

โดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคล จะเป็นไปในทิศทาง และระดับความเข้ม ที่สอดคล้องกับทัศนคติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ดังจะเห็นได้จาก งานวิจัยของ สนาน คุณประเสริฐ (2535) ที่ศึกษาผลของการชักจูงในการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 จำนวน 200 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเท่าๆ กัน คือ กลุ่มทดลองใช้สารชักจูง และกลุ่มที่ไม่ใช้สารชักจูง โดยวัดพฤติกรรมการใช้นวัตกรรมมาแต่เดิม และลักษณะทางจิต 5 ประการคือ ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ทัศนคติที่ดีต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ความเชื่ออำนาจในตนเองแรงกล้าใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ลักษณะจิตเหมาะสมหลายด้านประกอบกันสามารถทำนายพฤติกรรมยอมรับนวัตกรรมทางการสอน มากกว่าครูที่ไม่ได้รับสารชักจูง โดยมีทัศนคติต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายที่สำคัญ นอกจากนั้นงานวิจัยของ นพนธ์ สัมมา (2523) ซึ่งได้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลทำนายพฤติกรรมการยอมรับ

นวัตกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรไทย ที่ปลูกมันฝรั่งพันธุ์สปันด้า พบว่า ทักษะคิดสามารถ ทำนายพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร ในกลุ่มเกษตรกรที่มีภูมิหลังต่างๆ กันได้ 9 ถึง 26% และงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี (2532 : 151-159) ได้ศึกษาพฤติกรรมความแปลกแยก กับการทำงานของครูในสังกัด กรุงเทพมหานคร ศึกษาตัวแปรทางทัศนคติที่มีเป้าหมายต่างกัน คือ ตัวแปรแรกมีเป้าหมายอยู่ที่ สภาพการทำงานของครู เป็นการวัดองค์ประกอบด้านการรู้คิด และ ความรู้สึก ตัวแปรที่สองมีเป้าหมายอยู่ที่พฤติกรรมการทำงานในหน้าที่ครู เป็นการวัดองค์ประกอบ ด้านการมุ่งกระทำผลการวิจัยพบว่า ทักษะคิดต่อสภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน ของครูโดยตรงและยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของครูโดยอ้อมอีกด้วย กล่าวคือทัศนคติต่อสภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงกับพฤติกรรมการทำงานของครู โดยเฉพาะด้านให้การอบรมจริยธรรมแก่นักศึกษา

ในด้านพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม งานวิจัยของ พีระนันท์ บุรณะโสภณ (2538) ศึกษาประชาชนทั่วไป ทั้งชายและหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน ก็พบว่าทัศนคติ ต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการมีส่วนร่วมในการใช้ ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนงานวิจัยของ Bowman & Fishbein (1978) ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง ในเรื่องมาตรการเกี่ยวกับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในอนาคต โดยกลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วไปในปี 1976 ของรัฐโอเรกอน จำนวน 89 คน เพื่อจำนวน 89 คน เพื่อทดสอบพฤติกรรมตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติที่ดีต่อ เรื่องดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันอย่างสูง (.84) กับพฤติกรรมในการลงคะแนนจริง โดยผ่านความ ตั้งใจที่จะกระทำซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Boldero (1995) ศึกษาทดลองเรื่อง การประหยัดหนังสือพิมพ์ในครัวเรือน ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 254 คน อายุระหว่าง 18-78 ปี ทั้งชายและหญิง พบว่า ทัศนคติต่อการแปรรูป และความตั้งใจที่จะกระทำ เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการแปรรูปกระดาษหนังสือพิมพ์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ได้ ประมาณ 35.8% นอกจากนี้ยังมีการวิจัยทดลองเพื่อสร้างมาตรวัดทัศนคติด้านสิ่งแวดล้อม (Berberoglu & Tosunoglu. 1995) โดยทดสอบกับนักศึกษาคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ในตุรกี จำนวน 639 คน เป็นชาย 291 คน และหญิง 348 คน พบว่ามาตรวัดที่สร้างขึ้นโดยมีปัจจัย 4 กลุ่ม คือ ทัศนคติต่อการเพิ่มประชากร ทัศนคติต่อการเห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม ทัศนคติต่อ การใช้พลังงานนิวเคลียร์ และทัศนคติต่อการอนุรักษ์พลังงาน นักศึกษามีการตอบสนองต่อมาตรวัด โดยแสดงการรับรู้ถึงประเด็นต่างๆ ทางสิ่งแวดล้อมที่ทำการทดสอบ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทัศนคติ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าทัศนคติจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่างๆ แต่ลักษณะของทัศนคติที่ใช้เพื่อการ ทำนายพฤติกรรมนั้น จะต้องเป็นลักษณะที่เจาะจงเฉพาะพฤติกรรม ในระยะเวลา หรือกาลเทศะที่ เหมาะกับการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ และเป็นทัศนคติที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงด้วย (งามดา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วณิตานนท์. 2535 : 267) แนวทางการวัดทัศนคติเพื่อให้เกิดความแม่นยำ มักจะวัดที่ปริมาณและทิศทางของทัศนคติต่อพฤติกรรมเดียวกัน และควรที่จะวัดใน 3 องค์ประกอบโดยวัดองค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า และองค์ประกอบทางความรู้สึก ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติทั่วๆ ไป แต่การวัดทัศนคติองค์ประกอบที่สาม คือองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ สามารถนำมาใช้ในการทำนายพฤติกรรมเพราะทัศนคติองค์ประกอบนี้มีความใกล้ชิดกับพฤติกรรมมากที่สุด ดังนั้นการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะในงานวิจัยนี้ ได้ยึดหลักการวัด ทัศนคติทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยแบ่งเป็น 2 ตัวแปรคือ 1) ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ เป็นทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าและทัศนคติด้านความรู้สึก ต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ หมายถึง การที่นักศึกษา มองเห็นว่า การลดปริมาณขยะเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ หรือไม่มีประโยชน์มาน้อยเพียงใด นักศึกษาพอใจหรือไม่พอใจต่อการลดปริมาณขยะ และ 2) ความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะเป็นทัศนคติด้านการมุ่งกระทำหมายถึง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจของนักศึกษา มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากหรือน้อยเพียงใด ทัศนคติทั้ง 2 ตัวแปร วัดโดยแบบวัดซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมาทำให้คาดได้ว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม มีความพร้อมที่จะกระทำมาก เป็นผู้ที่ทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มากกว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมน้อย และมีความพร้อมที่จะกระทำน้อย

(2) ความเชื่ออำนาจในตน กับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความตระหนักว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้าม กับผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้ที่คิดว่าสิ่งที่เกิดกับตนนั้นขึ้นกับโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือ เกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน,งามดา วณิตานนท์ และคณะ. 2536 : 38)

ความเชื่ออำนาจในตน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ และสามารถทำนายพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลได้ พบว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน จะเป็นผู้ที่ทำให้ชีวิตของตนเองสนุกสนานได้เสมอ มีความสุขใจในสภาพที่ตนเป็น มีความวิตกกังวลน้อย เพราะรู้จักประเมินจุดเด่นจุดด้อยของตนได้อย่างแม่นยำ สามารถต่อสู้ให้กับสังคมและแก้ปัญหาส่วนตัวได้ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมีความรับผิดชอบในพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Moursund. 1976) มีความกระฉับกระเฉงว่องไว เห็นคุณค่าของกาลเวลา สามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ (Rotter. 1966 : 2) จากงานวิจัยของ Hollander (1981 : 123) พบว่า ความเชื่ออำนาจในตน จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลกระทำสิ่งที่ตนรับผิดชอบให้สัมฤทธิ์ผล และมีความพยายามมากกว่าบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจนอกตน

บุคคลแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องปริมาณและความรุนแรงของความรู้สึกในด้านการทำนายหรือควบคุมสภาพแวดล้อม บางคนจะรู้สึกว่าเขามีอำนาจ หรือความสามารถที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นหรือสามารถ ควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้และเชื่อว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ตนได้รับเกิดจากการกระทำของตนเอง บุคคลประเภทนี้เรียกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจภายในตน (Internal locus of control) ส่วนบางคนจะรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าเขาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบตัว และไม่สามารถควบคุมสภาพการณ์ต่างๆ ได้ เพราะเชื่อว่าสิ่งต่างๆ นั้นเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกซึ่งเขาไม่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องได้เลย เช่น โชคกลางอำนาจเหนือธรรมชาติ หรืออำนาจของคนอื่น บุคคลประเภทนี้เรียกว่า พวกที่เชื่ออำนาจภายนอกตน (External locus of control) (Rotter, 1996 อ้างใน ชีรวัดน์ นิจนตร. 2526 : 67)

การที่บุคคลจะมีลักษณะเชื่ออำนาจในตน หรือเชื่ออำนาจนอกตนนั้น เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลตั้งแต่วัยทารกจนเป็นผู้ใหญ่ หากเขามีการรับรู้สภาพแวดล้อมทางจิต และสังคมอันเกิดขึ้นได้ทั้งในสังคมที่ยากจน และสังคมที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงการได้รับรางวัล และการโดนลงโทษอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยได้รับในเวลา และปริมาณที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้รับเลยในบางครั้ง และในบางครั้งก็ได้รับโดยไม่ได้ทำอะไร จะทำให้บุคคลรู้สึกขาดความสามารถในการทำนาย และควบคุมได้ ทำให้เกิดการขัดแย้ง คับข้องใจ วิตกกังวล จึงเกิดค่านิยมความเชื่อ ทศนคติ แรงจูงใจ พฤติกรรม และความสามารถในการเรียนรู้ที่บกพร่อง จึงโทษโชคชะตาราศีมากกว่าปกติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2527) ในสภาพแวดล้อมนี้เอง จะทำให้บุคคลเกิดปฏิกิริยา 2 ประการ ประการแรก คือ ถ้าบุคคลคิดว่าสามารถควบคุมผลได้ และผลนั้นมีความกังวล คับข้องใจ และแสดงออกโดยการก้าวร้าว ประการที่สอง ถ้าบุคคลเคยชินกับสภาพแวดล้อมและปรับตัวเข้ากับสภาพความไม่สอดคล้องระหว่างความพยายามกับผลได้ บุคคลนั้นก็จะกลายเป็นคนเฉื่อยชา ท้อแท้ และหมดหวัง ส่วนบุคคลที่รับรู้ว่าจะตนสามารถที่จะทำนาย หรือควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้ รางวัลหรือการลงโทษที่ได้รับ เกิดจากผลแห่งการกระทำของตนเอง บุคคลนั้นจะมีความกระตือรือร้นต่อความเป็นไปของสภาพแวดล้อม ที่จะมีประโยชน์ต่อพฤติกรรมในอนาคตของเขา จะพยายามปรับปรุงสภาพการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้นตามลำดับขั้น ให้คุณค่าของทักษะหรือผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความพยายามเป็นสำคัญ รวมทั้งไม่ยอมให้ใครมาชักจูงโดยไม่มีเหตุผล (Rotter, 1966 อ้างใน ชีรวัดน์ นิจนตร. 2526 : 69) ดังนั้น ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนจะเชื่อมั่นว่าการกระทำของตนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ตรงข้ามกับลักษณะของผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งจะก้าวร้าว หรือวางเฉย ปล่อยให้การแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อมเป็นหน้าที่ของผู้อื่นหรือปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ

32

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) อธิบายได้ว่า ความคาดหวังเช่นนี้จะก่อตัวขึ้นจากพฤติกรรมหรือเหตุการณ์เฉพาะอันใดอันหนึ่งก่อน แล้วจึงขยายไปครอบคลุมพฤติกรรมหรือเหตุการณ์อื่นๆ จนกลายเป็นทัศนคติหรือบุคลิกภาพที่สำคัญในตัวบุคคล

นอกจากนั้นผลตอบแทนที่ได้รับแต่ละครั้ง ยังอาจทำให้ความคาดหวังครั้งต่อไปสูงขึ้น หรือต่ำลงได้อีกด้วยความเชื่ออำนาจในตนจึงเป็นตัวแปรที่สามารถใช้ทำนาย และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ของคนเราดังเช่น สุรพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ (2550 : 69-80) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพบว่า ความเชื่อในอำนาจตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง งานวิจัยของ วิชัย เอียดบัว (2534) ซึ่งศึกษาการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูสายงานผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งชายและหญิงจำนวน 168 คน พบว่า ลักษณะทางจิต คือครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการยอมรับนวัตกรรม อย่างเด่นชัด การยอมรับนวัตกรรมเป็นการรับรู้สิ่งใหม่ที่เป็น และมีประโยชน์ ส่วนงานวิจัยของอุบล เลี้ยววาริณ (2536) ได้ศึกษาความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน มีอายุระหว่าง 18-45 ปี โดยเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ 174 คน และผู้ปฏิบัติงานในโรงงานหรือบริษัทต่างๆ 186 คน พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ มีความเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับสุขภาพและมีลักษณะมุ่งอนาคตมากเพียงใด จะมีพฤติกรรมการกินที่เหมาะสม พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการเสพยาที่เป็นโทษ และพฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคล มากขึ้นตามไปด้วย

33

ในด้านพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินเ่ง (2537 : 75) ศึกษาครูประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148 คน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ ส่งผลทางตรงต่อความตั้งใจจะอนุรักษ์น้ำทั้งสามพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือการประหยัดน้ำ การไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ และการขุดลอกท่อระบายน้ำ และจากการวิเคราะห์ สัจเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้การวิเคราะห์เมตาโดย Hines, et.al. (1985) ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวแปรความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตน และความเชื่ออำนาจภายในตนไว้เป็นกลุ่มเดียวกันเนื่องจากความเชื่ออำนาจภายในตน และความรู้สึกเชื่อใน ประสิทธิภาพของตนมีความหมายที่คล้ายคลึงกันพบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($r = .37$) โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามไปด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วณิชานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิต และพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ ทำให้คาดได้ว่านักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมลดปริมาณขยะ มากกว่านักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

(3) สุขภาพจิตดีกับพฤติกรรมลดปริมาณขยะ

สุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อยหรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วณิชานนท์ และคณะ. 2536 : 38) สุขภาพจิตที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นแก่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเรียนรู้สภาพแวดล้อมได้มาก แม้บุคคลจะมีสติปัญญา มีประสบการณ์ทางสังคมมาก แต่ถ้าสุขภาพจิตไม่ดี ก็จะไม่สามารถได้รับประโยชน์จากประสบการณ์นั้นอย่างเต็มที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543 : 90) ในความหมายสุขภาพจิตของมนุษย์ (Jahoda. 1970 อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. 2524 : 3-4) ได้รวบรวมเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสุขภาพจิตของบุคคลที่ใช้แพร่หลายในวิชาจิตวิทยา 6 ประเภท คือ ทัศนคติต่อตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถควบคุมสภาพแวดล้อม ความเจริญเติบโต พัฒนาการและความเป็นจริงแห่งตน การรับรู้ความเป็นจริงและบูรณาการของบุคลิกภาพ เกณฑ์การพิจารณาทั้ง 6 ประเภท นี้แสดงถึงลักษณะสุขภาพจิตที่ดีของบุคคล

สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่นๆ และพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อยหรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมงานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541 : 56, 193) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย จำนวน 325 คน พบว่า นักศึกษาชายที่มีสุขภาพจิตดีน้อยเป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์สูงกว่า นักศึกษาชายผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ กลุ่มที่บิดาและมารดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มที่อายุน้อย และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม สุขภาพจิตดี มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.29 งานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ธมมานนฺโต (ทองพิมพ์) (2550) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ได้รับการอบรมจากโรงเรียนมาก และเห็นแบบอย่างจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า มากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มนักเรียนชาย

การวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545 : 169) พบว่า ในกลุ่มรวมสุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวของนักเรียนได้ 37.7 เปอร์เซนต์ และตัวทำนายสุขภาพจิตดี มีค่าเบต้า เท่ากับ .09

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545 : 99) พบว่า ในกลุ่มรวมสุขภาพจิต เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 10 ตัว ทางด้านจิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ลักษณะ และลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักษาเปรียบเทียบได้ 37.6% ผลเช่นนี้ ยังพบในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 160) พบว่า ในกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ สุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับ ตัวแปรอื่นอีก 2 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้ 27.8%

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101) พบว่า สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานและพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .43 .32 และ .34 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่าในกลุ่มรวม สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมประหยัดเวลา โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

สุขภาพจิตดี เป็นสาเหตุของสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง จึงคาดว่าความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะด้วย เนื่องจากผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดี จะเป็นผู้ที่สามารถรับรู้สภาพความเป็นจริงได้ดี มีความเชื่อมั่น ในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ และเสริมสร้าง สภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ส่วนผู้ที่มีสุขภาพจิตเสื่อม ซึ่งมีความสับสน ย่อมไม่สามารถรับรู้สภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และไม่สามารถร่วมแสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้

การวัดสุขภาพจิตสำหรับการวิจัยนี้ ได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิต และพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัว และทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ ทำให้คาดได้ว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มิพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

(4) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ. 2536 : 38) ส่วนความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสภาพการณ์ต่างๆ เช่นการรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับทันทีหรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2520 : 35)

ความสามารถในการควบคุมตนเอง ประกอบด้วยลักษณะทางจิตใจหลายประการคือ การมองเห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะมีมาในอนาคต มากกว่าประโยชน์ในปัจจุบัน การเลือกกระทำพฤติกรรมที่แสดงการอดได้รอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตน จะส่งผลให้เกิดผลดีตามมาตามที่ตนเองต้องการได้ และนอกจากนั้นความสามารถควบคุมตน ยังไม่เกี่ยวกับการไม่หวังผลจากภายนอก แต่บุคคลสามารถให้รางวัลตนเอง และลงโทษตนเองได้ โดยรางวัลที่ให้แก่ตนเองอยู่ในรูปของความพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตน ส่วนการลงโทษตนเองก็คือ การเกิดความไม่สบายใจวิตกกังวล และละอายใจ ลักษณะความเชื่อในผลแห่งความพยายามของตน และลักษณะการให้รางวัล และการลงโทษตนเองนั้น จะปรากฏในวัยรุ่นที่ได้รับการพัฒนาทางจิตใจอย่างเหมาะสมมาตั้งแต่เด็ก จนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับรางวัล และการลงโทษอย่างเหมาะสมกับเหตุ โดยผู้ใหญ่ที่มีเหตุผล และไม่ใช้อารมณ์ของตนเป็นที่ตั้ง ลักษณะเหล่านี้ โรงเรียนสามารถจะช่วยพัฒนาได้เป็นอย่างดีด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 92-93)

ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนจึงสามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน โดยขั้นแรก มองเห็นประโยชน์ และเลือกที่จะรับผลดีในอนาคตแทนผลเล็กน้อยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะของการมุ่งอนาคต และในการที่จะได้ผลดีในอนาคตนั้น ต้องมีความอดทนเพื่อรอรับผลที่จะเกิดขึ้นหรือมีการควบคุมตนเป็นขั้นต่อมา ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนจึงเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลมุ่งประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มิมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ หรือผู้ที่มุ่งปัจจุบันสูง มักจะขาดความอดทนในการรอผลดีที่จะเกิดในอนาคตจึงมีพฤติกรรมในทางลบ เช่น โกงการเล่น เกม การทะเลาะวิวาท ส่วนผู้ที่มิมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรม ที่แสดงถึงความเป็นคนดีและคนเก่ง ดังเช่น

งานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ธมฺมานนฺโท (ทองพิมพ์) (2550) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และมีการปฏิบัติทางพุทธมากมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารและพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า มากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย

งานวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545 : 169,172,176) พบว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวม โดยร่วมกับตัวแปรอื่นทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ อีก 6 ตัว ทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมของนักเรียนได้ 37.7 , 41.7 และ

37.9 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ โดยตัวทำนาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้า เท่ากับ .31 , .26 และ .31 ตามลำดับ

งานวิจัยของ วรณี วรณชาติ (2541 : 81, 193, 196) พบว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.48 และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนาลที่สำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ได้ 33.7% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว และกลุ่มนักศึกษาย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545 : 79) พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก และกลุ่มนักศึกษาที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนาลที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนาลที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 33.6% และพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 116) พบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนาลสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ 45.2% ซึ่งพบผลเปอร์เซนต์การทำนายมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง และพบผลการทำนายต่ำสุดในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

งานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการรับรู้คุณความดีมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า นักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ประยุกต์หลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีการรับรู้คุณความดีน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญ สำหรับพฤติกรรมการออม พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101-104) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .47, .42 และ .53 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดทรัพยากร 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่หนึ่ง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม 2) พฤติกรรมประหยัดเวลา ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สี่ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และ 3) พฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงาน ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงานได้ 44.0%

และงานวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และไพฑูรย์ พิมติ (2250 : 71-72) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังหารสอง พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง

ในด้านพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ยังไม่พบผลการวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใดๆ แต่พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ เป็นพฤติกรรมหนึ่งที่ช่วยรักษาพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตัวเองและลูกหลานในอนาคต โดยการเสียสละความสะดวกสบาย ความฟุ่มเฟือยในปัจจุบันลง ซึ่งหมายถึงการรู้จักควบคุมตนเอง เพื่อมุ่งหวังประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ดังนั้นจึงคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วนิทานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิต และพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยง ในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า โดยการรายงานถึงนิสัยและการปฏิบัติของตนเองในชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนี้

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมาทำให้คาดได้ว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

(5) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของเยาวชน

สภาพแวดล้อม หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นและสิ่งต่างๆ ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ทางสังคมที่จะนำมาปรับใช้ในพฤติกรรมประจำวัน โดยในการศึกษารั้งนี้ ได้กำหนดสภาพแวดล้อม ที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การรับรู้ทัศนคติทางสังคม และการได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อค้นหาว่านักศึกษาในสภาพแวดล้อมแบบใดที่จะมีจิตลักษณะและพฤติกรรมการลดปริมาณขยะได้มากกว่า ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(5.1) การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวกับจิตลักษณะและพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็ก ทั้งทางด้านความรู้สึก และอารมณ์ของผู้กระทำตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2528 : 3)

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ใกล้ชิดและปลูกฝังให้เด็กรู้จักความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อมโดยการถ่ายทอดความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ลักษณะนิสัย ในด้านต่างๆ ซึ่งแต่ละครอบครัวก็จะมีวิธีการที่แตกต่างกันไป การอบรมเลี้ยงดู 5 มิติ ที่พบในการประมวลผลการวิจัยในประเทศไทยว่าเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตใจและพฤติกรรมของเยาวชนไทย ได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก หมายถึงการที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรด้วยการแสดงความรักเอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตร มีความใกล้ชิดบุตร ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกับบุตร นอกจากนั้น ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์สนทนากลั่นสนทนช่วยเหลือและให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากนั้นจะพบได้มากในบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมสูง บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีมุ่งอนาคตสูง และไม่ทำผิดกฎระเบียบหรือกฎหมายของบ้านเมือง ฉะนั้นการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากจึงเป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับเยาวชนทุกเพศทุกวัย 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตรในขณะที่มีการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของบุตร และให้รางวัลหรือลงโทษอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตร มากกว่าที่จะปฏิบัติตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตรได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นสิ่งที่นักวิชาการพบว่า มีความสัมพันธ์ต่อจิตใจและพฤติกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ของเด็กมาก โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับลักษณะทางจริยธรรม สุขภาพจิต ลักษณะมุ่งอนาคต และลักษณะอื่นๆของเยาวชนโดยจะพบความสำคัญในวัยรุ่นเป็นต้นไป 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย หมายถึง การลงโทษเมื่อบุตรทำพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาด้วยการใช้คำพูด สายตา การงดกิจกรรมบางอย่าง การทำร้ายร่างกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เหมาะสมกับเด็กอายุมากกว่า 7 ปี ขึ้นไป และพบมากในวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง แต่อิทธิพลของการลงโทษทางจิตจะเด่นชัดเมื่อใช้ควบคู่กับการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุน 4) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราอย่างใกล้ชิด ถ้าอบรมแบบควบคุมน้อย หมายถึง การปล่อยให้เด็กรู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะอะไรควรหรือไม่ควรทำ และเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้งโดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวมากนัก การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยเหมาะสมในวัยรุ่น เป็นต้นไป และเหมาะสมกับเด็กชาย 5) การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว หมายถึงการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำและฝึกฝนจากบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เกี่ยวข้องกับการที่เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและใช้กับเด็กเล็กจนถึงวัยรุ่นเป็นส่วนมาก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2528 : 4-14)

ส่วน Rogers (1972 อ้างในทัศนาก ทอภักดี. 2539 : 29) ได้แบ่งแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็น 3 แบบคือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึงวิธีการที่พ่อแม่ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ทำให้ลูกรู้สึกว่าเขาเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม พ่อแม่ไม่ตามใจจนเกินไป หรือเข้มงวดจนเกินไป ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดของลูกให้มีส่วนร่วมแก่ลูกตามโอกาสอันควร 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ลูกรู้สึกว่าเขาพ่อแม่ก้าวร้าวในเรื่องส่วนตัวของเขายังความก้าวร้าว และทำให้รู้สึกผิดเมื่อลูกแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ลูกมีความรู้สึกว่าเขาบังคับให้ทำตามความต้องการของพ่อแม่ พ่อแม่ใช้คำพูดที่ลูกรู้สึกอาย 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ลูกรู้สึกว่าเขาเองได้รับการตามใจ และไม่ได้รับความเอาใจใส่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ

จากการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ พ.ศ.2519 จนถึงปัจจุบันพบว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์มากนั้น สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาจิตใจหลายด้านของเยาวชนไทยเช่น เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิต ส่วนทางด้านพฤติกรรมพบว่า การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานการเสพติด พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว เป็นต้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 36) ดังเช่นงานวิจัยของ เสริมเกียรติ พรหมผุย (2523) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ส่วนการเลี้ยงดูแบบลงโทษและแบบการคาดหวังเอาจากเด็ก มีความสัมพันธ์ในทางลบกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี งานวิจัยของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชูศรี หลังเพชร (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความเชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี กับเด็กนักศึกษาจำนวน 350 คน พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ รู้จักเหตุผล ในการกระทำต่าง ๆ มีการไตร่ตรอง และปฏิบัติตนไปในทางที่สังคมยอมรับ มีอารมณ์คงที่ และมีลักษณะเป็นมิตรกับคนทั่วไป ส่วนงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520) เรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย ได้ศึกษานักศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล และนิสิต อายุระหว่าง 12-21 ปี จำนวน 1,400 คน พบว่าการถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรับสนับสนุนและแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ตอบที่มา จากครอบครัวฐานะยากจน ถ้าผู้ตอบถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากใช้เหตุผลมาก ลงโทษทางจิต มากกว่าทางกายและถูกควบคุมมาก ก็คาดหวังได้ว่าผู้ตอบจะมีเหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตสูง และเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิต และจริยธรรมของนักศึกษาวัยรุ่น (ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม, 2524) พบว่า การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เกี่ยวข้องกับการมีสุขภาพจิตที่ดีของวัยรุ่น และจากการสังเคราะห์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์เมต้า ของ ดุษฎี โยเหลา (2532 : 43-44) พบผลดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูทางบวกอันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบใช้เหตุผลแบบรักสนับสนุน มีผลทางบวกกับตัวแปรด้านบุคลิกภาพและสังคม นั่นคือ ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่งใน 3 แบบนี้ จะมีลักษณะที่พึงปรารถนาสูง ส่วนการอบรมเลี้ยงดูทางลบอันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ปล่อยปละละเลย ควบคุม และแบบไม่ใช้เหตุผล มีผลทั้งทางบวกและทางลบต่อตัวแปรทางด้านบุคลิกภาพและสังคม เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าการอบรมทางลบในที่นี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกมีผลดี ต่อตัวแปรด้านบุคลิกภาพและสังคมบางตัว (ความซื่อสัตย์ ความมีสมาธิ ความเอื้อเฟื้อ, ความกตัญญู การรู้จักบาปบุญ การปรับตัว การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม วินัยในตนเอง ความรักชาติ และการปฏิบัติตามคุณธรรมในศาสนา เจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) นั่นคือการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ซึ่งเมื่อศึกษาถึงนิยามของการอบรมเลี้ยงดูแล้วก็พบว่า ใช้มิติเดียวกันคือ มิติของการควบคุมเสรีภาพ ผลการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ส่วนหนึ่งคล้ายคลึง กับผลงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้กฎเกณฑ์ที่ เข้มงวด จะมีการควบคุมตนเองและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างเคร่งครัด ซึ่งการเกิดลักษณะการ ควบคุมตนเองนี้อาจจะเป็นพื้นฐานให้เกิดการพัฒนาที่ดีอื่นๆ ตามมา เช่น พฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งจะไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีการควบคุมตนเอง อีกกลุ่มหนึ่งคือการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การ อบรมเลี้ยงดูแบบไม่ใช้เหตุผล มีผลทางลบต่อตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และจิตสังคม (เหตุผลเชิง จริยธรรม และผลต่อเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม) ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว โดยเฉพาะแบบ

รักษนับสนุน และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (หรือบางงานวิจัยเรียกว่าการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย) จึงมีความสำคัญต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมที่ดีของเยาวชน

นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ยังเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ และพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย ดังเช่น เฌลิม อ้าเอี่ยม (2528) ได้ศึกษานักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในทางลบชัดเจน ส่วนงานวิจัยของ อเนก หอมพิกุล (2531 : 121) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักศึกษามัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-6 จำนวน 480 คน พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย คือรักษนสนับสนุนมาก และใช้เหตุผลมากนั่นเอง มีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสิ่งแวดล้อมในเชิงบวก

จากผลงานวิจัยต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า การได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริม หรือขัดขวางจิตลักษณะ และพฤติกรรมบางด้านของเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งคาดว่าพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ จะเกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู 2 มิติ คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนสนับสนุน และ 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบวัดการได้รับการอบรมเลี้ยงดู จากการวิจัยเกี่ยวกับเด็กในครอบครัวเสี่ยงของ ดวงเดือน พันธมนาวิน, งามดา วนิทานนท์ และคณะ (2536) มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า โดยให้ผู้ตอบรายงานว่าตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนสนับสนุนใช้เหตุผลมากหรือน้อย

สรุป นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนสนับสนุนใช้เหตุผลมาก มีจิตลักษณะด้านทัศนคติต่อพฤติกรรมฯ ความพร้อมที่จะกระทำ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มากกว่าผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดังกล่าวน้อย

(5.2) การรับรู้ทัศนคติทางสังคมกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

การรับรู้ทัศนคติทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า ผู้ที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรกระทำหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น หากบุคคลรับรู้ว่าเขาให้ความสำคัญคิดว่าเขาควรกระทำมากเท่าใด เขาก็จะมีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ก็จะกดดันให้เขาหลีกเลี่ยงที่จะทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen & Fishbein. 1980 : 57)

คนสำคัญใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงของบุคคล ต้องมีความเด่นชัด หรือมีอิทธิพลพอที่จะทำให้บุคคลคล้อยตามได้ อาจเป็นพ่อ แม่ ครู พี่ น้อง หรือคนใกล้ชิดอื่นๆ และอาจเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมแต่ละอย่าง การรับรู้ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกัน การวัดความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่คิดว่าเขาควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้นเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ที่จะทำนาย หรืออธิบายทัศนคติทางสังคมได้ แต่จะต้องวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มที่อ้างอิงนั้นด้วย ดังนั้นการรับรู้ทัศนคติทางสังคมจึงวัดได้จาก ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด (Ajzen & Fishbein. 1980 : 75)

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ปทัสถานทางสังคมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม ร่วมกับทัศนคติต่อพฤติกรรม Fishbein (1975 อ้างในงามดา วณิชานนท์. 2535 : 261) ได้ประมวลผลงานวิจัยที่ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 13 เรื่อง พบผลที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การใช้ทัศนคติกับปทัสถานทางสังคมเพื่อทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมนั้นมีความแม่นยำสูง กล่าวคือทำนายได้สูงถึง 56% ทฤษฎีนี้มีผู้นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมต่างๆอย่างกว้างขวาง รวมทั้งพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในสังคม และพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังเช่นงานวิจัยของ มนชิตา ทองก้อน (2546 : 48-68) ได้ศึกษาเจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า เจตคติกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามีความสัมพันธ์กัน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง และเจตคติในด้านเกี่ยวกับการการมีสุขภาพที่ดีควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม สามารถทำนายความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาได้ โดยมีรูปแบบการทำนาย 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ รูปแบบที่ 2 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ และบิดามารดา รูปแบบที่ 3 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา และเพื่อนสนิท รูปแบบที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง งานวิจัยของ ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ (2538 : 141-142) ได้ศึกษาพระสงฆ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 260 รูป พบว่าพระสงฆ์ที่มีความมุ่งมั่นมากในการมีส่วนร่วมทำงานในศูนย์ดังกล่าว เป็นพระสงฆ์ที่รับรู้การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้างมาก ซึ่งพบได้ในทุกกลุ่มที่ศึกษา ส่วนงานวิจัยของ มันทนา สิริรัตนภาส (2538) ได้ศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการบริจาคโลหิตของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 470 คน พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคโลหิตอย่างมีนัยสำคัญ และงานวิจัยของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533) ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีงานทำแล้วและได้ลามาศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และกลุ่มเพื่อร่วมงานที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันกับผู้ที่มาศึกษาต่อจำนวน 120 พบว่าการรับรู้ปทัสถานทางสังคมสามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้อย่างเด่นชัด ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มเพศหญิง อายุน้อย ถ้าวรรู้ปทัสถานจากคนรอบข้างให้ไปศึกษาต่อสูง จะเป็นผู้ที่มาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ในด้านพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้มีผู้วิจัยโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เช่น ดุชฎี โยเหลา และประทีป จินฺ (2537) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ พบว่าความตั้งใจที่จะชดเชยการระบายน้ำ ร่วมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (หรือการรับรู้ทัศนคติทางสังคม) อธิบายพฤติกรรมชดเชยการระบายน้ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแบ่งครูออกเป็น 2 กลุ่ม พบว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะชดเชยการระบายน้ำ รับรู้ว่าเป็น สมาชิกในครอบครัวญาติพี่น้อง พ่อ แม่ มีความต้องการให้เขาทำพฤติกรรมชดเชยการระบายน้ำ สูงกว่ากลุ่มที่ไม่มี ความตั้งใจจะชดเชยการระบายน้ำ ส่วนงานวิจัย สุวลัย ชำรงสกุลศิริ (2537) ศึกษานักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จำนวน 711 คน พบว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูง มีพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องมากกว่านักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่ำ นอกจากนี้ ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ เช่น งานวิจัยของ Bowman & Fishbein (1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องความปลอดภัยของการใช้พลังงานนิวเคลียร์ โดยวัดความตั้งใจที่จะตอบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับมาตรการด้านโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ในอนาคต กับพฤติกรรมการลงคะแนนจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงในการเลือกตั้งทั่วไปในปี 1976 ของรัฐโอเรกอน จำนวน 89 คน ผลการวิจัยพบว่า ปทัสถานทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมโดยผ่านความตั้งใจในการกระทำอย่างมีนัยสำคัญ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของบุคคล แรงจูงใจที่จะคล้อยตาม และปทัสถานทางสังคม เท่ากับ .79 โดยวัดการรับรู้จากบุคคลใกล้ชิดต่าง ๆ แต่ผู้มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน นิวเคลียร์ และงานวิจัยของ Kantola, et.al. (1982) ได้ศึกษาผู้ใหญ่ที่ออสเตเลีย จำนวน 125 คน เกี่ยวกับการมุ่งที่จะอนุรักษ์น้ำในบ้านในฤดูร้อนที่จะตามมา ผู้วิจัยพบว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเป็นตัวทำนาย การมุ่งอนุรักษ์น้ำได้มากที่สุด รองลงมาคืออายุและทัศนคติต่อพฤติกรรมนั้น โดยร่วมกันทำนายการมุ่งอนุรักษ์น้ำได้ 30% โดยอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่รับรู้ทัศนคติทางสังคมให้กระทำมาก มีอายุน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนี้ เป็นผู้ที่มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าวมากที่สุด

44

การวัดการรับรู้ทัศนคติทางสังคม วัดได้จากการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด ร่วมกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า ประกอบด้วยแบบวัด 2 ส่วนคือ แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด และแบบวัดเชิงแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ ทำให้คาดได้ว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมสูง เป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะกระทำ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมต่ำ

(5.3) การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ

Roger (1983 อ้างใน พิระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538 : 30) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่ความคิดข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

องค์ประกอบที่จำเป็นในการสื่อความหมาย จะมีอยู่ 4 อย่าง คือ 1) ผู้ส่งข่าวสาร (Source, Sender, Originator) หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มที่เป็นผู้ให้ข่าวสาร เป็นต้นตอของข่าวสาร ผู้ส่งข่าวในด้านสื่อมวลชน คือผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ ผู้จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ 2) ตัวข่าวสาร (Message) หรือข้อมูล (Information) ได้แก่ ข้อเท็จจริง แนวคิด สัญลักษณ์ ความรู้สึก อารมณ์ ฯลฯ ทั้งที่เป็นถ้อยคำภาษา และที่ไม่ใช่ถ้อยคำภาษา 3) ช่องทาง (Channel) หรือสื่อ (Media) หมายถึง ช่องทางหรือสิ่งที่จะช่วยให้การถ่ายทอดข่าวสาร เป็นไปได้โดยสะดวกและถูกต้องชัดเจนตามความประสงค์ของผู้ส่งข่าวสาร ได้แก่ เครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้รับข่าวสารมองเห็น ได้ยิน และสัมผัสกับข่าวสารมากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นการพูดอธิบาย เขียนจดหมาย โทรศัพท์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ 4) ผู้รับสาร (Receiver) คือบุคคลผู้ได้รับข่าวสารที่ผู้ส่งข่าวสารมาให้ ผู้รับสารจากสื่อมวลชน คือผู้ชมโทรทัศน์ ผู้ฟังวิทยุ และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ตามปกติเมื่อผู้รับข่าวสารได้รับข่าวสารแล้วจะมีปฏิกิริยาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กระบวนการสื่อความหมายจะได้ผลมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้รับข่าวสารด้วย ถ้าผู้รับข่าวสารไม่สนใจ ไม่ตั้งใจที่จะดู ฟัง และรับข่าวสาร การสื่อความหมายก็จะไม่ให้ผลหรือปรากฏผลในทางที่ผิดไป (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 51)

การได้รับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจึงหมายความว่า กระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม โดยผ่านทางสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ จิตลักษณะ และพฤติกรรมในผู้รับสาร ในปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยีค่อนข้างสูง สื่อมวลชนเข้าถึงตัวสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน จึงได้ใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้และรณรงค์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมากมาย สำหรับในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะสื่อประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์เท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยของ อเนก หอมพิกุล (2531) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมสื่อสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 480 คน พบว่าการพบเห็นและอ่านคำขวัญหรือป้ายโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามที่สาธารณะต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด การชมรายการสาระคดีและข่าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ การฟังข่าวเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากวิทยุ และการอ่านข่าวจากเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากหนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยลงมาตามลำดับ

สื่อมวลชนต่างๆ เหล่านี้เข้ามามีบทบาทอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ตลอดเวลาและได้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของบุคคลทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่ง Zimbardo (อ้างในพีระนันท์ บุรณะโสภณช. 2538 : 28) กล่าวถึงอิทธิพลของการเสนอข่าวสารบ่อยๆ ครั้งไว้ในทฤษฎีเกี่ยวกับ Familiarity ว่า การที่สารนั้นๆ มีการเสนอเนื้อหาผ่านสื่อต่างๆ ซ้ำๆ กันบ่อยๆ จะทำให้เกิดความคุ้นเคยกับข่าวสารอันจะก่อให้เกิดความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ ซึ่งนับว่าขั้นตอนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปตามเนื้อหาที่น่าเสนอนั้นๆ หากเป็นเนื้อหาในทางที่ดีมีการโน้มน้าวใจให้เกิดการกระทำตามก็มีการปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นๆ ในที่สุดเช่นเดียวกับ McGuire (1969 : 1973 อ้างในดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2529 : 40) นักจิตวิทยาสังคมคนสำคัญในปัจจุบันได้กำหนดขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงในผู้รับไว้ 5 ขั้นตอน คือ การสนใจรับทราบ การเข้าใจเนื้อหา ความยอมรับเปลี่ยนแปลง การเก็บจำ และการกระทำ แสดงว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อผู้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและในบางกรณีจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการกระทำด้วย อันเป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องกัน

ผลการวิจัยที่ศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อจิตลักษณะของบุคคลตั้งแต่งานวิจัยเรื่อง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529 : 233,234) พบว่าบทบาทระหว่างความชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ในสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท คือ โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ กับปริมาณการชมรายการโทรทัศน์เป็นชั่วโมง/สัปดาห์ และปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์เป็นชั่วโมง/สัปดาห์ ของวัยรุ่นตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนายจิตลักษณะที่ปรารถนา (ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน เหตุผลเชิงจริยธรรม) ของวัยรุ่นได้ 24% และพบว่าการรับสื่อมวลชนสามารถทำนายความแปรปรวนของลักษณะมุ่งอนาคตได้มากที่สุด (11%) รองลงมาคือ ทำนายความสามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (6%) และทำนายความเชื่ออำนาจในตน (5% ในกลุ่มรวม) งานวิจัยของ ดวงทิพย์ วรพันธ์ (2525) ได้ทำการศึกษาการใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อจากการปลูกฝังโภชนศึกษา ซึ่งได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติการณ์ด้านโภชนาการดีกว่าสตรีที่ไม่เปิดรับสื่อต่างๆ งานวิจัยของ ต้องฤดี ปุณณกันต์ (2533) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน พบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนมีความสำคัญกับความรู้ของประชาชนและมีความสำคัญกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและสำคัญ งานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริณ (2536) ในเรื่องความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 358 คน แบ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐบาล จำนวน 174 คน และเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงงานและบริษัทต่างๆ จำนวน 184 คน พบว่าการรับรู้ข่าวสารสุขภาพเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ โดยในกลุ่มเพศหญิงโสด และปฏิบัติงานในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โรงพยาบาลที่มีการรับข่าวสารสุขภาพมาก มีพฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคลมากด้วยในกลุ่มชายทำงานในโรงพยาบาลที่มีการรับข่าวสารสุขภาพมากมีพฤติกรรมการกินอย่างเหมาะสมมาก และในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ผู้ที่มีการรับข่าวสารสุขภาพมากจะมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการเสพยาที่เป็นโทษมาก การได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ยังเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะและพฤติกรรมในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดังผลงานวิจัยของ เณลิม อ้าเอี่ยม (2528) เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 350 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านคำขวัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามสถานที่สาธารณะการชมรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการสื่อสารการอ่านสารคดี บทความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การซักถามปัญหาสิ่งแวดล้อมกับครูผู้สอนนอกชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยของ อเนก หอมพิกุล (2531) ก็ได้พบว่าพฤติกรรมการสื่อสารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยของ วิชาญ มณีโชติ (2535) ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 385 คน พบว่า การได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ แตกต่างกันทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งพฤติกรรมจริงและพฤติกรรมคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษามีพฤติกรรมคาดหวังในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าพฤติกรรมจริง และจากการวิจัยของ พิระนันท์ บุรณะโสภณ (2538) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารความรู้ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ นิตยสาร และงานนิทรรศการมีความสำคัญเชิงบวกกับทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจทุกประเภทที่ทำการศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น

47

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับปรุงจากแบบวัดการรับข่าวสารด้านสุขภาพของ อุบล เลี้ยววาริณ (2536) มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่าเพื่อวัดปริมาณการรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชนต่างๆ ของนักศึกษาวรรู้ข่าวสารต่างๆ ในปริมาณที่มากหรือน้อย

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ทำให้คาดได้ว่านักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมในปริมาณสูงมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ ความพร้อมที่จะกระทำ และมีพฤติกรรมลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมในปริมาณต่ำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง” เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,315 คน (สำนักทะเบียนและประมวลผล. 2552 : Online)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2552 ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Yamane ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรและสาขาวิชา

สาขาวิชา	หลักสูตร 2 ปี		หลักสูตร 5 ปี		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ครุศาสตร์เกษตร	56	25	81	26	137	51
ครุศาสตร์วิศวกรรม	374	103	134	25	508	128
ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม	264	68	406	70	670	138
รวม	694	196	621	121	1,315	317

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง แบบวัดพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ แบบวัดปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม แบบวัดปัจจัยด้านสถานการณ์ และแบบวัดปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ มีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม และภูมิหลัง

เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา คือ เพศ ผลการเรียน หลักสูตรที่ศึกษา รายได้ครอบครัว และการเปิดรับสื่อ โดยมีทั้งให้นักศึกษาเลือกจากคำตอบที่ให้ไว้ในแบบสอบถาม และเติมคำลงในช่องว่างกำหนดให้

2) แบบวัดกลุ่มตัวแปรพฤติกรรมลดปริมาณขยะ

วัดโดยการให้นักศึกษารายงานการปฏิบัติของตนในชีวิตประจำวัน ด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 211-212) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการใช้ของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ

2.1) แบบวัดพฤติกรรมการใช้ของอย่างคุ้มค่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร หรือสิ่งของต่างๆ อย่างประหยัด คุ้มค่ามากที่สุด โดยการใช้ซ้ำ การนำมาซ่อมแซม และการแยกขยะเพื่อแปรรูปต่อไป จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 8-40 คะแนน

2.2) แบบวัดพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการลดการใช้ทรัพยากร หรือสิ่งต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดเป็นขยะ โดยการใช้ของทดแทน และการปฏิเสธการใช้ของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 8-40 คะแนน

3) แบบวัดปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม

ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ สุขภาพจิตที่ดี ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคต ความมุ่งมั่น ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัดดังนี้

3.1) แบบวัดสุขภาพจิตดี ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับปริมาณ ความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทนนท์ และคณะ (2536) โดยเลือกมาใช้เพียง 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร ประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดนี้มีเฉพาะข้อความทางลบ ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ จึงให้คะแนน “จริงที่สุด” 1 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 5 คะแนน พิสัย คะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน

3.2) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อว่า ผลดีหรือผลเสียที่เกิดกับตนนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเองเป็นส่วนใหญ่ตรงข้ามกับความ เชื่อเรื่องโชคเคราะห์ ความบังเอิญ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทนนท์ และคณะ (2536) โดยเลือกมาใช้เพียง 14 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นทางบวก และทางลบ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้ คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 14-70 คะแนน

3.3) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตความมุ่งมั่น ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับ ความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอด ใจรอได้ของนักศึกษาผู้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียน สุขภาพ และการใช้เงิน ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทนนท์ และคณะ (2536) โดย เลือกมาใช้เพียง 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้ คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 15-75 คะแนน

4) แบบวัดปัจจัยด้านสถานการณ์

ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล การรับรู้ทัศนคติ ทางสังคม และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัดดังนี้

4.1) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล วัดโดยการให้นักศึกษารายงาน ว่าตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใด แบบวัดนี้ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับการที่นักศึกษา รับรู้จากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดกับตนที่สุดในปัจจุบัน ปฏิบัติต่อตนทางด้านให้ความรัก ยอมรับ ให้ความ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใกล้ชิดสนิทสนม ได้ให้รางวัล และลงโทษตนอย่างสมเหตุสมผล และมีความสม่ำเสมอ ไม่ทำตามอารมณ์มากนัก ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามดา วณิชานนท์ และคณะ (2536) โดยเลือกมาใช้ในงานวิจัยนี้เพียง 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน

4.2) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 215-216) โดยแบ่งแบบวัดเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด ประกอบด้วยข้อความที่แสดงว่า นักศึกษามีความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิดว่า บุคคลหรือกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่านักศึกษาควรกระทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะหรือไม่ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” และส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิด ประกอบด้วยข้อความที่แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มใกล้ชิดใน 4 กลุ่ม (พ่อ แม่ เพื่อน และอาจารย์) มากน้อยเพียงใด จำนวน 4 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด”

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดส่วนที่ 1 มีคะแนน 5 อันดับคือให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน และแบบวัดส่วนที่ 2 ให้คะแนน “มากที่สุด” ได้ 5 คะแนน และลดลงจนถึง “น้อยที่สุด” ให้ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนของแต่ละข้อของส่วนที่ 1 ไปคูณกับคะแนนส่วนที่ 2 ในข้อที่กล่าวถึงบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงเดียวกัน เพื่อดำเนินการหาค่าความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด พิสัยของคะแนนทั้งหมดจะอยู่ระหว่าง 10 ถึง 250 คะแนน

4.3) แบบวัดการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม วัดโดยการรายงานของนักศึกษาว่าได้รับและสนใจจากข่าวสารต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมจากสื่อป้ายโฆษณา สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ มากน้อยเพียงใด เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงเนื้อหาจาก แบบวัดการรับรู้ข่าวสารด้านสุขภาพของ อุบล เลี้ยววาริณ (2536) ในเรื่องความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะ และพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเลือกมาใช้เพียง 9 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 5 หน่วย ประกอบตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 9-45 คะแนน

5) แบบวัดปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ มีรายละเอียดของแบบวัดดังนี้

5.1) แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ วัดโดยการให้นักศึกษารายงานถึงการประเมินว่าการลดปริมาณขยะเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสมหรือมีโทษ ความรู้สึกชอบ ความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 216-217) โดยเลือกมาใช้เพียง 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน

5.2) แบบวัดความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ วัดโดยการให้นักศึกษารายงานถึงความพร้อม ความตั้งใจ ความมุ่งมั่นที่จะกระทำการลดปริมาณขยะลง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 218) โดยเลือกมาใช้เพียง 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 5 อันดับ โดยข้อความที่แสดงทัศนคติทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 5 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงทัศนคติทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน

3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดประเด็นของข้อคำถาม จากนั้นก็ดำเนินการปรับปรุงและสร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา แล้วตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบหัวข้อตามนิยามปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร ให้ครอบคลุมถึงสิ่งที่ต้องการศึกษา แล้วสร้างประโยคข้อความ

3) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ไปทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2553 จำนวน 56 คน และคำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.1) การหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ

α

แทน

ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่หรือใช้เพื่อประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่ข้อมูลใดๆของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
s ²	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
Σs ²	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

3.2) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน)

รายละเอียดค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก และคุณลักษณะอื่นๆ ของเครื่องมือวิจัย ดังแสดงในตารางที่ 3.2

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2553 จำนวน 317 คน ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 โดยได้รับแบบสอบถามและแบบวัดกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง
- 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1-3 ถ้าพบผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำคะแนนเฉลี่ยไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' ต่อไป

3) การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise และแบบ Hierarchical โดยใช้ตัวทำนายตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป และตัวถูกทำนายทีละ 1 ตัว แล้วใช้เกณฑ์แตกต่างเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 7% (Cohen. 1977 : 413-414) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 4-5

ตารางที่ 3.2 แสดงประเภทข้อความ ค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแต่ละชนิด

ชุด ที่	ชื่อแบบวัด	จำนวน ข้อ	ประเภทข้อคำถาม		คุณภาพของแบบวัด	
			ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	ความเชื่อมั่น	ช่วงค่าอำนาจ จำแนก
1	การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน					
	1.1 พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า	8	1-2, 4, 6	3, 5, 7-8	.71	2.50-5.32
	1.2 พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ	8	12, 14, 16	9-10, 11, 13, 15	.70	2.90-5.62
2	ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง (สุขภาพจิตดี)	10	-	ทุกข้อ	.83	2.44-7.16
3	นักศึกษากับประสบการณ์ทางบ้าน (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล)	10	1-2, 5, 9-10	3-4, 6-8	.89	2.71-6.85
4	ความคิดเห็นของนักศึกษา (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ)	10	3-4, 5-6, 8-10	1-2, 7	.72	2.60-5.70
5	การรับสื่อต่าง ๆ (การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม)	9	1, 4, 9	2-3, 5-7, 8	.85	3.67-7.38
6	การรับรู้เกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด (การเชื่อมบุคคลใกล้ชิด)	10	1-5, 8, 10	6-7, 9	.86	2.02-7.23
7	สิ่งที่มี可能会เกิดกับฉัน (ความเชื่ออำนาจในตน)	14	5, 7, 14	1-4, 6, 8-13	.82	2.03-6.02
8	ฉันในปัจจุบันและอนาคต (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน)	15	1, 6-7, 11, 14-15	2-5, 8-10, 12-13	.82	2.25-6.18
9	สิ่งที่นักศึกษาคิดว่าจะทำ (ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ)	10	1, 3, 5, 8-10	2, 4, 6-7	.75	2.26-5.09

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง” ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 7 หัวข้อ ดังนี้

- 4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน
- 4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสнисสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน
- 4.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ แตกต่างกัน
- 4.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตน มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนุนและใช้เหตุผล และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ แตกต่างกัน
- 4.6 ผลการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย
- 4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

	ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	148	46.69
	หญิง	169	53.31
	รวม	317	100
2. ผลการเรียน	ผลการเรียนต่ำ (GPA ≤ 2.90)	145	45.74
	ผลการเรียนสูง (GPA > 2.90)	172	54.26
	รวม	317	100
3. หลักสูตร	หลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง)	196	61.83
	หลักสูตร 5 ปี	121	38.17
	รวม	317	100
4. รายได้ครอบครัว	รายได้ คค.น้อย (≤ 15,000 บ/ด)	161	50.79
	รายได้ คค.มาก (>15,000 บ/ด)	156	49.21
	รวม	317	100
5. การเปิดรับสื่อ	เปิดรับสื่อน้อย (≤ 3 ชนิด)	185	58.36
	เปิดรับสื่อมาก (> 3 ชนิด)	132	41.64
	รวม	317	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 53.31 และเป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.69

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีผลการเรียนสูง (GPA > 2.90) จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 54.26 และมีผลการเรียนต่ำ (GPA ≤ 2.90) จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 45.74

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 61.83 และเป็นนักศึกษาหลักสูตร 5 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 38.17

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้มาก (>15,000 บ/ด) จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 50.79 และครอบครัวมีรายได้น้อย (>15,000 บ/ด) จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 49.21 และ

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อน้อย (≤ 3 ชนิด) จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 58.36 และมีการเปิดรับสื่อมาก (> 3 ชนิด) จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 41.64

4.2 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดีแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ) และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ 2 ด้าน (พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างหรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ความเชื่ออำนาจ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (46.86) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 46 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่เชื่ออำนาจต่ำ มีจำนวน 155 คน (ร้อยละ 48.90) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 46 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่เชื่ออำนาจสูง มีจำนวน 162 คน (ร้อยละ 51.10) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การมุ่งอนาคต แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (54.07) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 54 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำ มีจำนวน 160 คน (ร้อยละ 50.47) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 54 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มุ่งอนาคตสูง มีจำนวน 157 คน (ร้อยละ 49.53) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และสุขภาพจิตดี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (27.74) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 27 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีน้อย มีจำนวน 157 คน (ร้อยละ 49.53) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 27 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีมาก มีจำนวน 160 คน (ร้อยละ 50.47) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ (4) กลุ่มผลการเรียนสูง (5) กลุ่มหลักสูตร 2 ปี (6) กลุ่มหลักสูตร 5 ปี (7) กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (8) กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (9) กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (10) กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.2.1 ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักศึกษา ที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี ต่างกัน ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ หมายถึง การที่เอกลาเป็นเอกลาหลังวันเสาร์ที่ 10 การแข่งขันกีฬาที่ 10 การแข่งขันกีฬาที่ 10 การแข่งขันกีฬาที่ 10

นักศึกษาประเมินว่าพฤติกรรมการณ์ลดปริมาณขยะเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมนั้น ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.58 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 28 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 50 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ การเชื่ออำนาจ และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.2) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระพบว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 39.16 และ 37.11 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.3) และนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 39.36 และ 36.92 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ลดปริมาณขยะของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		เชื่ออำนาจ	มุ่งอนาคต	สุขภาพจิตดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขค	
รวม	317	16.60*	23.59*	<1	<1	6.09*	<1	<1	18.8
ชาย	148	6.64*	9.25*	<1	<1	3.50	<1	<1	17.3
หญิง	169	9.95*	14.84*	<1	<1	2.24	1.49	<1	21.1
ผลการเรียนต่ำ	145	8.38*	16.49*	2.41	<1	1.65	<1	2.46	23.4
ผลการเรียนสูง	172	5.14*	8.31*	1.88	<1	6.61*	<1	<1	16.5
หลักสูตร 2 ปี	196	12.05*	13.21*	<1	1.29	3.98*	<1	<1	20.3
หลักสูตร 5 ปี	121	5.15*	7.45*	<1	<1	1.58	<1	<1	16.4
รายได้ คค.น้อย	161	9.35*	12.15*	<1	2.05	4.09*	<1	<1	22.2
รายได้ คค.มาก	156	6.70*	11.31*	<1	<1	2.03	<1	1.64	17.1
เปิดรับสื่อน้อย	185	7.24*	14.93*	<1	1.98	6.64*	2.65	<1	20.0
เปิดรับสื่อมาก	132	6.39*	8.74*	<1	<1	<1	<1	<1	19.9

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.11		สูง = 39.16
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.92		สูง = 39.36
ชาย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.23		สูง = 39.40
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.03		สูง = 39.60
หญิง	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 36.98		สูง = 39.08
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.75		สูง = 39.31
ผลการเรียนต่ำ	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 36.60		สูง = 38.61
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.20		สูง = 39.02
ผลการเรียนสูง	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.84		สูง = 39.51
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.61		สูง = 39.74
หลักสูตร 2 ปี	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.27		สูง = 39.55
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.21		สูง = 39.60
หลักสูตร 5 ปี	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 36.79		สูง = 38.66
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.60		สูง = 38.85
รายได้ คค.น้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 36.95		สูง = 39.17
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.79		สูง = 39.32
รายได้ คค.มาก	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.32		สูง = 39.16
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.05		สูง = 39.44
เปิดรับสื่อน้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.17		สูง = 38.86
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.80		สูง = 39.23
เปิดรับสื่อมาก	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 37.13		สูง = 39.42
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.93		สูง = 39.61

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.2) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามการเชื่ออำนาจ และการมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ (ตารางที่ 4.3) พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามการมุ่งอนาคต โดยนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ (ตารางที่ 4.3) พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการเชื่ออำนาจและสุขภาพจิตดี (ตารางที่ 4.2) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ แต่มีสุขภาพจิตดีมาก มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย พบผลนี้ในกลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 4 และ 6-7 ภาคผนวก ข) และ 2) ในนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย แต่เชื่ออำนาจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 3-7 ภาคผนวก ข)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบว่าคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง ระหว่างตัวแปรการเชื่ออำนาจ การมุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย และ 2) นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.2.2 ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี ต่างกัน ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ หมายถึง การที่นักศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะต่อไปในอนาคต ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.45 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 18 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 46 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจ และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.4) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระพบว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 34.37 และ 32.93 ตามลำดับ) และนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 43.73 และ 32.57 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของ
นักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคตฯ และสุขภาพจิตดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		เชื่ออำนาจ	มุ่งอนาคตฯ	สุขภาพจิตดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	8.11*	17.92*	1.73	<1	<1	<1	1.56	12.0
ชาย	148	<1	4.19*	1.35	<1	<1	<1	2.76	7.6
หญิง	169	10.40*	14.98*	<1	<1	<1	<1	<1	19.6
ผลการเรียนต่ำ	145	6.16*	9.82*	7.04*	1.19	<1	1.94	<1	20.4
ผลการเรียนสูง	172	3.68	9.09*	<1	2.57	<1	<1	1.14	11.4
หลักสูตร 2 ปี	196	1.83	7.60*	<1	<1	1.09	<1	<1	9.5
หลักสูตร 5 ปี	121	7.50*	9.79*	1.67	<1	<1	<1	4.51*	20.8
รายได้ คค.น้อย	161	5.06*	5.49*	<1	2.17	<1	<1	<1	13.3
รายได้ คค.มาก	156	3.63	11.89*	<1	<1	<1	<1	4.36*	14.0
เปิดรับสื่อน้อย	185	<1	11.65*	<1	<1	<1	<1	<1	9.3
เปิดรับสื่อมาก	132	9.78*	4.23*	<1	<1	<1	<1	1.53	19.2

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่เชื่อ
อำนาจ มุ่งอนาคตฯ และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ คะแนนสูง	
รวม	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 32.93	สูง	= 34.37
	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 32.57	สูง	= 34.73
ชาย	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 32.48	สูง	= 34.18
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 32.68	สูง	= 34.86
หญิง	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 32.47	สูง	= 35.08
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 32.65	สูง	= 34.28
ผลการเรียนต่ำ	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 32.44	สูง	= 34.49
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ	= 32.60	สูง	= 34.34
ผลการเรียนสูง	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 32.65	สูง	= 35.00
หลักสูตร 2 ปี	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 33.03	สูง	= 34.72
หลักสูตร 5 ปี	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 32.05	สูง	= 34.53
	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 31.87	สูง	= 34.70
รายได้ คค.น้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 33.27	สูง	= 34.88
	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 33.24	สูง	= 34.91

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รายได้ คค.มาก	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 31.99		สูง = 34.51
เปิดรับสื่อน้อย	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 32.41		สูง = 34.67
เปิดรับสื่อมาก	เชื่ออำนาจฯ	ต่ำ = 32.51		สูง = 35.23
	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ = 32.98		สูง = 34.77

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.4) พบว่า คะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามความเชื่ออำนาจฯ การมุ่งอนาคตฯ และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 4.5) คะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามการมุ่งอนาคตฯ โดยนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลนี้ในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.5) และคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามสุขภาพจิตดี โดยนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมากเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย พบผลนี้ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ (ตารางที่ 4.5)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบว่าคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางกับตัวแปรอิสระ

คะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างสุขภาพจิตดี เชื่ออำนาจฯ และมุ่งอนาคตฯ (ตารางที่ 4.4) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง สุขภาพจิตดีน้อย แต่มุ่งอนาคตสูง มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ 2) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง สุขภาพจิตดีน้อย แต่เชื่ออำนาจสูง มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ 3) ในนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก เชื่ออำนาจต่ำ แต่มุ่งอนาคตสูง มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 3 ประการแรกนี้ในกลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (ตารางที่ 8-9 ภาคผนวก ข) และ 4) ในนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก มุ่งอนาคตต่ำ แต่เชื่ออำนาจสูง มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลประการหลังนี้ในกลุ่มหลักสูตร 5 ปี (ตารางที่ 8 ภาคผนวก ข)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก 2) นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม และ 3) นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

4.2.3 พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี ต่างกัน พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย และการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อได้ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 15 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		เชื่ออำนาจ	มุ่งอนาคต	สุขภาพจิตดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	<1	12.74*	5.06*	<1	1.74	<1	1.91	7.8
ชาย	148	<1	3.00	1.97	2.13	2.29	1.00	4.26*	11.5
หญิง	169	<1	5.32*	4.93*	3.02	<1	<1	<1	11.7
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	8.69*	1.08	<1	3.43	1.30	1.45	11.5
ผลการเรียนสูง	172	<1	4.64*	3.53	<1	<1	<1	<1	6.1
หลักสูตร 2 ปี	196	<1	9.88*	2.73	<1	1.83	<1	1.73	10.1
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	2.74	1.91	<1	<1	<1	<1	4.9
รายได้ คค.น้อย	161	<1	6.94*	2.50	<1	<1	<1	1.58	8.4
รายได้ คค.มาก	156	<1	5.51*	2.44	<1	2.58	<1	<1	8.5
เปิดรับสื่อน้อย	185	<1	11.00*	1.19	<1	<1	<1	<1	7.8
เปิดรับสื่อมาก	132	1.26	1.46	3.22	<1	2.08	<1	1.13	10.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.07		สูง = 27.60
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ = 26.36		สูง = 27.32
หญิง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.53		สูง = 27.87
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ = 26.56		สูง = 27.85
ผลการเรียนต่ำ	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 25.74		สูง = 27.53
ผลการเรียนสูง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.31		สูง = 27.67
หลักสูตร 2 ปี	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.05		สูง = 27.78
รายได้ คค.น้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.35		สูง = 28.03
รายได้ คค.มาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 25.81		สูง = 27.18
เปิดรับสื่อน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 25.82		สูง = 27.71

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ การมุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี (ตารางที่ 4.6) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 27.60 และ 26.07 ตามลำดับ) และนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 27.32 และ 26.36 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.7)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.6) พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามการมุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย และนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย พบผลนี้ในกลุ่มเพศหญิง (ตารางที่ 4.7)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางกับตัวแปรอิสระ

คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างสุขภาพจิตดี เชื่ออำนาจ และมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.6) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง เชื่ออำนาจต่ำ แต่สุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 2) ในนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก เชื่ออำนาจต่ำ แต่มุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ และ 3) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง สุขภาพจิตดีมาก แต่เชื่ออำนาจต่ำ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 10 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า คือ 1) นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย และ 2) นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มเพศหญิง

4.2.4 พฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี ต่างกัน พฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และไม่ก่อให้เกิดขยะเพิ่มขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทนเพื่อลดการเกิดขยะ การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.72 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 18 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี (ตารางที่ 4.8) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 28.21 และ 26.61 ตามลำดับ) นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 27.97 และ 26.84 ตามลำดับ) และนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 27.94 และ 26.87 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษา ตามความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		เชื่ออำนาจ	มุ่งอนาคต	สุขภาพจิตดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	14.40*	7.09*	6.47*	<1	<1	2.89	<1	13.0
ชาย	148	5.91*	2.15	2.95	2.17	<1	<1	<1	14.6
หญิง	169	7.30*	4.33*	1.88	<1	<1	2.44	<1	13.8
ผลการเรียนต่ำ	145	14.62*	<1	3.73	<1	1.04	2.12	<1	15.2
ผลการเรียนสูง	172	1.88	9.30*	5.53*	<1	4.42*	1.22	<1	15.6
หลักสูตร 2 ปี	196	11.82*	6.85*	5.90*	<1	<1	3.28	<1	20.0
หลักสูตร 5 ปี	121	11.82*	6.85*	5.90*	<1	<1	3.28	<1	6.6
รายได้ คค.น้อย	161	6.23*	4.80*	3.11	<1	<1	1.06	1.09	14.2
รายได้ คค.มาก	156	7.34*	2.48	3.48	<1	1.58	1.52	<1	13.1
เปิดรับสื่อน้อย	185	6.77*	4.12*	2.96	<1	<1	5.10*	1.15	15.5
เปิดรับสื่อมาก	132	5.24*	2.96	4.06*	<1	<1	<1	4.13*	16.3

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

67

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาที่เชื่ออำนาจ มุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
				คะแนนสูง	
รวม	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.61	สูง	= 28.21
	มุ่งอนาคต	ต่ำ	= 26.84	สูง	= 27.97
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ	= 26.87	สูง	= 27.94
ชาย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.76	สูง	= 28.34
	มุ่งอนาคต	ต่ำ	= 26.63	สูง	= 27.88
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ	= 27.24	สูง	= 28.70
หญิง	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.63	สูง	= 28.41
	มุ่งอนาคต	ต่ำ	= 26.84	สูง	= 28.19
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ	= 26.89	สูง	= 28.15

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
หลักสูตร 5 ปี	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 26.58		สูง = 27.71
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.82		สูง = 27.48
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ = 26.91		สูง = 27.38
รายได้ คค.น้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 26.67		สูง = 28.17
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.77		สูง = 28.08
รายได้ คค.มาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.55		สูง = 28.21
เปิดรับสื่อน้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 26.37		สูง = 27.79
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 26.53		สูง = 27.63
เปิดรับสื่อมาก	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 26.85		สูง = 28.49
	สุขภาพจิตดี	ต่ำ = 26.95		สูง = 28.39

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.8) พบว่า คะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะแปรปรวนไปตามความเชื่ออำนาจ การมุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 28.21 และ 26.61 ตามลำดับ) พบผลนี้ในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มผลการเรียนสูง (ตารางที่ 4.9) นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 4.9) และนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย พบผลนี้ในกลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 4.9)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างความเชื่ออำนาจและสุขภาพจิตดี (ตารางที่ 4.8) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ แต่สุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย แต่เชื่ออำนาจสูงมีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มผลการเรียนสูง (ตารางที่ 11 ภาคผนวก ข)

คะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการมุ่งอนาคตและสุขภาพจิตดี (ตารางที่ 4.8) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ในการค้า
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบใช้

Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง และสุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก และมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 12 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง และสุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างความเชื่ออำนาจ การมุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดี (ตารางที่ 4.8) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง สุขภาพจิตดีน้อย แต่มุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ 2) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง สุขภาพจิตดีน้อย แต่เชื่ออำนาจสูง มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ และ 3) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง เชื่ออำนาจต่ำ แต่สุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 13 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง พบในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มผลการเรียนสูง และ 2) นักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย และ 3) นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก

69

4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ของนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ) และพฤติกรรมลดปริมาณขยะ 2 ด้าน (พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) ว่ามีความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (43.82) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 43 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูชน้อย มีจำนวน 128 คน (ร้อยละ 40.38) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 43 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูมาก มีจำนวน 189 คน (ร้อยละ 59.62) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การเชื่อบุคคลฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (126.82) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 126 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการเชื่อบุคคลใกล้ชิดน้อย มีจำนวน 177 คน (ร้อยละ 55.84) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 126 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการเชื่อบุคคลใกล้ชิดมาก มีจำนวน 140 คน (ร้อยละ 44.16) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และการรับข่าวสารฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (31.68) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมน้อย มีจำนวน 158 คน (ร้อยละ 49.84) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 31 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก มีจำนวน 159 คน (ร้อยละ 50.16) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ (4) กลุ่มผลการเรียนสูง (5) กลุ่มหลักสูตร 2 ปี (6) กลุ่มหลักสูตร 5 ปี (7) กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (8) กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (9) กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (10) กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.3.1 ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ ต่างกัน ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะหมายถึง การที่นักศึกษาประเมินว่าพฤติกรรมการลดปริมาณขยะเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมนั้น ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.58 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 28 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 50 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ
นักศึกษา ตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รับข่าวสาร					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	5.67*	11.09*	42.49*	3.99*	3.99*	<1	1.33	22.9
ชาย	148	2.55	2.95	21.09*	<1	<1	1.84	<1	19.6
หญิง	169	2.13	8.50*	19.62*	4.94*	3.33	<1	<1	28.4
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	4.40*	24.81*	<1	<1	1.84	<1	24.4
ผลการเรียนสูง	172	4.26*	5.33*	18.42*	3.26	4.26*	<1	2.03	23.3
หลักสูตร 2 ปี	196	4.10*	4.47*	20.49*	1.16	3.28	<1	<1	18.5
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	7.40*	18.53*	2.82	1.22	1.03	1.29	31.8
รายได้ คค.น้อย	161	1.79	8.11*	24.51*	<1	2.14	<1	<1	23.4
รายได้ คค.มาก	156	3.76	2.28	17.88*	6.39*	1.82	<1	<1	23.9
เปิดรับสื่อน้อย	185	<1	7.14*	33.82*	2.30	4.06*	<1	<1	25.1
เปิดรับสื่อมาก	132	9.91*	5.46*	8.80*	2.29	1.29	<1	3.86	25.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่มี
การอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	อบรมเลี้ยงดู	น้อย = 37.33		มาก = 38.54
	เชื่อบุคคลฯ	น้อย = 37.09		มาก = 38.78
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.28		มาก = 39.59
ชาย	รับข่าวสาร	น้อย = 36.05		มาก = 39.68
หญิง	เชื่อบุคคลฯ	น้อย = 36.98		มาก = 38.95
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.47		มาก = 39.46
ผลการเรียนต่ำ	เชื่อบุคคลฯ	น้อย = 36.52		มาก = 38.00
	รับข่าวสาร	น้อย = 35.50		มาก = 39.01
ผลการเรียนสูง	อบรมเลี้ยงดู	น้อย = 37.63		มาก = 39.21
	เชื่อบุคคลฯ	น้อย = 37.53		มาก = 39.30
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.77		มาก = 40.06
หลักสูตร 2 ปี	อบรมเลี้ยงดู	น้อย = 37.43		มาก = 38.78
	เชื่อบุคคลฯ	น้อย = 37.40		มาก = 38.81
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.60		มาก = 39.61

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
				คะแนนสูง	
หลักสูตร 5 ปี	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	= 36.52	มาก	= 38.88
	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 35.84	มาก	= 39.57
รายได้ คค.น้อย	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	= 36.87	มาก	= 38.93
	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 36.12	มาก	= 39.69
รายได้ คค.มาก	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 36.29	มาก	= 39.47
เปิดรับสื่อน้อย	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	= 37.09	มาก	= 38.80
	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 36.09	มาก	= 39.80
เปิดรับสื่อมาก	อบรมเลี้ยงดูฯ	น้อย	= 36.73	มาก	= 39.39
	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	= 36.73	มาก	= 39.39
	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 36.81	มาก	= 39.31

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูฯ การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.10) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมากเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย (ค่าเฉลี่ย 38.54 และ 37.33 ตามลำดับ) นักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมากเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อย (ค่าเฉลี่ย 38.78 และ 37.09 ตามลำดับ) และนักศึกษาที่รับข่าวสารมากเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 39.59 และ 36.28 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.11)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.10) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูฯ การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือ นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก เป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 4.11) นักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมากเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อย พบผลในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มเพศชาย และกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (ตารางที่ 4.11) และนักศึกษาที่รับข่าวสารมากเป็นนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.11)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคลย (ตารางที่ 4.10) เมื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และเชื่อบุคคลยมาก มี ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่อบุคคลยน้อย และ 2) ใน นักศึกษาที่เชื่อบุคคลยมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลด ปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง และกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (ตารางที่ 14-16 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีก ว่าในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และเชื่อบุคคลยมากมีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทาง ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.10) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย วิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่ สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และรับข่าวสารมากมีทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลนี้ในกลุ่มเพศรวม และ กลุ่มเปิดรับสื่ออื่น (ตารางที่ 17 และ 19 ภาคผนวก ข) 2) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู น้อย รับข่าวสารมากมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสาร น้อย พบผลนี้ในกลุ่มเพศรวม กลุ่มผลการเรียนสูง และกลุ่มเปิดรับสื่ออื่น (ตารางที่ 17-19 ภาคผนวก ข) และ 3) ในนักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก มีทัศนคติที่ดี ต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลนี้ในรวม และกลุ่มผลการเรียนสูง (ตารางที่ 17-18 ภาคผนวก ข)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์แบบสามทางกับตัวแปรอิสระ

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก 2) นักศึกษาที่เชื่อบุคคลยมาก พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มเพศชาย และกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และ 3) นักศึกษาที่รับข่าวสารมาก พบผลใน กลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย

4.3.2 ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ที่มีการอบรมเลี้ยงดู ข การเชื่อบุคคลย และรับข่าวสาร ต่างกัน ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ หมายถึง การที่นักศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมลดปริมาณขยะต่อไปในอนาคต ตัว

แปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.45 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 18 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 46 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของ นักศึกษา ตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รับข่าวสารฯ					
					ก	ข	ค	กxข	
รวม	317	<1	5.88*	18.49*	5.62*	<1	2.26	<1	14.1
ชาย	148	<1	<1	5.41*	1.98	1.41	1.73	<1	8.7
หญิง	169	<1	12.31*	14.17*	2.19	<1	<1	<1	23.9
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	3.00	7.80*	<1	2.07	<1	<1	14.2
ผลการเรียนสูง	172	<1	1.99	11.46*	6.32*	<1	1.03	<1	16.6
หลักสูตร 2 ปี	196	<1	<1	10.72*	1.47	<1	<1	<1	9.2
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	5.16*	5.22*	4.75*	<1	<1	<1	23.4
รายได้ คค.น้อย	161	<1	2.86	14.98*	1.05	<1	<1	<1	16.6
รายได้ คค.มาก	156	<1	3.03	4.46*	5.43*	<1	2.32	<1	14.7
เปิดรับสื่อน้อย	185	<1	<1	7.39*	2.99	2.04	1.98	<1	12.1
เปิดรับสื่อมาก	132	2.46	9.91*	7.83*	5.03*	1.34	1.43	3.51	24.4

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษาที่มีการ อบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
รวม	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	=	32.95	มาก = 34.21
	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.46	มาก = 34.70
ชาย	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.15	มาก = 33.98
	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	=	32.77	มาก = 35.22
หญิง	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.68	มาก = 35.31
	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.68	มาก = 35.31
ผลการเรียนต่ำ	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.35	มาก = 35.12
	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.68	มาก = 34.68
หลักสูตร 2 ปี	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	=	32.15	มาก = 34.50
	รับข่าวสารฯ	น้อย	=	32.15	มาก = 34.51

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รายได้ คค.น้อย	รับข่าวสารฯ	น้อย = 32.42		มาก = 35.13
รายได้ คค.มาก	รับข่าวสารฯ	น้อย = 32.45		มาก = 34.15
เปิดรับสื่อน้อย	รับข่าวสารฯ	น้อย = 32.60		มาก = 34.45
เปิดรับสื่อมาก	เชื่อบุคคลฯ	น้อย = 32.60		มาก = 34.45
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 32.68		มาก = 34.95

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.12) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระพบว่า นักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมากเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อย (ค่าเฉลี่ย 34.21 และ 32.95 ตามลำดับ) และนักศึกษาที่รับข่าวสารฯมากเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารฯน้อย (ค่าเฉลี่ย 34.70 และ 32.46 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.13)

75

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.12) พบว่า คะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามการเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือ นักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมากเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อย พบผลในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 4.13) และคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามการรับข่าวสารฯ โดยนักศึกษาที่รับข่าวสารฯมากเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารฯน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.13)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและการเชื่อบุคคลฯ (ตารางที่ 4.12) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และการเชื่อบุคคลฯมาก มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 20-24 ภาคผนวก ข) และ 2) ในนักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลในกลุ่มเปิดรับสื่อมาก (ตารางที่ 24 ภาคผนวก ข)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางกับตัวแปรอิสระ

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่เชื่อบุคคลละยมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก และ 2) นักศึกษาที่รับข่าวสารมาก พบผลในรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.3.3 พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลละย และรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย และการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อไปได้ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 15 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับเพียง 1 ตัว คือ การรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 28.05 และ 25.37 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลละย และรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลละ	รับข่าวสาร					
					ก	ข	ค	กxข	
รวม	317	<1	<1	40.87*	<1	1.18	<1	1.33	17.1
ชาย	148	<1	5.55*	23.82*	<1	3.09	1.56	<1	22.9
หญิง	169	<1	3.64	17.58*	<1	<1	<1	<1	18.7
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	2.12	35.12*	<1	7.18*	<1	4.01*	28.6
ผลการเรียนสูง	172	<1	<1	15.66*	<1	<1	<1	<1	12.9
หลักสูตร 2 ปี	196	<1	1.55	37.39*	<1	<1	<1	1.21	20.4
หลักสูตร 5 ปี	121	1.64	<1	5.42*	<1	1.37	<1	<1	17.2
รายได้ คค.น้อย	161	<1	1.38	23.63*	<1	<1	<1	<1	18.8
รายได้ คค.มาก	156	<1	1.11	13.95*	<1	<1	<1	<1	16.5
เปิดรับสื่อน้อย	185	<1	<1	23.79*	1.42	4.79*	<1	3.65	23.7
เปิดรับสื่อมาก	132	2.25	<1	14.93*	<1	1.12	<1	<1	17.1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องยังสงวนลิขสิทธิ์ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มีการอบรม
เลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสารฯ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
				คะแนนสูง	
รวม	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.37	มาก	= 28.05
ชาย	เชื่อบุคคลฯ	น้อย	= 26.62	มาก	= 25.25
	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 24.51	มาก	= 27.35
หญิง	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 26.16	มาก	= 28.66
ผลการเรียนต่ำ	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 24.77	มาก	= 28.06
ผลการเรียนสูง	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.69	มาก	= 28.28
หลักสูตร 2 ปี	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.10	มาก	= 28.26
หลักสูตร 5 ปี	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.67	มาก	= 27.50
รายได้ คค.น้อย	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.40	มาก	= 28.32
รายได้ คค.มาก	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.38	มาก	= 27.68
เปิดรับสื่อน้อย	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.34	มาก	= 27.99
เปิดรับสื่อมาก	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.64	มาก	= 28.18

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.14) พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้
สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามการเชื่อบุคคลฯ และการรับข่าวสารฯ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของ
กลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ คือ นักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อยเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรม
การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมาก พบผลในกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 4.15)
และคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามการรับข่าวสารฯ โดยนักศึกษาที่
รับข่าวสารฯมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสาร
ฯน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.15)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตาม
ปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและการรับข่าวสารฯ (ตารางที่ 4.14) เมื่อเปรียบเทียบ
ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และรับข่าวสารฯมาก
มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารฯน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย แต่รับข่าวสารฯมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า
นักศึกษาที่รับข่าวสารฯน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย
(ตารางที่ 25-26 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่นักศึกษาที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูมาก และรับข่าวสารฯมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากที่สุด (มากกว่าอีก 3

กลุ่ม) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และรับข่าวสารมากมี พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.14) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็น รายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก เชื่อบุคคลฯมาก และรับข่าวสาร มาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย 2) ในนักศึกษาที่ เชื่อบุคคลฯมาก รับข่าวสารมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่าง คุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย 3) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู มาก เชื่อบุคคลฯน้อย แต่รับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษา ที่รับข่าวสารน้อย และ 4) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย เชื่อบุคคลฯน้อย แต่รับ ข่าวสารมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 4 ประการในกลุ่มสายอาชีพศึกษา (ตารางที่ 27 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก การเชื่อบุคคลฯมาก และรับข่าวสารมาก มีความพร้อมที่จะกระทำ การลดปริมาณขยะมากที่สุด (มากกว่าอีก 7 กลุ่ม)

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ได้แก่ 1) นักศึกษาที่เชื่อ บุคคลฯน้อย พบผลในกลุ่มเพศชาย และ 2) นักศึกษาที่รับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุก กลุ่มย่อย

4.3.4 พฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ที่มีการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อ บุคคลฯ และรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้ สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และไม่ก่อให้เกิดขยะเพิ่มขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทนเพื่อลดการ เกิดขยะ การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็น คะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.72 คะแนนต่ำสุด เท่ากับ 18 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะ แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับเพียง 1 ตัว คือ การรับข่าวสาร (ตาราง ที่ 4.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่รับ ข่าวสารมาก เป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสาร น้อย (ค่าเฉลี่ย 28.58 และ 26.18 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษา
ตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รับข่าวสาร					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	2.92	<1	30.04*	1.46	3.37	<1	<1	13.5
ชาย	148	3.00	<1	18.40*	<1	<1	<1	<1	17.2
หญิง	169	<1	2.12	11.40*	2.07	5.55*	<1	<1	13.9
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	<1	17.87*	2.78	<1	<1	<1	13.4
ผลการเรียนสูง	172	3.92*	<1	13.04*	7.35*	2.94	1.09	<1	18.5
หลักสูตร 2 ปี	196	1.87	<1	27.73*	<1	1.37	<1	<1	16.2
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	1.38	3.53	<1	1.97	<1	<1	11.0
รายได้ คค.น้อย	161	3.81	<1	13.15*	<1	<1	<1	<1	15.5
รายได้ คค.มาก	156	<1	<1	19.39*	4.57*	8.20*	<1	2.53	17.9
เปิดรับสื่อน้อย	185	1.14	<1	9.87*	2.50	1.14	<1	<1	9.7
เปิดรับสื่อมาก	132	2.30	<1	20.33*	<1	2.45	<1	1.25	21.9

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

79

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาที่มีการอบรม
เลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับข่าวสาร	น้อย = 26.18		มาก = 28.58
ชาย	รับข่าวสาร	น้อย = 25.96		มาก = 28.58
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย = 26.33		มาก = 28.49
ผลการเรียนต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย = 25.62		มาก = 28.09
ผลการเรียนสูง	อบรมเลี้ยงดู	น้อย = 27.02		มาก = 28.32
	รับข่าวสาร	น้อย = 26.48		มาก = 28.86
หลักสูตร 2 ปี	รับข่าวสาร	น้อย = 26.06		มาก = 28.84
รายได้ คค.น้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 26.26		มาก = 28.42
รายได้ คค.มาก	รับข่าวสาร	น้อย = 25.82		มาก = 28.70
เปิดรับสื่อน้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 26.17		มาก = 28.01
เปิดรับสื่อมาก	รับข่าวสาร	น้อย = 26.29		มาก = 29.31

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.16) พบว่า คะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดู และการรับข่าวสาร เมื่อพิจารณา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือ นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง (ตารางที่ 4.17) และคะแนนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามการรับข่าวสาร โดยนักศึกษาที่รับข่าวสารมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มหลักสูตร 5 ปี (ตารางที่ 4.17)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคลฯ (ตารางที่ 4.16) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และการเชื่อบุคคลฯมากมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯน้อย พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง และกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (ตารางที่ 28-29 ภาคผนวก ข) และ 2) ในนักศึกษาที่เชื่อบุคคลฯมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมากมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง (ตารางที่ 28 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก และการเชื่อบุคคลฯมาก มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.16) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย แต่รับข่าวสารมากมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมากมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (ตารางที่ 30-31 ภาคผนวก ข)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบคะแนนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางกับตัวแปรอิสระ

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง และ 2) นักศึกษาที่รับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวมและเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มหลักสูตร 5 ปี

4.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ที่มุ่งอนาคต การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณ ขยะ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ 2 ด้าน (พฤติกรรมการใช้
สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของ
ตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way
Analysis of Variance)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม
และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ การมุ่งอนาคต แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของ
กลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (54.07) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ
54 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มุ่งอนาคตต่ำ มีจำนวน 160 คน (ร้อยละ 50.47) ส่วนนักศึกษาที่ได้
คะแนนมากกว่า 54 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มุ่งอนาคตสูง มีจำนวน 157 คน (ร้อยละ 49.53) (ตาราง
ที่ 2 ภาคผนวก ข) การรับรู้ข่าวสาร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง
(31.68) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 คะแนน จัดเป็น
กลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมน้อย มีจำนวน 158 คน (ร้อยละ 49.84) ส่วนนักศึกษาที่ได้
คะแนนมากกว่า 31 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก มีจำนวน 159 คน
(ร้อยละ 50.16) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และความพร้อมลดขยะ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้
ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (33.61) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า
หรือเท่ากับ 33 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะน้อย มีจำนวน
175 คน (ร้อยละ 55.21) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 33 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีความพร้อม
ที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก มีจำนวน 142 คน (ร้อยละ 44.79) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 2 ตัว คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย
10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ (4) กลุ่มผลการเรียนสูง
(5) กลุ่มหลักสูตร 2 ปี (6) กลุ่มหลักสูตร 5 ปี (7) กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (8) กลุ่มรายได้
ครอบครัวมาก (9) กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (10) กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตาม
ตัวแปรตาม ดังนี้

**4.4.1 พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ที่มุ่งอนาคต รับข่าวสาร
และความพร้อมลดขยะ ต่างกัน** พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง พฤติกรรมการใช้
สิ่งของต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง การซ่อมแซมวัสดุ
ไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะหรือทำลายสิ่งของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย และการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อไปได้ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็น
คะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65 คะแนนต่ำสุด
เท่ากับ 15 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา
ตามการมุ่งอนาคตฯ รับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		มุ่งอนาคตฯ รับข่าวสารฯ พร้อมลดขยะฯ							
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	1.14	31.96*	53.95*	<1	5.93*	<1	1.35	32.2
ชาย	148	<1	21.64*	25.00*	<1	<1	1.74	2.23	33.4
หญิง	169	<1	12.44*	22.26*	<1	7.86*	<1	<1	33.5
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	22.35*	14.47*	1.53	4.37*	<1	<1	35.4
ผลการเรียนสูง	172	<1	10.94*	37.77*	<1	1.54	<1	<1	31.5
หลักสูตร 2 ปี	196	1.55	28.80*	35.97*	<1	3.67	<1	4.39*	36.2
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	5.64*	19.16*	<1	3.35	<1	<1	28.9
รายได้ คค.น้อย	161	1.83	16.05*	34.98*	1.32	4.41*	<1	3.51	37.0
รายได้ คค.มาก	156	<1	15.12*	22.73*	2.53	2.12	4.89*	<1	31.8
เปิดรับสื่อน้อย	185	<1	24.82*	36.93*	1.13	4.65*	<1	1.60	36.5
เปิดรับสื่อมาก	132	<1	5.98*	19.98*	1.63	<1	<1	<1	28.4

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มุ่งอนาคตฯ
รับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
รวม	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.72	มาก	= 27.86
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.40	มาก	= 28.18
ชาย	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 24.95	มาก	= 27.64
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 24.85	มาก	= 27.74
หญิง	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 26.26	มาก	= 28.09
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.95	มาก	= 28.40
ผลการเรียนต่ำ	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.20	มาก	= 27.92
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.46	มาก	= 27.65
ผลการเรียนสูง	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 26.02	มาก	= 27.76
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.27	มาก	= 28.50

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
				คะแนนสูง	
หลักสูตร 2 ปี	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.39	มาก	= 27.90
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.24	มาก	= 28.05
หลักสูตร 5 ปี	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 26.12	มาก	= 27.71
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.45	มาก	= 28.37
รายได้ คค.น้อย	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.98	มาก	= 28.10
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.48	มาก	= 28.60
รายได้ คค.มาก	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.50	มาก	= 27.61
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.26	มาก	= 27.85
เปิดรับสื่อน้อย	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 25.55	มาก	= 28.02
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.28	มาก	= 28.29
เปิดรับสื่อมาก	รับข่าวสารฯ	น้อย	= 26.18	มาก	= 27.71
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.54	มาก	= 28.34

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ การรับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ (ตารางที่ 4.18) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารฯมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารฯน้อย (ค่าเฉลี่ย 27.86 และ 25.72 ตามลำดับ) และนักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯน้อย (ค่าเฉลี่ย 28.18 และ 25.40 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.19)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.18) พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามการรับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือ นักศึกษาที่รับข่าวสารฯมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารฯน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.19) และนักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.19)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการมุ่งอนาคตฯและพร้อมลดขยะฯ (ตารางที่ 4.18) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตฯสูง และพร้อมลดขยะฯมากมีพฤติกรรม

การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย 2) ในนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมาก และมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการแรกนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 32-36 ภาคผนวก ข) และ 3) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ แต่พร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย พบผลนี้ในกลุ่มรวม และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 32 และ 36 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง และพร้อมลดขยะมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับข่าวสารและพร้อมลดขยะ (ตารางที่ 4.18) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญคือ 1) ในนักศึกษาที่รับข่าวสารมาก และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมาก และรับข่าวสารมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (ตารางที่ 37 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่รับข่าวสารมาก และพร้อมลดขยะมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่รับข่าวสารมาก และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการมุ่งอนาคต การรับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะ (ตารางที่ 4.18) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง รับข่าวสารมาก และพร้อมลดขยะมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ากว่า นักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย 2) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง พร้อมลดขยะมาก และรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย 3) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง รับข่าวสารน้อย แต่พร้อมลดขยะมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ากว่า นักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย 4) ในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตสูง พร้อมลดขยะน้อย แต่รับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย 5) ในนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมาก รับข่าวสารน้อย แต่มุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ากว่า นักศึกษาที่มุ่งอนาคตต่ำ 6) ในนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมาก มุ่งอนาคตต่ำ แต่รับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย และ 7) ในนักศึกษาที่รับข่าวสารมาก มุ่งอนาคตต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะสิ่งใดๆที่ปรากฏในเอกสารของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

แต่พร้อมลดขยะฯมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯน้อย พบผลทั้ง 7 ประการนี้ในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี (ตารางที่ 38 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่มุ่งอนาคตขสูง รับข่าวสารฯมาก และพร้อมลดขยะฯมาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากที่สุด (มากกว่าอีก 7 กลุ่ม)

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่รับข่าวสารฯมาก พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย และ 2) นักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯมาก พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย

4.4.2 พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ที่มุ่งอนาคตฯ รับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ ต่างกัน พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และไม่ก่อให้เกิดขยะเพิ่มขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทนเพื่อลดการเกิดขยะ การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.72 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 18 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ตามการมุ่งอนาคตฯ รับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		มุ่งอนาคตฯ	รับข่าวสารฯ	พร้อมลดขยะฯ					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	2.54	14.70*	35.42*	<1	6.75*	1.52	<1	25.0
ชาย	148	1.31	8.84*	19.61*	1.52	4.91*	<1	<1	31.9
หญิง	169	1.84	4.48*	15.89*	<1	1.98	1.29	<1	22.0
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	13.66*	11.97*	<1	1.88	3.46	<1	23.6
ผลการเรียนสูง	172	4.53*	4.97*	21.53*	<1	2.45	<1	<1	27.7
หลักสูตร 2 ปี	196	2.95	14.41*	29.00*	<1	3.67	<1	<1	33.4
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	1.89	8.19*	<1	2.37	<1	<1	14.0
รายได้ คค.น้อย	161	3.33	8.45*	24.66*	1.16	3.26	<1	1.53	30.1
รายได้ คค.มาก	156	<1	6.03*	13.52*	3.24	3.60	2.92	1.09	24.8
เปิดรับสื่อน้อย	185	1.19	3.87	22.10*	<1	2.56	4.72*	<1	23.5
เปิดรับสื่อมาก	132	<1	9.98*	14.99*	<1	3.47	<1	<1	31.6

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเล็งถึงการสร้างขยะของนักศึกษาที่มุ่งอนาคตฯ รับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะฯ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเล็งถึงการสร้างขยะ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
				คะแนนสูง	
รวม	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.54	มาก	= 28.10
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.54	มาก	= 28.10
ชาย	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.61	มาก	= 28.36
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.18	มาก	= 28.79
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.54	มาก	= 27.79
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.99	มาก	= 28.34
ผลการเรียนต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย	= 25.99	มาก	= 28.34
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.66	มาก	= 27.73
ผลการเรียนสูง	มุ่งอนาคตฯ	ต่ำ	= 27.12	สูง	= 28.32
	รับข่าวสาร	น้อย	= 27.09	มาก	= 28.34
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.41	มาก	= 29.02
	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.51	มาก	= 28.32
หลักสูตร 2 ปี	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.13	มาก	= 28.70
หลักสูตร 5 ปี	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.98	มาก	= 28.16
รายได้ คค.น้อย	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.54	มาก	= 28.12
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.54	มาก	= 28.12
รายได้ คค.มาก	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.55	มาก	= 28.06
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.55	มาก	= 28.06
เปิดรับสื่อน้อย	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 25.81	มาก	= 28.35
เปิดรับสื่อมาก	รับข่าวสาร	น้อย	= 26.70	มาก	= 28.72
	พร้อมลดขยะฯ	น้อย	= 26.47	มาก	= 28.95

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมหลักเล็งถึงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ การรับข่าวสารและความพร้อมลดขยะฯ (ตารางที่ 4.20) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่รับข่าวสารมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเล็งถึงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 28.10 และ 26.54 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.21) และนักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเล็งถึงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะฯน้อย (ค่าเฉลี่ย 28.10 และ 26.54 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.21)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.20) พบว่า คะแนนพฤติกรรมหลักเล็งถึงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามการมุ่งอนาคตฯ การรับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะฯ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือ นักศึกษาที่มีมุงอนาคตสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีมุงอนาคตต่ำ พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง (ตารางที่ 4.21) นักศึกษาที่รับข่าวสารมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 4.21) และนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.21)

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการมุงอนาคตและความพร้อมลดขยะ (ตารางที่ 4.20) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่มีมุงอนาคตสูง และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย 2) ในนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมาก และมุงอนาคตสูงมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีมุงอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการแรกนี้ในกลุ่มรวม และกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 39-40 ภาคผนวก ข) และ 3) ในนักศึกษาที่มีมุงอนาคตต่ำ แต่พร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย พบผลนี้ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 39 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่มีมุงอนาคตสูง และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่มีมุงอนาคตสูง และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับข่าวสารและความพร้อมลดขยะ (ตารางที่ 4.20) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในนักศึกษาที่รับข่าวสารมาก และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่พร้อมลดขยะน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่พร้อมลดขยะมาก และรับข่าวสารมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่รับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มเปิดรับสื่อ (ตารางที่ 41 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่รับข่าวสารมาก และพร้อมลดขยะมากมีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางกับตัวแปรอิสระ

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่มีมุงอนาคตสูง พบผลในกลุ่มผลการเรียนสูง 2) นักศึกษาที่รับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวม และ

เกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มหลักสูตร 5 ปี และกลุ่มเปิดรับสอนน้อย และ 3) นักศึกษาที่พร้อมลด ขยะมาก พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ที่มีความเชื่อ อำนาจในตน มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนัยสนุนและใช้เหตุผล และทัศนคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ 2 ด้าน (พฤติกรรมการใช้ สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลักเลี่ยงการสร้างขยะ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของ ตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ ความเชื่ออำนาจในตน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนัยสนุนและ ใช้เหตุผล และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความเชื่ออำนาจ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (46.86) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อย กว่าหรือเท่ากับ 46 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่เชื่ออำนาจในตนต่ำ มีจำนวน 155 คน (ร้อยละ 48.90) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 46 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่เชื่ออำนาจในตนสูง มีจำนวน 162 คน (ร้อยละ 51.10) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การอบรมเลี้ยงดู แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของ กลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (43.82) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 43 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนัยสนุนและใช้เหตุผลน้อย มีจำนวน 128 คน (ร้อยละ 40.38) ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่า 43 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูแบบรักษนัยสนุนและใช้เหตุผลมาก มีจำนวน 189 คน (ร้อยละ 59.62) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และทัศนคติที่ดี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (37.99) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) นักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 37 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มี ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะน้อย มีจำนวน 145 คน (ร้อยละ 45.74) ส่วนนักศึกษา ที่ได้คะแนนมากกว่า 37 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมาก มี จำนวน 172 คน (ร้อยละ 54.26) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 2 ตัว คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลักเลี่ยงการสร้างขยะ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ (4) กลุ่มผลการเรียนสูง (5) กลุ่มหลักสูตร 2 ปี (6) กลุ่มหลักสูตร 5 ปี (7) กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (8) กลุ่มรายได้

ครอบครัวมาก (9) กลุ่มเป็ได้รับสื่อน้อย (10) กลุ่มเป็ได้รับสื่อกมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.5.1 พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ที่เชื่ออำนาจ อบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี ต่างกัน พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย และการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อได้ ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 15 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับเพียง 1 ตัว คือ ทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.22) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมากเป็นนักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 27.70 และ 25.45 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาตามความเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		เชื่ออำนาจ อบรมเลี้ยงดู ทัศนคติที่ดี							
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	<1	1.02	26.45*	<1	1.41	<1	<1	10.6
ชาย	148	1.01	<1	19.63*	<1	<1	<1	<1	13.4
หญิง	169	<1	<1	7.43*	<1	1.70	<1	1.45	9.6
ผลการเรียนต่ำ	145	<1	<1	12.67*	1.30	<1	<1	<1	12.6
ผลการเรียนสูง	172	<1	1.78	12.92*	<1	2.62	<1	2.87	11.4
หลักสูตร 2 ปี	196	<1	<1	24.12*	<1	4.47*	<1	2.74	14.3
หลักสูตร 5 ปี	121	<1	1.69	4.90*	<1	<1	1.17	<1	9.7
รายได้ คค.น้อย	161	<1	<1	11.62*	1.49	<1	<1	<1	11.1
รายได้ คค.มาก	156	<1	<1	13.69*	4.17*	<1	<1	<1	14.0
ปีได้รับสื่อน้อย	185	<1	<1	19.41*	1.17	<1	1.91	<1	14.9
ปีได้รับสื่อมาก	132	<1	2.38	6.32*	<1	1.06	2.05	<1	10.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาที่มีความเชื่อ
อำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.45		มาก = 27.70
ชาย	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 24.64		มาก = 27.52
หญิง	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 26.18		มาก = 27.79
ผลการเรียนต่ำ	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.42		มาก = 27.55
ผลการเรียนสูง	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.44		มาก = 27.79
หลักสูตร 2 ปี	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.20		มาก = 27.94
หลักสูตร 5 ปี	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.71		มาก = 27.30
รายได้ คค.น้อย	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.88		มาก = 28.04
รายได้ คค.มาก	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 24.99		มาก = 27.23
เป็ตรับสื่อน้อย	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.30		มาก = 27.76
เป็ตรับสื่อมาก	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 25.90		มาก = 27.71

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.22) พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้
สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามทัศนคติที่ดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของ
ตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือ นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมากเป็นนักศึกษาที่มี
พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ตารางที่ 4.23) พบผล
ในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตาม
ปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างความเชื่ออำนาจ และการอบรมเลี้ยงดู (ตารางที่ 4.22) เมื่อ
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง และได้รับการอบรม
เลี้ยงดูมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย
พบผลนี้ในกลุ่มรายได้ครอบคลุมวงกว้าง (ตารางที่ 42 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าใน
นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
มากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

คะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่าง
ความเชื่ออำนาจ และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.22) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ
ของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ
คือ 1) ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง และทัศนคติที่ดีมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
มากกว่านักศึกษาที่ทัศนคติที่ดีน้อย และ 2) ในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ และทัศนคติที่ดีมากมี

พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่านักศึกษาที่ทัศนคติที่ดีน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี (ตารางที่ 43 ภาคผนวก ข) นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง และทัศนคติที่ดีมากมีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางกับตัวแปรอิสระ

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า คือ นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.5.2 พฤติกรรมหลักเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ที่เชื่ออำนาจ อบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี ต่างกัน พฤติกรรมหลักเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และไม่ก่อให้เกิดขยะเพิ่มขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทนเพื่อลดการเกิดขยะ การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.72 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 18 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมหลักเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษาตามความเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		เชื่ออำนาจ อบรมเลี้ยงดู ทัศนคติที่ดี							
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	317	8.58*	<1	28.00*	<1	2.20	<1	<1	18.0
ชาย	148	2.08	2.75	17.99*	<1	<1	<1	<1	21.7
หญิง	169	6.37*	<1	11.72*	<1	2.22	<1	1.59	18.0
ผลการเรียนต่ำ	145	10.36*	<1	9.08*	<1	<1	<1	1.68	18.1
ผลการเรียนสูง	172	1.00	1.71	16.67*	1.59	2.53	<1	<1	18.3
หลักสูตร 2 ปี	196	7.74*	<1	25.19*	<1	<1	<1	<1	23.8
หลักสูตร 5 ปี	121	1.47	<1	4.45*	1.95	2.45	<1	<1	13.3
รายได้ คค.น้อย	161	4.09*	4.78*	11.02*	<1	1.39	<1	<1	19.4
รายได้ คค.มาก	156	5.29*	<1	17.68*	<1	1.00	<1	<1	19.5
เปิดรับสื่อน้อย	185	6.51*	<1	15.04*	<1	<1	<1	<1	17.5
เปิดรับสื่อมาก	132	2.40	<1	11.75*	<1	1.51	<1	<1	19.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะของนักศึกษาที่มีความเชื่อ
อำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะ			
		คะแนนต่ำ		เปรียบเทียบกับ	
					คะแนนสูง
รวม	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.56		สูง = 27.81
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.06		มาก = 28.31
ชาย	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 25.97		มาก = 28.62
หญิง	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.36		สูง = 27.85
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.09		มาก = 28.12
ผลการเรียนต่ำ	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 25.92		สูง = 27.70
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 25.98		มาก = 27.65
ผลการเรียนสูง	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.15		มาก = 28.82
หลักสูตร 2 ปี	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.69		สูง = 28.15
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.11		มาก = 28.74
หลักสูตร 5 ปี	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.02		มาก = 27.56
รายได้ คค.น้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.62		สูง = 27.81
	อบรมเลี้ยงดู	น้อย	= 26.58		มาก = 27.86
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.24		มาก = 28.20
รายได้ คค.มาก	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.47		สูง = 27.92
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 25.87		มาก = 28.52
เปิดรับสื่อน้อย	เชื่ออำนาจ	ต่ำ	= 26.27		สูง = 27.66
	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 25.90		มาก = 28.02
เปิดรับสื่อมาก	ทัศนคติที่ดี	น้อย	= 26.30		มาก = 28.75

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับจำนวน 2 ตัว คือ การเชื่ออำนาจ และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.24) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 27.81 และ 26.56 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.25) และนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 28.31 และ 26.06 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.25)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม (ตารางที่ 4.24) พบว่า คะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะแปรปรวนไปตามการเชื่ออำนาจ การอบรมเลี้ยงดู และทัศนคติที่ดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวมคือนักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูงเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่

เชื่ออำนาจต่ำ พบผลในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (ตารางที่ 4.25) นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูน้อย พบผลในกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (ตารางที่ 4.25) และนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมากเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีน้อย พบผลในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.25)

แต่การวิจัยนี้ไม่พบว่าคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางกับตัวแปรอิสระ

และการวิจัยนี้ไม่พบคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางกับตัวแปรอิสระ

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมาก ได้แก่ 1) นักศึกษาที่เชื่ออำนาจสูง พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก และกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย 2) นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาก พบผลในกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และ 3) นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

93

4.6 ผลการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมลดปริมาณขยะโดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการแสวงหาตัวทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ) และพฤติกรรมลดปริมาณขยะ 2 ด้าน (พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) โดยใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 3 ชุด ชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวทำนาย ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง ชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวทำนาย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง และชุดที่ 3 มี 6 ตัวทำนาย โดยเป็นการรวมชุดที่ 1 เข้ากับชุดที่ 2 จุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายชุดที่ 3 ว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำพังเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างมากกว่า 7% จากการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายที่ได้จากการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณเป็นขั้นและรวมชุด (Stepwise and Total Multiple Regression Analysis) ของตัวทำนายที่ละชุดต่อตัวถูกทำนายที่ละตัว โดยทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดเบี่ยงเบนการใช้ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ (4) กลุ่มผลการเรียนสูง (5) กลุ่มหลักสูตร 2 ปี (6) กลุ่มหลักสูตร 5 ปี (7) กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (8) กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (9) กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (10) กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.6.1 ผลการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.26 พบว่า เมื่อนำทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 21.5% (ตารางที่ 4.26) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือการมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .34 และ .18 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 27.3% และอันดับถัดมาคือกลุ่มหลักสูตร 2 ปี ทำนายได้ 21.8% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 18.3% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศชาย ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 เรียงตามลำดับ คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 26.3% (ตารางที่ 4.26) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด มีค่าเบต้าเท่ากับ .43 และ .21 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย ทำนายได้ 31.6% และอันดับถัดมาคือ กลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 30.6% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก ทำนายได้ 22.0% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ ระหว่างกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อยกับกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก โดยกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มรายได้ครอบครัวมาก ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 เรียง

ตามลำดับ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุนและใช้เหตุผล

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัว
ทำนาย และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 6 ตัว
ทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลด
ปริมาณขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 34.0% (ตารางที่ 4.26) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การ
รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมุ่งอนาคตควบคุมตน การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และความเชื่ออำนาจ
ในตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .31, .23, .18 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะ
ทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อ
พฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 39.4% และอันดับ
ถัดมาคือกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย ทำนายได้ 37.0% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้
น้อยที่สุดคือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 28.9% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การ
ทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกัน คือ
ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศ
ชาย ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 เรียงตามลำดับ คือ การรับรู้
ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมุ่งอนาคตควบคุมตน การเชื่อบุคคลใกล้ชิด ความเชื่ออำนาจในตน
และสุขภาพจิตดี

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลด
ปริมาณขยะของนักศึกษา ได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
ทุกกลุ่ม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างกันตั้งแต่ 4.5 ถึง 8.8 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
(> 7%) ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้
ครอบครัวมาก กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลด
ปริมาณขยะของนักศึกษา ได้ระหว่าง 28.9% ถึง 39.4% ตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสาร
ด้านสิ่งแวดล้อม(ชุดที่ 2) การมุ่งอนาคตควบคุมตน(ชุดที่ 1) การเชื่อบุคคลใกล้ชิด(ชุดที่ 2) และ
ความเชื่ออำนาจในตน(ชุดที่ 1) จากผลการทำนายแสดงว่า นักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม
มุ่งอนาคตควบคุมตน เชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด และความเชื่ออำนาจในตนมากเท่าใด เป็นผู้
มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากตามไปด้วย และในทางกลับกัน นักศึกษาที่รับรู้
ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งอนาคตควบคุมตน เชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด และความเชื่ออำนาจใน
ตนน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะน้อยตามไปด้วย และ
นอกจากนี้ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ทั้งในกลุ่ม
รวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)				ชุดที่ 2 (4, 5, 6)				ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6)				% ต่างต่าง ระหว่างชุด
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่างต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่างต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่างต่าง กลุ่มย่อย	
รวม	317	21.5	2,1	.34,.18	-	26.3	6,5	.43,.21	-	34.0	6,2,5,1	.31,.23,.18,.12	-	7.7*
ชาย	148	18.3	2	.43	9.0*	24.4	6,4	.42,.16	6.2	28.9	6,2	.36,.28	10.5*	4.5
หญิง	169	27.3	1,2	.32,.28		30.6	6,5	.40,.29		39.4	6,1,5,2	.26,.20,.24,.19		8.8*
ผลการเรียนต่ำ	145	19.7	2	.44	0.4	28.9	6,5	.47,.16	2.6	34.5	6,2,5	.36,.26,.15	2.3	5.6
ผลการเรียนสูง	172	19.3	2,1	.29,.21		26.3	6,5,4	.36,.22,.15		32.2	6,2,5,3	.27,.25,.24,.14		5.9
หลักสูตร 2 ปี	196	21.8	2,1	.32,.21	1.8	28.1	6,5	.48,.15	3.4	33.9	6,2,5	.38,.26,.14	1.4	5.8
หลักสูตร 5 ปี	121	20.0	2	.45		24.7	5,6	.32,.31		32.5	2,5,6	.30,.26,.22		7.8*
รายได้คค.น้อย	161	20.6	2	.45	0.3	31.6	6,5	.51,.19	9.6*	37.0	6,2,5	.40,.26,.17	6.9	5.4
รายได้ คค.มาก	156	20.9	2,1	.32,.20		22.0	6,5	.36,.22		30.1	2,6,5	.30,.26,.20		8.1*
เปิดรับสื่อน้อย	185	21.1	2,1	.32,.22	0.3	29.1	6,5	.49,.14	5.4	36.9	6,1,2,5	.39,.17,.17,.12	4.7	7.8*
เปิดรับสื่อมาก	132	21.4	2	.46		23.7	6,5	.36,.27		32.2	2,5,6	.32,.24,.23		8.5*

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen. 1977 : 413-414)

ชุดตัวทำนาย ชุดที่ 1 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน 2 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 3 คือ สุขภาพจิตดี
ชุดที่ 2 4 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5 คือ การเชื่อบุคคลใกล้ชิด 6 คือ การรู้ข่าวสารด้านต่อสิ่งแวดล้อม

4.6.2 ผลการทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปร จิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.27 พบว่า เมื่อนำความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 17.2% (ตารางที่ 4.27) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .31 และ .16 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่ จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนาย ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 31.3% และอันดับถัดมาคือกลุ่มเปิดรับสื่อมาก ทำนายได้ 26.9% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 9.6% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ เปอร์เซนต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 3 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่ แตกต่างกัน คือ (1) ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมีเปอร์เซนต์การทำนาย สูงกว่ากลุ่มเพศชาย (2) ระหว่างกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยกับกลุ่มเปิดรับสื่อมาก โดยกลุ่มเปิดรับ สื่อมากมีเปอร์เซนต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเปิดรับสื่อน้อย และ (3) ระหว่างกลุ่มหลักสูตร 2 ปี กับ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี โดยกลุ่มหลักสูตร 5 ปี มีเปอร์เซนต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มหลักสูตร 2 ปี

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัว ทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนาย ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 25.0% (ตารางที่ 4.27) โดย มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด มีค่าเบต้าเท่ากับ .41 และ .22 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเปิดรับสื่อมาก ทำนายได้ 36.5% และอันดับถัดมาคือ กลุ่มผลเพศหญิง ทำนายได้ 32.2% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มเพศชายกับกลุ่มเปิดรับสื่อ น้อย ทำนายได้ 17.9% เท่ากัน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซนต์การทำนายในกลุ่ม ย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับมากไปน้อย คือ (1)ระหว่างกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยกับกลุ่มเปิดรับสื่อมาก โดยกลุ่มเปิดรับสื่อมากมีเปอร์เซนต์การทำนาย สูงกว่ากลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (2)ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมี เปอร์เซนต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศชาย (3)ระหว่างกลุ่มผลการเรียนต่ำกับกลุ่มผลการเรียนสูง โดยกลุ่มผลการเรียนสูงมีเปอร์เซนต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มผลการเรียนต่ำ และ (4)ระหว่างกลุ่มราย

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)				ชุดที่ 2 (4, 5, 6)				ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6)				% ต่างต่าง ระหว่างชุด
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่างต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่างต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่างต่าง กลุ่มย่อย	
รวม	317	17.2	2,1	.31,.16		25.0	6,5	.41,.22		29.8	6,2,5	.32,.24,.21		4.8
ชาย	148	9.6	2	.31	21.7*	17.9	6	.42	14.3*	20.2	6,2	.36,.17	25.1*	2.3
หญิง	169	31.3	1,2	.37,.26		32.2	6,5	.40,.32		45.3	1,5,6,2,4	.30,.28,.24,.18,-.15		13.1*
ผลการเรียนต่ำ	145	21.4	1,2	.27,.26	6.7	18.9	6,5	.35,.18	11.1*	26.4	1,6,5	.29,.26,.16	8.0*	5.0
ผลการเรียนสูง	172	14.7	2	.38		30.0	6,5	.45,.26		34.4	6,2,5	.37,.25,.22		4.4
หลักสูตร 2 ปี	196	12.6	2	.36	10.1*	23.1	6,5	.43,.15	5.7	26.4	6,2,5	.35,.20,.15	9.2*	3.3
หลักสูตร 5 ปี	121	22.7	2,1	.32,.21		28.8	6,5	.37,.31		35.6	2,6,5	.28,.28,.26		6.8
รายได้ คค.น้อย	161	17.4	2	.42	3.8	30.5	6,5	.46,.25	9.7*	34.7	6,5,2	.36,.24,.23	8.7*	4.2
รายได้ คค.มาก	156	13.6	2	.37		20.8	6,5	.35,.21		26.0	6,2,5	.27,.24,.20		5.2
เปิดรับสื่อน้อย	185	10.4	2	.32	16.5*	17.9	6	.42	18.6*	21.0	6,2	.35,.19	22.9*	3.1
เปิดรับสื่อมาก	132	26.9	2,1	.37,.21		36.5	6,5	.43,.36		43.9	2,5,6	.30,.32,.31		7.4*

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen. 1977 : 413-414)

ชุดตัวทำนาย ชุดที่ 1 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน 2 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 3 คือ สุขภาพจิตดี
ชุดที่ 2 4 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5 คือ การเชื่อบุคคลใกล้ชิด 6 คือ การรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

ได้ครอบครัวน้อยกับกลุ่มรายได้ครอบครัวยาก โดยกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 6 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 29.8% (ตารางที่ 4.27) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมุ่งอนาคตควบคุมตน และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด มีค่าเบต้าเท่ากับ .32, .24 และ .21 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 45.3% และอันดับถัดมาคือกลุ่มเปิดรับสื่อมาก ทำนายได้ 43.9% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 20.2% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า ทั้ง 5 คู่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับมากไปน้อย คือ (1) ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศชาย (2) ระหว่างกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยกับกลุ่มเปิดรับสื่อมาก โดยกลุ่มเปิดรับสื่อมากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (3) ระหว่างกลุ่มหลักสูตรสูตร 2 ปี กับกลุ่มหลักสูตรสูตร 5 ปี โดยกลุ่มหลักสูตรสูตร 5 ปี มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มหลักสูตรสูตร 2 ปี (4) ระหว่างกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อยกับกลุ่มรายได้ครอบครัวยาก โดยกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย และ (5) ระหว่างกลุ่มผลการเรียนต่ำกับกลุ่มผลการเรียนสูง โดยกลุ่มผลการเรียนสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มผลการเรียนต่ำ

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างกันตั้งแต่ 2.3 ถึง 13.1 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (> 7%) ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศหญิง และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะของนักศึกษา ได้ระหว่าง 20.2% ถึง 45.3% ตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม(ชุดที่ 2) การมุ่งอนาคตควบคุมตน(ชุดที่ 1) และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด(ชุดที่ 2) จากผลการทำนายแสดงว่า นักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งอนาคตควบคุมตน และเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดมากเท่าใด เป็นผู้มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมากตามไปด้วย และในทางกลับกัน นักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งอนาคตควบคุมตน และเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะน้อยตามไปด้วย

และนอกจากนี้ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.6.3 ผลการทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิต

ลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.28 พบว่า เมื่อนำพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 11.3% (ตารางที่ 4.28) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .34 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 16.6% และอันดับถัดมาคือกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก ทำนายได้ 14.4% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 7.9% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศชาย

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 21.5% (ตารางที่ 4.28) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเบต้าเท่ากับ .46 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่า ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มผลการเรียนต่ำ ทำนายได้ 27.0% และอันดับถัดมาคือ กลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 25.6% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ทำนายได้ 17.0% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับมากไปน้อย คือ (1)ระหว่างกลุ่มผลการเรียนต่ำกับกลุ่มผลการเรียนสูง โดยกลุ่มผลการเรียนต่ำมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มผลการเรียนสูง และ (2)ระหว่างกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยกับกลุ่มเปิดรับสื่อมาก โดยกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเปิดรับสื่อมาก

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)				ชุดที่ 2 (4, 5, 6)				ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6)				% ต่าง ระหว่างชุด
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ต่าง กลุ่มย่อย	
รวม	317	11.3	2	.34	-	21.5	6	.46	-	24.3	6,2	.39,.18	-	2.8
ชาย	148	7.9	2	.28	8.7*	21.2	6	.46	4.4	21.2	6	.46	7.2*	0
หญิง	169	16.6	2,1	.24,.23		25.6	6,5	.43,.18		28.4	6,2,5	.37,.18,.15		2.8
ผลการเรียนต่ำ	145	9.5	2	.31	2.5	27.0	6	.52	7.9*	27.0	6	.52	5.2	0
ผลการเรียนสูง	172	12.0	2	.35		19.1	6,2	.40,.14		21.8	6,2	.33,.23		2.7
หลักสูตร 2 ปี	196	10.3	2	.32	2.5	23.7	6	.49	2.7	25.4	6,2	.43,.15	2.3	1.7
หลักสูตร 5 ปี	121	12.8	2	.36		21.0	6,2	.39,.17		23.1	6,2	.34,.24		2.1
รายได้ คค.น้อย	161	11.0	2	.33	3.4	21.2	6	.46	0.4	23.3	6,2	.39,.16	4.0	2.1
รายได้ คค.มาก	156	14.4	2,3	.28,.18		21.6	6	.46		27.3	6,3,2	.38,.15,.16		5.7
เปิดรับสื่อน้อย	185	12.2	2	.35	2.2	24.6	6	.50	7.6*	27.7	6,2	.42,.19	8.2*	3.1
เปิดรับสื่อมาก	132	10.0	2	.32		17.0	6	.41		19.5	6,2	.34,.17		2.5

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen. 1977 : 413-414)

ชุดตัวทำนาย ชุดที่ 1 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน 2 คือ การมุ่งอนาคตความคุมตน 3 คือ สุขภาพจิตดี
ชุดที่ 2 4 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5 คือ การเชื่อบุคคลใกล้ชิด 6 คือ การรู้ข่าวสารด้านต่อสิ่งแวดล้อม

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 6 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 24.3% (ตารางที่ 4.28) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .39 และ .18 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 28.4% และอันดับถัดมาคือกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย ทำนายได้ 27.7% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ทำนายได้ 19.5% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับมากไปน้อย คือ (1)ระหว่างกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยกับกลุ่มเปิดรับสื่อมาก โดยกลุ่มเปิดรับสื่อน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเปิดรับสื่อมาก และ (2)ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศชาย

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยบางกลุ่ม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างตั้งแต่ 1.7 ถึง 5.7 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (>7%)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้ระหว่าง 19.5% ถึง 28.4% ตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม (ชุดที่ 2) และการมุ่งอนาคตควบคุมตน(ชุดที่ 1) จากผลการทำนายแสดงว่า นักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และมุ่งอนาคตควบคุมตนมากเท่าใด เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากตามไปด้วย และในทางกลับกัน นักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างค้มน้อยตามไปด้วย และนอกจากนี้ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยบางกลุ่ม

4.6.4 ผลการทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิต

ลักษณะ และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.29 พบว่า เมื่อนำพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 15.5% (ตารางที่ 4.29) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ ความเชื่ออำนาจในตน

การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี มีค่าเบต้าเท่ากับ .21, .17 และ .13 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 21.1% และอันดับถัดมาคือกลุ่มหลักสูตร 2 ปี ทำนายได้ 19.1% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี ทำนายได้ 12.1% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกันไม่พบคู่ที่แตกต่างกันเกิน 7%

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 21.1% (ตารางที่ 4.29) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีค่าเบต้าเท่ากับ .42 และ .10 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี ทำนายได้ 28.8% และอันดับถัดมาคือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 27.6% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี ทำนายได้ 8.6% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกันพบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับมากไปน้อย คือ (1)ระหว่างกลุ่มหลักสูตร 2 ปี กับกลุ่มหลักสูตร 5 ปี โดยกลุ่มหลักสูตร 2 ปี มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มหลักสูตร 5 ปี และ (2)ระหว่างกลุ่มเพศชายกับกลุ่มเพศหญิง โดยกลุ่มเพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศหญิง

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 6 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 24.6% (ตารางที่ 4.29) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และความเชื่ออำนาจในตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .38 และ .22 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี ทำนายได้ 32.9% และอันดับถัดมาคือกลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 30.3% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี ทำนายได้ 16.3% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกันพบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างกลุ่มหลักสูตร 2 ปี กับกลุ่มหลักสูตร 5 ปี โดยกลุ่มหลักสูตร 2 ปี มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่ากลุ่มหลักสูตร 5 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)				ชุดที่ 2 (4, 5, 6)				ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6)				% ต่าง ระหว่างชุด
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	%แตกต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	%แตกต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	%แตกต่าง กลุ่มย่อย	
รวม	317	15.5	1,2,3	.21,.17,.13	-	21.1	6,4	.42,.10	-	24.6	6,1	.38,.22	-	3.5
ชาย	148	15.5	2,3	.26,.23	5.6	27.6	6	.53		30.3	6,3	.48,.17		2.7
หญิง	169	21.1	1	.46		14.4	6	.38	13.2*	25.4	1,6	.37,.23	4.9	4.3
ผลการเรียนต่ำ	145	13.4	1	.37		19.1	6	.44		24.4	6,1	.35,.25		5.3
ผลการเรียนสูง	172	17.3	2,3	.33,.18	3.9	23.1	6,4	.40,.18	4.0	27.3	6,2,4	.34,.22,.14	2.9	4.2
หลักสูตร 2 ปี	196	19.1	1,3,2	.18,.19,.20		28.8	6	.54		32.9	6,1,3	.45,.14,.13		4.1
หลักสูตร 5 ปี	121	12.1	1	.35	7.0	8.6	6	.29	20.2*	16.3	1,6	.29,.21	16.6*	4.2
รายได้ คค.น้อย	161	15.6	2,1	.23,.21		23.0	6	.48		26.0	6,1	.41,.19		3.0
รายได้ คค.มาก	156	15.8	1,3	.26,.21	0.2	17.4	6	.42	5.6	26.4	6,3,1	.34,.19,.18	0.4	9.0*
เปิดรับสื่อน้อย	185	13.4	1,2	.23,.19		18.2	6	.43		23.3	6,1	.37,.23		5.1
เปิดรับสื่อมาก	132	14.2	1	.38	0.8	22.9	6	.48	-4.7	26.5	6,1	.39,.21	3.2	3.6

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen. 1977 : 413-414)

ชุดตัวทำนาย ชุดที่ 1 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน 2 คือ การมุงอนาคตควบคุมตน 3 คือ สุขภาพจิตดี
ชุดที่ 2 4 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5 คือ การเชื่อบุคคลใกล้ชิด 6 คือ การรู้ข่าวสารด้านต่อสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างตั้งแต่ 2.7 ถึง 9.0 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($> 7\%$) ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ได้ระหว่าง 16.3% ถึง 32.9% ตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม(ชุดที่ 2) ความเชื่ออำนาจในตน(ชุดที่ 1) และสุขภาพจิตดี(ชุดที่ 1) จากผลการทำนายแสดงว่านักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ความเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิตดีมากเท่าใด เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะมากตามไปด้วย และในทางกลับกัน นักศึกษาที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ความเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิตดีน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะน้อยตามไปด้วย และนอกจากนี้ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

105

การวิเคราะห์ส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบ Hierarchical เพื่อทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ 2 ด้าน คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะ ซึ่งจะมีตัวทำนายที่เข้าตามลำดับ 3 ชั้น คือ **ชั้นที่ 1** ประกอบด้วยตัวทำนายในกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมรวม 3 ตัวทำนาย คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง **ชั้นที่ 2** ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ มี 3 ตัวทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง และ**ชั้นที่ 3** ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ มี 2 ตัวทำนาย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชั้นที่ 3 ว่าจะทำนายได้เพิ่มขึ้นจากชั้นที่ 2 มากน้อยเพียงใด โดยทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ (4) กลุ่มผลการเรียนสูง (5) กลุ่มหลักสูตร 2 ปี (6) กลุ่มหลักสูตร 5 ปี (7) กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย (8) กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก (9) กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย (10) กลุ่มเปิดรับสื่อมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.7.1 ผลการทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.30 พบว่า เมื่อนำพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Hierarchical โดยตัวทำนายในขั้นที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาในกลุ่มรวมได้ 11.3% (ตารางที่ 4.30) และมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .34 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 16.6% และอันดับถัดมาคือกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก ทำนายได้ 14.4% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย ทำนายได้ 7.9%

ขั้นที่ 2 มีตัวทำนาย คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อมบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษาในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 โดยทำนายเพิ่มขึ้นเท่ากับ 13.0% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 11.3% และ 24.3% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.30) และมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเบต้าเท่ากับ .39 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าของนักศึกษา ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 ในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุด 18.4% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 9.5% และ 27.9% ตามลำดับ) ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ และอันดับถัดมาคือกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย ทำนายได้เพิ่มขึ้น 15.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 12.2% และ 27.7% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศเปิดรับสื่อน้อย ทำนายได้เพิ่มขึ้น 9.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 10.0% และ 19.5% ตามลำดับ) และ

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ขั้นที่ 1 (1, 2, 3)			ขั้นที่ 2 (4, 5, 6)				ขั้นที่ 3 (7, 8)			
		ลำดับตัว			ลำดับตัว				ลำดับตัว			
		%R ² รวม	ทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ทำนาย	ค่าเบต้า
รวม	317	11.3	2	.34	13.0*	24.3	6	.39	8.6*	32.9	7	.34
ชาย	148	7.9	2	.28	14.4*	22.3	6	.41	8.7*	31.0	7	.33
หญิง	169	16.6	2,1	.24,.23	12.5*	29.1	6,5	.35,.14	5.3	34.4	7	.31
ผลการเรียนต่ำ	145	9.5	2	.31	18.4*	27.9	6	.48	4.9	32.8	7	.25
ผลการเรียนสูง	172	12.0	2	.35	9.8*	21.8	6	.33	12.5*	34.3	7	.42
หลักสูตร 2 ปี	196	10.3	2	.32	15.1*	25.4	6	.43	7.3*	32.7	7	.31
หลักสูตร 5 ปี	121	12.8	2	.36	10.3*	23.1	6	.34	10.5*	33.6	7	.38
รายได้ คค.น้อย	161	11.0	2	.33	12.3*	23.3	6	.39	8.3*	31.6	7	.34
รายได้ คค.มาก	156	14.4	2,3	.28,.18	12.9*	27.3	6	.38	8.3*	35.6	7	.33
เปิดรับสื่อน้อย	185	12.2	2	.35	15.5*	27.7	6	.42	9.9*	37.6	7	.36
เปิดรับสื่อมาก	132	10.0	2	.32	9.5*	19.5	6	.34	7.4*	26.9	7	.34

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen. 1977 : 413-414)

ชุดตัวทำนาย ขั้นที่ 1 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน 2 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 3 คือ สุขภาพจิตดี
 ขั้นที่ 2 4 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5 คือ การเชื่อบุคคลใกล้ชิด 6 คือ การรู้ข่าวสารด้านต่อสิ่งแวดล้อม
 ขั้นที่ 3 7 คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรลดปริมาณขยะ 8 คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ

ขั้นที่ 3 มีตัวทำนาย คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 โดยทำนายเพิ่มขึ้นเท่ากับ 8.6% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 24.3% และ 32.9% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.30) และมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ มีค่าเบต้า เท่ากับ .34 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษาอีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 2 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 ในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุด 12.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 21.8% และ 34.3% ตามลำดับ) ในกลุ่มผลการเรียนสูง และอันดับถัดมาคือกลุ่มหลักสูตร 5 ปี ทำนายได้เพิ่มขึ้น 10.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 23.1% และ 33.6% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มผลการเรียนต่ำ ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 4.9% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 27.9% และ 32.8% ตามลำดับ)

4.7.2 ผลการทำนายพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะ โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

108

จากตารางที่ 4.31 พบว่า เมื่อนำพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะของนักศึกษามาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Hierarchical โดยตัวทำนายในขั้นที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ในกลุ่มรวมได้ 15.5% (ตารางที่ 4.31) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี มีค่าเบต้าเท่ากับ .21, .17 และ .13 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะของนักศึกษา ได้สูงสุดในกลุ่มเพศหญิง ทำนายได้ 21.1% และอันดับถัดมาคือกลุ่มหลักสูตร 2 ปี ทำนายได้ 19.1% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี ทำนายได้ 12.1%

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ขั้นที่ 1 (1, 2, 3)			ขั้นที่ 2 (4, 5, 6)				ขั้นที่ 3 (7, 8)			
		ลำดับตัว			ลำดับตัว				ลำดับตัว			
		%R ² รวม	ทำนาย	ค่าเบต้า	เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ทำนาย	ค่าเบต้า	เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ทำนาย	ค่าเบต้า
รวม	317	15.5	1,2,3	.21,.17,.13	10.0*	25.5	6	.35	6.9	32.4	7,8	.26,.12
ชาย	148	15.5	2,3	.26,.23	15.7*	31.2	6	.44	5.2	36.4	7	.26
หญิง	169	21.1	1	.46	4.3	25.4	6	.23	6.6	32.0	7,8	.22,.18
ผลการเรียนต่ำ	145	13.4	1	.37	11.0*	24.4	6	.35	2.1	26.5	8	.17
ผลการเรียนสูง	172	17.3	2,3	.33,.18	9.4*	26.7	6	.34	9.2*	35.9	7	.36
หลักสูตร 2 ปี	196	19.1	1,3,2	.18,.19,.20	14.3*	33.4	6	.43	7.3*	40.7	7	.31
หลักสูตร 5 ปี	121	12.1	1	.35	4.2	16.3	6	.22	4.4	20.7	7	.25
รายได้ คค.น้อย	161	15.6	2,1	.23,.21	11.2*	26.8	6	.38	4.9	31.7	7	.26
รายได้ คค.มาก	156	15.8	1,3	.26,.21	10.6*	26.4	6	.34	8.3*	34.7	7,8	.25,.17
เปิดรับสื่อน้อย	185	13.4	1,2	.23,.19	10.3*	23.7	6	.35	7.3*	31.0	7	.30
เปิดรับสื่อมาก	132	14.2	1	.38	12.3*	26.5	6	.39	4.6	31.1	7	.26

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen. 1977 : 413-414)

ชุดตัวทำนาย ขั้นที่ 1 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน 2 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 3 คือ สุขภาพจิตดี
 ขั้นที่ 2 4 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 5 คือ การเชื่อบุคคลใกล้ชิด 6 คือ การรู้ข่าวสารด้านต่อสิ่งแวดล้อม
 ขั้นที่ 3 7 คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ 8 คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ

ขั้นที่ 2 มีตัวทำนาย คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ 3 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเชื่อบุคคลใกล้ชิด และการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษาในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 โดยทำนายเพิ่มขึ้นเท่ากับ 10.0% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 15.5% และ 25.5% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.31) และมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเบต้าเท่ากับ .35 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะของนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 ในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุด 15.7% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 15.5% และ 31.2% ตามลำดับ) ในกลุ่มเพศชาย และอันดับถัดมาคือกลุ่มหลักสูตร 2 ปี ทำนายได้เพิ่มขึ้น 14.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 19.1% และ 33.4% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มผลการเรียนสูง ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 4.2% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 12.1% และ 16.3% ตามลำดับ) และ

ขั้นที่ 3 มีตัวทำนาย คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ 2 ตัว คือ ทศณคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 โดยทำนายเพิ่มขึ้นเท่ากับ 6.9% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 25.5% และ 32.4% ตามลำดับ)(ตารางที่ 4.31) มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ และทศณคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ มีค่าเบต้า เท่ากับ .26 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของนักศึกษาอีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 2 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 ใน 9 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มหลักสูตร 2 ปี กลุ่มหลักสูตร 5 ปี กลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย กลุ่มรายได้ครอบครัวมาก กลุ่มเปิดรับสื่อน้อย และกลุ่มเปิดรับสื่อมาก โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุด 9.2% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 26.7% และ 35.9% ตามลำดับ) ในกลุ่มผลการเรียนสูง และอันดับถัดมาคือกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก ทำนายได้เพิ่มขึ้น 8.3% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 26.4% และ 34.7% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คือ กลุ่มหลักสูตร 5 ปี ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 4.4% (เปอร์เซ็นต์การทำนายขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 16.3% และ 20.7% ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ และ 4) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่างๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 317 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดมาตรประมินรวมค่า โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม 2) ปัจจัยด้านสถานการณ์ 3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ 4) พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และ 5) ลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ผลการเรียน หลักสูตรที่ศึกษา รายได้ครอบครัว และการเปิดรับสื่อ ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษาเพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ เชื่ออำนาจในตนสูง มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก โดยพบในหลักสูตร 5 ปี และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 21.5%, 17.2%, 11.3% และ 15.5% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลด

ปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่ม นักศึกษาหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 27.3%, 31.3%, 16.6% และ 21.1% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนองที่สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่อในอำนาจตน และสุขภาพจิตดี ตามลำดับ

2) นักศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก การเชื่อบุคคลใกล้ชิดมาก และรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาผลการเรียนต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้าน สถานการณ์สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ใน นักศึกษากลุ่มรวมได้ 26.3%, 25.0%, 21.5% และ 21.1% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 31.6% ในกลุ่มนักศึกษาที่รายได้ครอบครัวน้อย ทำนาย ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 36.5% ในกลุ่มนักศึกษาที่เปิดรับสื่อมาก ทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าได้สูงสุด 27.0% ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และ ทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้สูงสุดเท่ากับ 28.8% ในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี โดยมีตัวทำนองที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและ ใช้เหตุผล และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

3) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม อยู่ในสถานการณ์ และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง/มาก คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก และมีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษา หลักสูตร 2 ปี และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมเมื่อร่วมกับปัจจัยด้านสถานการณ์ สามารถ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่ม รวมได้ 24.3% และ 24.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และ พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาเพศหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 45.3% และ 28.4% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนองที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม ตน และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

4) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่าง คุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัย ด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวม 8.6% และ 6.9% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่าง คุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง เพิ่มขึ้นได้สูงสุด เท่ากับ 12.5% และ 9.2% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนองที่สำคัญ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลด ปริมาณขยะ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อค้นพบหลายประการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรม การลดปริมาณขยะของนักศึกษา แต่ในส่วนนี้จะอภิปรายผลตามสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ เชื่ออำนาจในตนเอง มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก โดยพบในหลักสูตร 5 ปี และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลด ปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และ พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 21.5%, 17.2%, 11.3% และ 15.5% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลด ปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่ม นักศึกษาหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 27.3%, 31.3%, 16.6% และ 21.1% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่ สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ความเชื่อในอำนาจตนเอง และสุขภาพจิตดี ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์/ปัญหาขยะมูลฝอยในสังคมบ้าง จึงสามารถ คาดคะเนปัญหาขยะที่จะมีผลกระทบต่อตนเองและสังคมได้ นักศึกษาจึงมีการควบคุมบังคับตนเอง ให้รู้จักการลดปริมาณขยะ โดยเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวของตนจะทำให้ได้สภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ และสวยงามในอนาคต ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะภายในจิตใจของนักศึกษาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม ดังกล่าว สอดคล้องกับ ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2548 : 3-9) ซึ่งเป็นทฤษฎี ที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ศึกษาคนไทย และได้เปรียบเทียบพฤติกรรม ต่างๆ ของการเป็นคนดีและคนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดกผลใหญ่ หวานอร่อยบนต้นนี้ ลำต้น และรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการเปรียบเสมือนส่วน ลำต้นของต้นไม้อัจฉริยะธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้คือ 1) ทัศนคติคุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยข้องกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนร่วม และหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว 3) ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถ คาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนเองให้อดได้ รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนเองว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษและ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรค จนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ลักษณะทางจิตใจทั้ง 5 ประการนี้ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการ มากเท่าใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้ นอกจากลักษณะทางจิต 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้อัจฉริยะธรรมแล้ว พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมี ลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาด เหมาะสม กับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้ 2) ประสบการณ์ทาง สังคมหมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่ง

และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่งหมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ และสอดคล้องกับการวิจัยอื่นๆ เช่น งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 152, 154, 156, 160) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ โดยพบว่า ในนักเรียนกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับแรกของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะเดิมอีก 2 ตัว คือ ความเชื่อในอำนาจตน และสุขภาพจิตดี ทำนายได้ 30.4%, 26.7%, 15.5% และ 24.3% ตามลำดับ งานวิจัยของ สุพร กิตติสารวัฒน์ และ ไพฑูรย์ พิมพ์ (2550 : 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดปริมาณไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ในนักเรียนกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับแรกของพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวม โดยร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะเดิมอีก 2 ตัว คือ ความเชื่อในอำนาจตน และสุขภาพจิตดี ทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้ 47.1% งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 79) พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก และกลุ่มนักศึกษาที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักษาระเบียบได้ 33.6% และงานวิจัยของ นงา ปัดทอง (2549 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำดีของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยพบว่า เด็กและเยาวชนที่มีความตั้งใจที่จะกระทำดีสูง คือ เด็กและเยาวชนที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เด็กและเยาวชนที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก และเด็กและเยาวชนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นอกจากนี้ยังพบเพิ่มเติมว่า ความเชื่ออำนาจในตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจที่จะกระทำดี โดยสามารถร่วมกับตัวทำนายอื่นๆ อีก 2 ตัว (เจตคติที่ดีต่อการกระทำดี และการสนับสนุนทางสังคม) ทำนายความตั้งใจที่จะกระทำดี ได้ร้อยละ 64.1

2) นักศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก การเชื่อบุคคลใกล้ชิดมาก และรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาผลการเรียนต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 26.3%, 25.0%, 21.5% และ 21.1% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 31.6% ในกลุ่มนักศึกษาที่รายได้ครอบครัวน้อย ทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 36.5% ในกลุ่มนักศึกษาที่เปิดรับสื่อการทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าได้สูงสุด 27.0% ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้สูงสุดเท่ากับ 28.8% ในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยจากสื่อสารมวลชนต่างๆ รวมทั้งการเชื่อและการคล้อยตามบุคคลใกล้ชิด (พ่อ แม่ เพื่อน และอาจารย์) ที่คอยอบรม สั่งสอน หรือให้คำแนะนำ เพื่อชักชวนและ/หรือจูงใจให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของคนในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่างๆ เช่น ลินดา สุวรรณดี (2543 : 152, 154, 156, 160) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ โดยพบว่า ในนักเรียนกลุ่มรวม การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และการรับรู้ปทัสถานทางสังคม เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่หนึ่งและสองตามลำดับ ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกันทำนายได้ 32.3%, 31.6%, 22.7% และ 27.2% ตามลำดับ งานวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545 : 169, 172, 176) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยพบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน และประสบการณ์ขาดแคลนไฟฟ้า สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวม ในนักเรียนกลุ่มรวมได้ 26.7%, 34.5% และ 30.4% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเรียงตามลำดับ คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน และประสบการณ์ขาดแคลนไฟฟ้า ในส่วนของ Fishbein (1975 อ้างใน งามดา วินิตานนท์, 2535 : 261) ได้ประมวลผลงานวิจัยที่ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 13 เรื่อง พบผลที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การใช้ทัศนคติกับปทัสถานทางสังคมเพื่อทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมนั้นมีความ

แม่นยำสูง งานวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา (2532 : 43-44) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูทางบวกอันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบใช้เหตุผลแบบรักสนับสนุน มีผลทางบวกกับตัวแปรด้าน บุคลิกภาพและสังคม นั่นคือ ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่งใน 3 แบบนี้ จะมีลักษณะที่พึงปรารถนาสูง ส่วนการอบรมเลี้ยงดูทางลบอันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขัน ปล่อยปละละเลย ควบคุม และแบบไม่ใช้เหตุผล มีผลทั้งทางบวกและทางลบต่อตัวแปร ทางด้านบุคลิกภาพและสังคม เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า การอบรมทางลบในที่นี้แบ่ง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกมีผลดีต่อตัวแปรด้านบุคลิกภาพและสังคมบางตัว (ความซื่อสัตย์ ความมีสัมมาคารวะ ความเอื้อเฟื้อ, ความกตัญญู การรู้จักบาปบุญ การปรับตัว การใช้เหตุผลเชิง จริยธรรม วินัยในตนเอง ความรักชาติและการปฏิบัติตามคุณธรรมในศาสนา เจตคติเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม) นั่นคือการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ซึ่งเมื่อ ศึกษาถึงนิยามของการอบรมเลี้ยงดูแล้วก็พบว่า ใช้มิติเดียวกันคือ มิติของการควบคุมเสรีภาพ ผล การสังเคราะห์งานวิจัยนี้ส่วนหนึ่งคล้ายคลึงกับผลงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่า เด็กก่อนวัยเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้กฎเกณฑ์ที่เข้มงวด จะมีการควบคุมตนเองและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ต่างเคร่งครัด ซึ่งการเกิดลักษณะการควบคุมตนเองนี้อาจจะเป็นพื้นฐานให้เกิดการพัฒนาที่ดีอื่นๆ ตามมา เช่น พฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งจะไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีการควบคุมตนเอง อีกกลุ่มหนึ่งคือการ อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ใช้เหตุผล มีผลทางลบต่อตัวแปรด้าน บุคลิกภาพ และจิตสังคม (เหตุผลเชิงจริยธรรม และผลต่อเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม) ดังนั้น การอบรม เลี้ยงดูจากครอบครัว โดยเฉพาะแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (หรือบาง งานวิจัยเรียกว่าการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย) จึงมีความสำคัญต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมที่ดี ของเยาวชน และงานวิจัยของ มนชิตา ทองก้อน (2546 : 48-68) ได้ศึกษาเจตคติการคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ พบว่า เจตคติกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามี ความสัมพันธ์กัน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติ พี่น้อง และเจตคติในด้านเกี่ยวกับการมีสุขภาพที่ดีควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม สามารถทำนาย ความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาได้ โดยมีรูปแบบการทำนาย 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ รูปแบบที่ 2 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ และบิดามารดา รูปแบบที่ 3 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา และเพื่อนสนิท รูปแบบที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง

116

3) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม อยู่ในสถานการณ์ และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง/มาก คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก และมีความพร้อมที่จะกระทำ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องยัง สืบส่งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลดปริมาณขยะมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมเมื่อรวมกับปัจจัยด้านสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมได้ 24.3% และ 24.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาเพศหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 45.3% และ 28.4% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ เป็นพฤติกรรมที่นักศึกษารับทราบได้จากการเผยแพร่ของสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ และกระบวนการทางสังคม เช่น ครอบครัว สถานศึกษา และกลุ่มเพื่อน ที่มีการอบรม สั่งสอน หรือให้คำแนะนำกับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนและงานวิจัย เช่น Roger (1983 อ้างใน พิระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538 : 30) ได้กล่าวไว้ว่าการสื่อสาร เป็นกระบวนการที่ความคิดข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร เช่นเดียวกับ McGuire (1969 : 1973 อ้างในดวงเดือน พันธุมนานิน และคณะ. 2529 : 40) นักจิตวิทยาสังคมคนสำคัญในปัจจุบันได้กำหนดขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงในผู้รับไว้ 5 ขั้นตอน คือ การสนใจรับทราบ การเข้าใจเนื้อหาความ การยอมเปลี่ยนแปลงตาม การเก็บจำ และการกระทำ แสดงว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อผู้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและในบางกรณีจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการกระทำด้วย อันเป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องกัน ส่วนงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 92, 98, 120, 123) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ โดยพบว่า ในนักเรียนกลุ่มรวม ผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก คือ ผู้ที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก ส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมาก คือ ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลมาก และผู้ที่รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ร่วมกับตัวแปรด้านสถานการณ์อีก 2 ตัว (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล และการรับรู้ทัศนคติทางสังคม) ทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้ 22.7% และ 27.2% ตามลำดับ โดยที่การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเป็นตัวทำนายที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรก และงานวิจัยของ ญัฐชาณัฐ สุวิทย์พันธ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ถึงแม้นักท่องเที่ยวเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่ก็มีแนวโน้มพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์จากสื่อ

มวล สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์

ส่วนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะนั้น เนื่องจากลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วณิชทานนท์ และคณะ. 2536 : 38) และความสามารถในการควบคุมตนเองของนักศึกษาจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสภาพการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. 2520 : 35) ดังนั้น นักศึกษาที่มุ่งอนาคตควบคุมตนจึงเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลมุ่งประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาออกมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 68, 70, 156, 160) ที่พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับแรกของพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะเดิมอีก 2 ตัว คือ ความเชื่อในอำนาจตน และสุขภาพจิตดี ทำนายได้ 15.5% และ 24.3% ตามลำดับ

4) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวม 8.6% และ 6.9% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง เพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 12.5% และ 9.2% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ตามลำดับ ทั้งอาจเป็นเพราะนักศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมการลดปริมาณขยะเพื่ออนาคตที่ดี โดยมีการประเมินว่าพฤติกรรมการลดปริมาณขยะเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฐ์ โยเหลา และประทีป จินน์. 2537 : 12) กล่าวว่าบุคคลที่แสดงความตั้งใจว่าจะทำพฤติกรรม น่าจะเป็นผู้มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มากกว่าบุคคลที่ไม่ได้แสดงความตั้งใจ และความตั้งใจของบุคคลเป็นผลมาจากตัวแปรหลายตัว ทั้งที่เป็นบุคลิกภาพและตัวแปรด้านการรู้คิด ซึ่งอธิบายได้ว่าก่อนที่บุคคลแสดงความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เขาจะต้องมีความรู้และความตระหนักถึงสภาพปัญหา มีความรู้และทักษะพอเพียงต่อการแก้ปัญหา บวกกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่ดี กล่าวคือ มีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม มีความเชื่ออำนาจภายในตน และมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อ

สิ่งแวดล้อมด้วย เมื่อบุคคลมีความพร้อมด้านความรู้ทักษะ ประกอบกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว การที่เขาจะแสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อาจถูกกระตุ้น หรือลบหล้างโดยตัวแปรสภาวะแวดล้อมได้แก่ สภาวะทางเศรษฐกิจ การบีบบังคับจากสังคมและทางเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมขึ้น เช่น เขาอาจมีความรู้และทักษะสูง มีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่ดี แต่ไม่บริจาคเงินเพื่อการจัดสรรพิชในชุมชน เพราะเขาไม่มีเงิน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543 : 113, 116, 156, 160) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ โดยพบว่า ชุดตัวทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมได้ 35.2% และ 42.5% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายสำคัญตามลำดับ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ และทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ และเมื่อจัดตัวแปรทั้งสองอยู่ในกลุ่มตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลอีก 1 ตัว คือ การรับรู้ทัศนคติทางสังคม รวมเป็น 3 ตัวแปร ก็พบว่ากลุ่มตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมได้ 35.2% และ 42.5% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายสำคัญตามลำดับ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ และทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ซึ่งจากผลดังกล่าวจะเห็นว่าตัวแปรการรับรู้ทัศนคติทางสังคม เป็นตัวแปรเพิ่มเติมตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ไม่มีผลทำให้มีการทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นเลย ส่วนงานวิจัยของ ชัยนันท์ วีระฉายา (2546 : 99) ที่ศึกษาการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีสินค้าขึ้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็พบว่า ทศนคติต่อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ นงา ปัดทอง (2549 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำดีของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยพบว่า เด็กและเยาวชนที่มีความตั้งใจที่จะกระทำดีสูง คือ เด็กและเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง เด็กและเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อการกระทำดีสูง และเด็กและเยาวชนที่มีตัวแบบที่กระทำดีมาก นอกจากนี้ยังพบเพิ่มเติมว่า เจตคติที่ดีต่อการกระทำดี เป็นตัวทำนายที่สำคัญตัวหนึ่งของความตั้งใจที่จะกระทำดี โดยสามารถร่วมกับตัวทำนายอื่นๆ อีก 3 ตัว (เหตุผลเชิงจริยธรรม การสนับสนุนทางสังคม และความเชื่ออำนาจในตน) ทำนายความตั้งใจที่จะกระทำดี ได้ร้อยละ 64.1

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ใน 2 ประเด็น ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ประการแรก ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะที่สำคัญที่สุดในกลุ่มจิตลักษณะเดิม การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะที่สำคัญที่สุดในกลุ่มสถานการณ์ และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะที่สำคัญที่สุดในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ครอบครัว มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา และหน่วยอื่นๆ) ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาตัวแปรดังกล่าว เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการลดปริมาณขยะในกลุ่มนักศึกษาหรือกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ในอนาคตต่อไป

ประการที่สอง ควรพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยเรื่องนี้ เป็นตัวบ่งชี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา งานวิจัยที่ควรทำต่อไป คือ

ประการแรก ควรสร้างชุดฝึกอบรมทางจิตลักษณะ และสถานการณ์ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา แล้วทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินผลชุดฝึกอบรมเหล่านั้น

ประการที่สอง ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดเดิม แต่อาจจะมีการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นอื่นๆ เช่น เยาวชนที่เป็นผู้นำ ผู้นำชุมชนกลุ่มอื่นๆ หรือภาคประชาชนในชุมชน

ประการที่สาม ควรศึกษาวิจัยในลักษณะดังกล่าวอีก โดยอาจจะเพิ่มในส่วนของกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กองส่งเสริมและเผยแพร่. 2547. **ความรู้สิ่งแวดล้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2553. **การจัดการขยะมูลฝอย**.
[Online] Available : [http:// www.pcd.go.th](http://www.pcd.go.th)
- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2552. **แนวทางและข้อกำหนดเบื้องต้น การลดและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท ฮีธ จำกัด.
- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2552. **รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยปี 2551**. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- งามตา วินิตานนท์. 2535. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. 2551. **ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เฉลิม อำเอี่ยม. 2528. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชลดา ทองสุกนอก. 2540. **การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของเจ้าของอาคารและโรงงานควบคุม**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. 2546. **ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ**. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชัชพันธ์ วีระฉายา. 2546. **การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชีรวัดน์ นิเจนตร. 2526. สุขภาพเชิงจิต-สังคมในโรงเรียน กับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นใน
เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์การศึกษาคุษฎิบัณฑิต มหาวิทาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ฐานันดร เปียศิริ. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน
ไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. วิทยานิพนธ์ศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ณัฐชามณูช สุวิทยพันธุ์. 2545. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรม
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2548. ลักษณะทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม. บทความประกอบการบรรยาย
เรื่อง "ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมสำหรับคนไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต." ในการประชุม
ปฏิบัติการ (รุ่นที่ 1 ครั้งที่ 1) เรื่อง "การใช้และการผลิตผลงานวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์
เพื่อประโยชน์แก่สังคมไทย" จัดโดย โครงการแม่บท : การวิจัยและพัฒนากระบวนการ
ไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 26-29 ตุลาคม 2548 ณ โรงแรม
และรีสอร์ท สักกุธเดือน เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการ
ส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541. "รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction Model) เพื่อวิจัยสาเหตุของ
พฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์." วารสารทันตภิบาล. 10(พฤษภาคม-
สิงหาคม) : 105-108.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2537. "ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ
ไทย." วารสารจิตวิทยา. 1(มกราคม) : 81-98.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2531. "การวัดและการวิจัยทัศนคติที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ." วารสาร
ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 5(1) : 65.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2530. ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ใน
สภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. รายงานการวิจัย สำนักงานส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2529. ประมวลบทความวิชาการ ตอน 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วณิชทานนท์. 2537. "จิตลักษณะของนักเรียนวัยรุ่นในครอบครัว
ปกติ-เครียด-แตก และปัจจัยปกป้อง." วารสารจิตวิทยา. 1(ธันวาคม) : 20-24.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ. 2536. รายงานการวิจัยลักษณะทางจิต และพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2524. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 26. สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2520. จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงาน วิจัย ฉบับที่ 21. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินท์ ชูชม และงามตา วนินทานนท์. 2528. ปัจจัยทางจิตวิทยาในวัยเด็ก ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินท์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. 2529. "การส่งเสริมในครอบครัวกับรัก การอ่านของนักเรียนวัยรุ่น." วารสารบรรณศาสตร์. 9(มกราคม) : 49-82.
- ดวงทิพย์ วรพันธ์. 2525. กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนาศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัด สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารา ทีปะปาล. 2542. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2537. "ปัญหาทางสรีระ-สังคมของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร วัยรุ่น." วารสารจิตวิทยา. 1(ธันวาคม) : 85.
- ดุซงญอ โยเหลา และประทีป จินนี. 2537. รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรม อนุรักษ์น้ำของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ต้องฤดี ปุณณกันต์. 2534. การเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาครู ทัศนคติ และพฤติกรรม ของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอหนอง หลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทัศนาก ทอภักดี. 2531. "ความเชื่ออำนาจในตน : หนึ่งในพฤติกรรมที่ควรส่งเสริม." ประมวล บทความวิชาการด้านพฤติกรรมศาสตร์เอกสารฉบับพิเศษในวันครบรอบ ปีที่ 33. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นงา ปิตทอง. 2549. "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำดีของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นพนธ์ สัมมา. 2523. จิตลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร.

ปริญญาณิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นิภาพร โชติสุดเสนห์. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

นฤมล แก่อินทร์. 2542. อิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมที่มีต่อการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ. 2538. ลักษณะจิตสังคมของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทำงานในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พรรณราย พัทธกเจริญ. 2543. จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพกายและจิตของข้าราชการสูงอายุ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พระมหาชินวุฒิ ธมมานนฺโท (ทองพิมพ์). 2550. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พีระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538. พฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนชิตา ทองก้อน. 2546. เจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

มันทนา สิริรักโนภาส. 2538. การสำรวจความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเจตนา และพฤติกรรมการบริโภคโลหิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2536. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

ลินดา สุวรรณดี. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วรรณิ วรรณชาติ. 2541. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิชัย เียดบัว. 2534. ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิชาญ มณีโชติ. 2535. พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศักดิ์ชัย นิธิภูวี่. 2532. ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สงวนศรี วิรัชชัย. 2527. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. กองส่งเสริมการวิจัย. 2544. รางวัลผลงานการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทยประจำปี 2544 : โครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2552. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. : [Online] Available : <http://www.nesdb.go.th/>

สำนักทะเบียนและประมวลผล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2552. จำนวนนักศึกษา. [Online] Available : <http://www.reg.kmitl.ac.th>

สุพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์. 2250. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. รายงานการวิจัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- สุวรรณณี ยูวชาติ. 2532. การศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวลัย ชำรงค์สกุลศิริ. 2537. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อารมย์ สนานภู. 2544. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533. ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุบล เลี้ยววาริน. 2534. ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อเนก หอมพิกุล. 2531. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Ajzen, I. and Fishbein, M. 1980. **Understanding Attitude and Predicting Social Behavior.** New Jersey : Prentice-Hall.
- Berberoglu, U. and Tosunoglu, C. 1995. "Exploratory and Confirmatory Factor Analyses of an Environmental Attitude Scale (EAS) for Turkish University Students." **Journal of Environmental Education.** 26 (3) : 40-43.
- Bloom, Benjamine S. 1975. **Toxonomy of Educational Objectives, Handbook 1 Cognitive Domain.** New York : David Mckay Company.
- Boldero, J. 1995. "The Prediction of Household Recycling of Newspaper and Situational Factors." **Journal of Applied Social Psychology.** 25 (5) : 440-462.
- Bowman. C.H. and Fishbein, M. 1978. "Understanding Public Reaction to Energy Proposals : An Application of the Fishbein's Model." **Journal of Applied Social Psychology.** 8 (4) : 319-340.

- Cohen, J. 1977. **Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences**. Rev ed. New York : Academic Press.
- Cohen, S., and Wills, T.A. 1985. "Stress, Social Support, and the Buffering Hypothesis." **Psychological Bulletin**. 98 (February) : 310-357.
- Cronbach, Lee Joseph. 1972. **The Dependability of Behavioral Measurements : Theory of Generalizability for Scores and Profiles**. New York : Willey.
- Goldenson, M. 1984. **London Dictionary of Psychology and Phychistary**. New York : Longman Inc.
- Hines , J.M. and Others. 1985. "Analysis and Synthesis of Research on Responsible Environmental Behavior : A Meta-Analysis." **Journal of Environmental Education**. 8 (2) : 1-8.
- Hollander, Edwin P. 1981. **Principle and Methods of Social Psychology**. London : Oxford University Press.
- Linn, N., Vinning, J., and Feely, P.A. 1994. "Toward a Sustainable Society : Waste Minimization Through Environmentally Conscious Consuming." **Journal of Applied Social Psychology**. 24(17), 1550-1572.
- McClelland, David C. 1953. **The Achievement Motive**. New York : Harper and Row.
- McGurie, William J. 1969. **The Nature of Attitude and Attitude Change in Handbook of Social Psychology**. Lindzek and E. Aronson, eds. Massachusetts : Addison Wesley : 314-316.
- Rotter, Juliam B. 1966. "Generalized Expectancies for Internal Versus External Control of Reinforcement." **Psychological Monographs**. 80(January) : Whole No. 609.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น คณะกรรมการวัดสารธรรม สจล. สงวนลิขสิทธิ์ ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบใช้

แบบวัดเพื่อการวิจัย

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

1. การลดปริมาณขยะ หมายถึง การกระทำกิจกรรมใดๆ ในการอุปโภค บริโภค ที่ก่อให้เกิด
การลดปริมาณขยะในสิ่งแวดล้อม เป็นการกระทำอย่างมีจิตสำนึกและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อความยั่งยืนของคนในยุคปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบ ดังนี้
- ขั้นที่ 1 อ่านข้อความให้เข้าใจ
- ขั้นที่ 2 ขอให้ท่านคิดว่า ข้อความนี้ เป็น “จริง” หรือ “ไม่จริง” สำหรับท่าน
- ขั้นที่ 3 ถ้า “จริง” ให้คิดว่า **จริงมากเพียงใด** จาก
- 1) จริงมาก ชีต ✓ ที่ “จริงที่สุด”
 - 2) จริงปานกลาง ชีต ✓ ที่ “จริง”
 - 3) ไม่แน่ใจ ชีต ✓ ที่ “ไม่แน่ใจ”
 - 4) ไม่จริงปานกลาง ชีต ✓ ที่ “ไม่จริง”
 - 5) ไม่จริงมาก ชีต ✓ ที่ “ไม่จริงเลย”

ตัวอย่างเช่น

ข้อความคำถาม	จริง ที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1. ฉันเชื่อฟังพ่อแม่(ผู้ปกครอง)มากกว่าคนอื่นๆ	✓				

จากตัวอย่าง หมายความว่า ท่านคิดว่าท่านเชื่อฟังพ่อแม่ (ผู้ปกครอง) มากกว่าคนอื่นๆ นั้น **จริงที่สุด**

No.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง เติมคำหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หรือกรอกตัวเลข/ข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA).....

3. หลักสูตร

- ☐ 1. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (2 ปี ต่อเนื่อง)
☐ 2. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

4. ครอบครัวของนักศึกษาที่มีรายได้รวมทั้งสิ้น ประมาณเดือนละ

- ☐ 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 2. 5,001-10,000 บาท
☐ 3. 10,001-15,000 บาท ☐ 4. 15,001-20,000 บาท
☐ 5. 20,001-25,000 บาท ☐ 6. มากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป

5. ท่านเคยได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. อินเทอร์เน็ต ☐ 2. หนังสือพิมพ์ ☐ 3. แผ่นพับ/ป้ายประชาสัมพันธ์
☐ 4. วิทยู ☐ 5. เพื่อน/คนรู้จัก ☐ 6. โทรทัศน์
☐ 7. อื่นๆ.(ระบุ).....

130

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชุดที่ 1 การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตามความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน นักศึกษาได้ปฏิบัติในแต่ละประโยค เพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1	ฉันเก็บกระดาดหรือของขวัญที่ได้รับไว้ใช้ซ้ำ					
2	ฉันดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์					
3	ฉันไม่เคยเก็บอุปกรณ์ตกแต่งต่างๆ ไว้ใช้งานในครั้งต่อไป					
4	ฉันซ่อมแซมเสื้อผ้าให้ใช้ได้ต่อไปอีก					
5	ฉันเลือกที่จะซื้อของใหม่มากกว่าจะนำของเก่าที่เสียแล้วไปซ่อม					
6	ฉันทิ้งเศษอาหารในถุงแยกจากวัสดุที่นำไปแปรรูปได้					
7	หนังสือที่ฉีกขาดหรือหลุดแล้ว ฉันจะทิ้งไปเลย					
8	ฉันทิ้งแก้ว เศษอาหาร กระป๋องรวมในถังเดียวกัน					
9	ฉันไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม (Refill)					
10	ฉันไม่เคยเก็บกระดาดที่ใช้แล้วไว้ขายหรือแยกทิ้ง					
11	ฉันใช้กระดาษชำระบ่อยครั้งๆ ละมากๆ					
12	ฉันพยายามทานอาหารจนหมดจานทุกครั้ง					
13	ฉันไม่ค่อยได้ใช้กระดาษอย่างเต็มเนื้อที่ทั้งสองหน้า					
14	ฉันเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ					
15	ฉันไม่เคยดูว่าสินค้าที่ฉันซื้อเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่					
16	ฉันนำเศษวัสดุขยะมาทำปุ๋ย					

ชุดที่ 2 ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักศึกษา มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนตื่นเต้นง่าย					
2	ฉันรู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรไม่ได้นาน					
3	ฉันมักมีเรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ					
4	ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ฉันจะโกรธเอาง่ายๆ					
5	เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงจะตอบได้ฉันก็ไม่กล้าตอบ					
6	ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่ากลัวอะไรอยู่บ่อยๆ					
7	ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย					
8	เวลาดีใจฉันรู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก					
9	บางครั้งฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนไม่ดีเลย					
10	บางครั้งฉันรู้สึกอึดอัดอยากจะตะโกนออกไปดังๆ					

132

ชุดที่ 3 นักศึกษากับประสบการณ์ทางบ้าน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาตอบคำถามแต่ละประโยค โดยนึกถึงผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด (จะเป็นแม่หรือพ่อ หรือคนอื่นที่แทนพ่อแม่ก็ได้)

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	พ่อ/แม่รักและหวังดีต่อฉัน					
2	พ่อ/แม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่					
3	พ่อ/แม่ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน					
4	พ่อ/แม่ทำตัวเหินห่างจากฉัน					
5	พ่อ/แม่จะให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก					
6	พ่อ/แม่ของฉันมักไม่ยอมฟังคำอธิบายหรือเหตุผลจากฉัน					
7	พ่อ/แม่มีอารมณ์เสียเมื่อฉันเข้าไปใกล้ชิดท่าน					
8	พ่อ/แม่มีกลไลโทษฉันมากเกินไป					
9	พ่อ/แม่มักให้ออกาสฉันทำความดีเพื่อแก้ตัวใหม่					
10	พ่อ/แม่จะอธิบายเหตุผลเมื่อฉันทำผิดก่อนลงโทษฉัน					

ชุดที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกแต่ละข้อเพียงคำตอบเดียว ที่ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักศึกษา

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1	การใส่เสื้อกันหนาวมือสอง เป็นสิ่งที่น่าละอาย					
2	เมื่อของใช้ราคาถูกราคาถูกรุด ควรทิ้งไปเลยดีกว่าที่จะซ่อมแซม					
3	ฉันคิดว่าควรช่วยแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง					
4	ฉันคิดว่าสินค้าต่าง ๆ ใช้ภาชนะบรรจุอย่างฟุ่มเฟือย					
5	ฉันรู้สึกไม่สบายใจทุกครั้งเมื่อเห็นกองขยะที่มีแต่ถุงพลาสติก					
6	ฉันชอบใช้กระดาษหน้าที่สอง (กระดาษ Recycle) สำหรับการพิมพ์เอกสารที่ยังไม่ได้ใช้จริง					
7	ฉันคิดว่าไม่ควรนำถุงที่ใส่ของแล้วมาใช้ซ้ำ					
8	การซ่อมแซมของเก่าใช้ต่อไปเป็นการดีกว่าที่จะซื้อแต่ของใหม่					
9	ฉันชอบใช้ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาเติมในภาชนะเดิมได้ (Refill)					
10	ฉันคิดว่าตัวเองควรใช้สินค้าที่ทำจากวัสดุใช้แล้ว (Recycle)					

133

ชุดที่ 5 การรับสื่อต่างๆ

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1	ฉันมักจะอ่านบทความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากนิตยสารและวารสารต่างๆ					
2	ฉันไม่สนใจติดตามข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม					
3	ฉันเลือกอ่านหนังสือบันเทิงทั่วไปมากกว่าที่จะสนใจอ่านเรื่องสภาพปัญหาต่างๆ ในปัจจุบัน					
4	ฉันได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากการชมโทรทัศน์					
5	ฉันไม่เคยทบทวนรายการสารคดีทางโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมจนจบรายการเลย					
6	ฉันไม่ชอบดูรายการทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ					
7	ฉันไม่เคยตั้งใจอ่านโปสเตอร์รณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมใดๆ					

ชุดที่ 5 การรับสื่อต่างๆ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
8	ฉันชอบที่จะเปิดเพลงฟังในวิทยุมากกว่าที่จะฟังเกี่ยวกับ ข่าวสารปัญหาต่างๆ ไป					
9	ฉันได้รับเกร็ดความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมจากการอ่านโปสเตอร์ ตามสถานที่ต่างๆ					

ชุดที่ 6 การรับรู้เกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิด

คำชี้แจง นักศึกษาเชื่อว่าคนใกล้ชิดนักศึกษาต้องการให้นักศึกษาทำสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้เพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	แม่ของฉันต้องการให้ฉันใช้สิ่งของต่างๆ อย่างคุ้มค่าที่สุด					
2	เพื่อนชอบนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์					
3	ฉันเชื่อว่าพ่อต้องการให้ฉันหลีกเลี่ยงผลิตภัณฑ์ที่ทำลาย สิ่งแวดล้อม					
4	ครู-อาจารย์ของฉันต้องการให้ฉันใช้สิ่งของต่างๆ อย่าง คุ้มค่าที่สุด					
5	ฉันเชื่อว่าเพื่อนต้องการให้ฉันแยกขยะเพื่อนำไปแปรรูป (Recycle)					
6	ฉันเชื่อว่าแม่ต้องการให้ฉันทิ้งขยะทุกประเภทรวมในที่ เดียวกัน					
7	แม่ชอบให้ฉันใช้สิ่งของใหม่ๆ ที่ทันสมัยเสมอ					
8	ครู-อาจารย์ชอบให้ฉันนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิด ประโยชน์					
9	เพื่อนชอบให้ฉันซื้ออาหารใส่กล่องโฟม					
10	พ่อต้องการให้ฉันลดการใช้สิ่งที่ฟุ่มเฟือยประเภทใช้ครั้งเดียว ทิ้ง					

		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11	โดยปกติฉันทำตามพ่อของฉัน					
12	โดยปกติฉันทำตามแม่ของฉัน					
13	โดยปกติฉันทำตามเพื่อนของฉัน					
14	โดยปกติฉันทำตามครู-อาจารย์ของฉัน					

ชุดที่ 7 สิ่งที่มีมักจะเกิดกับฉัน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักศึกษา มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ฉันมักถูกกล่าวหาว่าทำผิดทั้งๆ ที่ไม่ได้ทำ					
2	เป็นการยากที่จะชักจูงเพื่อนให้เชื่อตาม					
3	เมื่อฉันทำอะไรผิดพลาด ฉันรู้สึกว่าไม่สามารถที่จะทำให้ สิ่งนั้นกลับถูกต้องได้					
4	ทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา คือ พยายามไม่คิดถึง ปัญหานั้น					
5	ถ้าฉันทำการบ้านมากจะช่วยให้ฉันเรียนได้คะแนนดีขึ้น					
6	เมื่อมีคนไม่ชอบเรา เราไม่มีทางจะแก้ไขอะไรได้					
7	ถ้าฉันวางแผนการที่จะทำอะไรไว้ล่วงหน้า ฉันมักจะทำ สิ่งนั้นได้ดีเสมอ					
8	ฉันเชื่อว่าปัญหาต่างๆ จะคลี่คลายได้เอง โดยที่ฉันไม่ จำเป็นต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับมัน					
9	ฉันรู้สึกว่าไม่คุ้มค่าที่จะพยายามทำอะไรอย่างเต็มที่ เพราะสิ่งต่างๆ ไม่เคยให้ผลตามที่เราพยายามเลย					
10	ฉันเชื่อว่าคนที่เก่งทางการเล่นกีฬานั้นส่วนใหญ่เป็น เพราะเกิดมาเก่งเอง					
11	ฉันรู้สึกว่ามีคนใจร้ายกับฉันโดยที่ไม่มีเหตุผลเลย					
12	ฉันรู้สึกว่าเมื่อมีเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกับฉันคิดจะทำ ร้ายฉัน ฉันมีทางที่จะหยุดยั้งเขาได้น้อยมาก					
13	ตามปกติแล้วฉันรู้สึกว่าฉันมีโอกาสที่จะเลือกรับประทาน อาหารได้น้อยมากเมื่ออยู่บ้าน					
14	ฉันเชื่อว่าการวางแผนล่วงหน้าช่วยให้ทำสิ่งต่างๆ ได้ สำเร็จมากกว่าการไม่วางแผนล่วงหน้า					

ชุดที่ 8 ฉันทในปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักศึกษา มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ฉันตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					
2	ฉันคิดว่าสิ่งตอบแทนที่สำคัญที่สุดในการเรียนคือเกรด					
3	ฉันคิดว่าการทบทวนบทเรียน เป็นการเสียเวลาที่จะได้ทำกิจกรรมอื่นที่ฉันสนใจ					
4	ถ้าฉันคิดจะทำอะไร ก็จะทำในทันที โดยไม่คำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต					
5	ฉันยังไม่คิดถึงอนาคต เพราะเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึง					
6	ขณะที่ฉันอยากจะทำสิ่งต่างๆ หลายอย่างพร้อมกัน ฉันจะเลือกทำในสิ่งที่เป็งานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก่อน					
7	แม้ฉันจะไม่ชอบเรียนในบางวิชา แต่ฉันก็ตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด					
8	เมื่อต้องการสิ่งใดแล้ว ฉันทนไม่ได้ที่จะต้องรอคอย					
9	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ไม่ชอบ ฉันจะไม่ทุ่มเทให้งานนั้น					
10	หากฉันเห็นว่า การทำดีของฉันไม่ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ฉันจะหยุดการกระทำดีนั้นทันที					
11	ฉันพยายามหาโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงเพื่อความมั่นคงในหน้าที่การงานในอนาคต					
12	เมื่อฉันทำคะแนนวิชาใดได้ไม่ดี ฉันจะไม่เสียเวลาไปใส่ใจ					
13	ฉันมักปล่อยปัญหาในการเรียนที่เกิดขึ้นให้คลี่คลายไปเองโดยไม่หาทางแก้ไข					
14	ฉันพยายามขยันเรียนแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบันยังไม่ดีเท่าที่ควร					
15	ถ้าฉันทำข้อสอบไม่ได้ฉันจะพยายามหาคำตอบที่ถูกต้องให้ได้					

ชุดที่ 9 สิ่งที่นักศึกษาคิดว่าจะทำ
คำชี้แจง นักศึกษาคิดว่ามีความพร้อมหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งต่อไปนี้นาน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่ แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ฉันจะเก็บกระป๋องขนมที่หมดแล้วไว้ใส่ของอื่น					
2	เมื่อรองเท้าขาดฉันจะรีบทิ้งเพื่อซื้อเปลี่ยนใหม่					
3	ฉันจะใช้ผ้าแทนการใช้กระดาษชำระเช็ดหน้าหรือเช็ดมือ					
4	ฉันไม่สะดวกที่จะแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง					
5	ฉันจะใช้กระดาษทั้งสองหน้าอย่างคุ้มค่า					
6	ฉันจะซื้อสินค้าที่ฉันพอใจโดยไม่สนใจว่าจะทำลาย สิ่งแวดล้อมหรือไม่					
7	ฉันจะซื้อแต่เครื่องดื่มชนิดใส่กล่องที่โยนทิ้งได้ง่าย					
8	ฉันจะดูแลซ่อมแซมของใช้ส่วนตัวให้ใช้ได้นานที่สุด					
9	ฉันจะใช้วัสดุจากธรรมชาติแทนการใช้กล่องโฟมบรรจุ อาหาร					
10	ฉันจะแยกพลาสติก ขวดแก้ว และโลหะ ออกจากขยะทั่วไป					

ภาคผนวก ข
ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความเชื่ออำนาจในตน	29	70	46.86	7.05
การมุ่งอนาคตควบคุมตน	34	71	54.07	6.87
สุขภาพจิตดี	10	50	27.74	6.47
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	27	50	43.82	5.31
การเชื่อบุคคลใกล้ชิด	32	235	126.82	31.64
การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม	17	43	31.68	4.39
ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ	28	50	37.99	4.58
ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ	18	46	33.61	4.45
พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า	15	39	26.81	3.65
พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ	18	39	27.39	3.72

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มของตัวแปรอิสระที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางตามสมมติฐาน

ตัวแปร	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
เชื่ออำนาจ	ความเชื่ออำนาจในตนต่ำ	155	48.90
	ความเชื่ออำนาจในตนสูง	162	51.10
	รวม	317	100
มุ่งอนาคตฯ	มุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ	160	50.47
	มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง	157	49.53
	รวม	317	100
สุขภาพจิตดีฯ	สุขภาพจิตดีน้อย	157	49.53
	สุขภาพจิตดีมาก	160	50.47
	รวม	317	100
อบรมเลี้ยงดูฯ	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย	128	40.38
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก	189	59.62
	รวม	317	100
เชื่อบุคคลฯ	การเชื่อบุคคลใกล้ชิดน้อย	177	55.84
	การเชื่อบุคคลใกล้ชิดมาก	140	44.16
	รวม	317	100
รับรู้ข่าวสารฯ	การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมน้อย	158	49.84
	การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก	159	50.16
	รวม	317	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ความพร้อมฯ	ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขะน้อย	175	55.21
	ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขะมาก	142	44.79
	รวม	317	100
ทัศนคติที่ดีฯ	ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขะน้อย	145	45.74
	ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขะมาก	172	54.26
	รวม	317	100

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขะ
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และสุขภาพจิตดีฯ ในกลุ่มรวม

เชื่ออำนาจ	สุขภาพจิตดีฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					38.55	37.74	36.48
สูง	น้อย	(21)	64	39.77	1.22	2.03*	3.29*
สูง	มาก	(22)	93	38.55		0.81	2.07*
ต่ำ	มาก	(12)	67	37.74			1.26
ต่ำ	น้อย	(11)	93	36.48			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขะ
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และสุขภาพจิตดีฯ ในกลุ่มผลการเรียนสูง

เชื่ออำนาจ	สุขภาพจิตดีฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(22)	(11)
					39.29	39.07	36.38
สูง	น้อย	(21)	37	39.96	0.67	0.89	3.58*
ต่ำ	มาก	(12)	29	39.29		0.22	2.91*
สูง	มาก	(22)	61	39.07			2.69*
ต่ำ	น้อย	(11)	45	36.38			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี

เชื่ออำนาจ	สุขภาพจิตดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					38.99	38.02	36.51
สูง	น้อย	(21)	36	40.10	1.11	2.08*	3.59*
สูง	มาก	(22)	60	38.99		0.97	2.48*
ต่ำ	มาก	(12)	42	38.02			1.51
ต่ำ	น้อย	(11)	58	36.51			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย

เชื่ออำนาจ	สุขภาพจิตดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					38.73	37.98	35.92
สูง	น้อย	(21)	29	39.61	0.88	1.63	3.69*
สูง	มาก	(22)	51	38.73		0.75	2.81*
ต่ำ	มาก	(12)	34	37.98			2.06*
ต่ำ	น้อย	(11)	47	35.92			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย

เชื่ออำนาจ	สุขภาพจิตดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					38.26	38.19	36.15
สูง	น้อย	(21)	40	39.47	1.21	1.28	3.32*
สูง	มาก	(22)	57	38.26		0.07	2.11*
ต่ำ	มาก	(12)	36	38.19			2.04*
ต่ำ	น้อย	(11)	52	36.15			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พิจารณาตาม เชื้ออำนาจฯ มุ่งอนาคตฯ และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มหลักสูตร 5 ปี

เชื้ออำนาจฯ	มุ่งอนาคตฯ	สุขภาพจิตดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(221)	(122)	(212)	(121)	(211)	(111)	(112)
						36.00	35.00	34.44	31.70	31.56	31.56	29.94
สูง	สูง	มาก	222	17	36.12	0.12	1.12	1.68	4.42*	4.56*	4.56*	6.18*
สูง	ต่ำ	มาก	221	19	36.00		1.00	1.56	4.30*	4.44*	4.44*	6.06*
สูง	สูง	น้อย	122	8	35.00			0.56	3.30	3.44	3.44	5.06*
ต่ำ	สูง	มาก	212	16	34.44				2.74	2.88	2.88	4.50*
สูง	ต่ำ	น้อย	121	10	31.70					0.14	0.14	1.76
ต่ำ	ต่ำ	มาก	211	9	31.56						0.00	1.62
ต่ำ	ต่ำ	น้อย	111	25	31.56							1.62
ต่ำ	สูง	น้อย	112	17	29.94							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พิจารณาตามเชื้ออำนาจฯ มุ่งอนาคตฯ และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มรายได้มาก

เชื้ออำนาจฯ	มุ่งอนาคตฯ	สุขภาพจิตดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(222)	(122)	(212)	(121)	(111)	(211)	(112)
						34.96	34.93	33.47	42.47	31.97	31.67	30.84
สูง	ต่ำ	มาก	221	23	35.70	0.74	0.77	2.23	3.23*	3.73*	4.03*	4.86*
สูง	สูง	มาก	222	27	34.96		0.03	1.49	2.49	2.99*	3.29*	4.12*
สูง	สูง	น้อย	122	14	34.93			1.46	2.46	2.96*	3.26*	4.09*
ต่ำ	สูง	มาก	212	15	33.47				1.00	1.50	1.80	2.63
สูง	ต่ำ	น้อย	121	15	32.47					0.50	0.80	1.63
ต่ำ	ต่ำ	น้อย	111	31	31.97						0.30	1.13
ต่ำ	ต่ำ	มาก	211	12	31.67							0.83
ต่ำ	สูง	น้อย	112	19	30.84							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามความเชื่ออำนาจฯ มุ่งอนาคตฯ และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มเพศชาย

เชื้ออำนาจฯ	มุ่งอนาคตฯ	สุขภาพจิตดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(221)	(212)	(222)	(211)	(121)	(111)	(112)
						27.00	26.75	26.23	26.12	25.33	25.25	25.15
สูง	สูง	น้อย	122	16	29.25	2.25	2.50	3.02*	3.13*	3.92*	4.00*	4.10*
สูง	ต่ำ	มาก	221	11	27.00		0.25	0.77	0.88	1.67	1.75	1.85
ต่ำ	สูง	มาก	212	16	26.75			0.52	0.63	1.42	1.50	1.60
สูง	สูง	มาก	222	30	26.23				0.11	0.90	0.98	1.08
ต่ำ	ต่ำ	มาก	211	8	26.12					0.79	0.87	0.97
สูง	ต่ำ	น้อย	121	9	25.33						0.08	0.18
ต่ำ	ต่ำ	น้อย	111	32	25.25							0.10
ต่ำ	สูง	น้อย	112	26	25.15							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะ พิจารณาตาม
ความเชื่ออำนาจ และสุขภาพจิตดีข ในกลุ่มผลการเรียนสูง

เชื่ออำนาจ	สุขภาพจิตดีข	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					28.47	28.32	26.17
ต่ำ	มาก	(12)	29	28.93	0.46	0.61	2.76*
สูง	มาก	(22)	61	28.47		0.15	2.30*
สูง	น้อย	(21)	37	28.32			2.15*
ต่ำ	น้อย	(11)	45	26.17			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะ พิจารณาตาม
การมุ่งอนาคต และสุขภาพจิตดีข ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย

มุ่งอนาคตข	สุขภาพจิตดีข	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11)	(21)	(12)
					26.68	26.55	26.38
สูง	มาก	(22)	53	28.71	2.03*	2.16*	2.33*
ต่ำ	น้อย	(11)	51	26.68		0.13	0.30
สูง	น้อย	(21)	41	26.55			0.17
ต่ำ	มาก	(12)	40	26.38			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะ พิจารณาตาม
ความเชื่ออำนาจ มุ่งอนาคตข และสุขภาพจิตดีข ในกลุ่มเปิดรับสื่อมาก

เชื่ออำนาจ	มุ่งอนาคตข	สุขภาพจิตดีข	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(212)	(122)	(222)	(112)	(211)	(111)	(121)
						29.15	29.00	28.87	26.56	26.50	26.00	25.83
สูง	ต่ำ	มาก	221	20	29.45	0.30	0.45	0.58	2.89*	2.95*	3.45*	3.62*
ต่ำ	สูง	มาก	212	13	29.15		0.15	0.28	2.59	2.65	3.15*	3.32*
สูง	สูง	น้อย	122	13	29.00			0.13	2.44	2.50	3.00*	3.17*
สูง	สูง	มาก	222	23	28.87				2.31	2.37	2.87*	3.04*
ต่ำ	สูง	น้อย	112	18	26.56					0.06	0.56	0.73
ต่ำ	ต่ำ	มาก	211	4	26.50						0.50	0.67
ต่ำ	ต่ำ	น้อย	111	29	26.00							0.17
สูง	ต่ำ	น้อย	121	12	25.83							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคลฯ ในกลุ่มรวม

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.67	37.19	36.99
มาก	มาก	(22)	103	39.89	2.22*	2.70*	2.90*
น้อย	มาก	(12)	37	37.67		0.48	0.68
มาก	น้อย	(21)	86	37.19			0.20
น้อย	น้อย	(11)	91	36.99			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคลฯ ในกลุ่มเพศหญิง

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					37.71	37.24	36.72
มาก	มาก	(22)	65	40.19	2.48*	2.95*	3.47*
น้อย	มาก	(12)	16	37.71		0.47	0.99
น้อย	น้อย	(11)	46	37.24			0.52
มาก	น้อย	(21)	42	36.72			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคลฯ ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11)	(21)	(12)
					37.53	37.09	36.77
มาก	มาก	(22)	59	40.12	2.59*	3.03*	3.35*
น้อย	น้อย	(11)	44	37.53		0.44	0.76
มาก	น้อย	(21)	38	37.09			0.32
น้อย	มาก	(12)	15	36.77			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					39.49	37.39	35.17
มาก	มาก	(22)	110	39.69	0.20	2.30*	4.52*
น้อย	มาก	(12)	49	39.49		2.10*	4.32*
มาก	น้อย	(21)	79	37.39			2.22*
น้อย	น้อย	(11)	79	35.17			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสาร ในกลุ่มผลการเรียนสูง

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					40.06	38.35	35.19
มาก	มาก	(22)	70	40.06	0.00	1.71	4.87*
น้อย	มาก	(12)	22	40.06		1.71	4.87*
มาก	น้อย	(21)	45	38.35			3.16*
น้อย	น้อย	(11)	35	35.19			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสาร ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					39.34	36.91	35.26
น้อย	มาก	(12)	28	40.26	0.92	3.35*	5.00*
มาก	มาก	(22)	61	39.34		2.43*	4.08*
มาก	น้อย	(21)	53	36.91			1.65
น้อย	น้อย	(11)	43	35.26			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคล ในกลุ่มรวม

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคล	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					33.55	33.53	32.37
มาก	มาก	(22)	103	34.87	1.32	1.34	2.50*
น้อย	มาก	(12)	37	33.55		0.02	1.18
น้อย	น้อย	(11)	91	33.53			1.16
มาก	น้อย	(21)	86	32.37			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคล ในกลุ่มผลการเรียนสูง

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคล	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11)	(12)	(21)
					34.39	33.49	31.92
มาก	มาก	(22)	63	35.13	0.74	1.64	3.21*
น้อย	น้อย	(11)	41	34.39		0.90	2.47*
น้อย	มาก	(12)	16	33.49			1.57
มาก	น้อย	(21)	52	31.92			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคล ในกลุ่มหลักสูตร 5 ปี

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคล	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					33.28	33.18	31.13
มาก	มาก	(22)	41	35.73	2.45	2.55	4.60*
น้อย	มาก	(12)	12	33.28		0.10	2.15
น้อย	น้อย	(11)	40	33.18			2.05
มาก	น้อย	(21)	28	31.13			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคล ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคล	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11)	(12)	(21)
					33.75	33.28	31.45
มาก	มาก	(22)	59	34.73	0.98	1.45	3.28*
น้อย	น้อย	(11)	44	33.75		0.47	2.30*
น้อย	มาก	(12)	15	33.28			1.83
มาก	น้อย	(21)	38	31.45			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และการเชื่อบุคคล ในกลุ่มเปิดรับสื่อมาก

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคล	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					33.55	32.81	32.26
มาก	มาก	(22)	41	36.64	3.09*	3.83*	4.38*
น้อย	มาก	(12)	16	33.55		0.74	1.29
น้อย	น้อย	(11)	41	32.81			0.55
มาก	น้อย	(21)	34	32.26			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตาม
การอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสาร ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.43	25.62	23.91
มาก	มาก	(22)	40	28.70	1.27	3.08*	4.79*
น้อย	มาก	(12)	27	27.43		1.81*	3.52*
น้อย	น้อย	(11)	44	25.62			1.71*
มาก	น้อย	(21)	34	23.91			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสาร ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12) 27.48	(11) 26.01	(21) 24.66
มาก	มาก	(22)	61	28.50	1.02	2.49*	3.84*
น้อย	มาก	(12)	28	27.48		1.47*	2.82*
น้อย	น้อย	(11)	43	26.01			1.35
มาก	น้อย	(21)	53	24.66			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู การเชื่อบุคคลฯ และรับข่าวสาร ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(212) 28.50	(112) 28.35	(122) 26.50	(121) 25.73	(111) 25.52	(211) 24.91	(221) 22.92
มาก	มาก	มาก	222	28	28.89	0.39	0.54	2.39*	3.16*	3.37*	3.98*	5.97*
มาก	น้อย	มาก	212	12	28.50		0.15	2.00	2.77*	2.98*	3.59*	5.58*
น้อย	น้อย	มาก	112	17	28.35			1.85	2.62*	2.83*	3.44*	5.43*
น้อย	มาก	มาก	122	10	26.50				0.77	0.98	1.59	3.58*
น้อย	มาก	น้อย	121	11	25.73					0.21	0.82	2.81*
น้อย	น้อย	น้อย	111	33	25.52						0.61	2.60*
มาก	น้อย	น้อย	211	22	24.91							1.99
มาก	มาก	น้อย	221	12	22.92							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลี้ยงการสร้างขยะ พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และเชื่อบุคคลฯ ในกลุ่มผลการเรียนสูง

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11) 27.87	(21) 27.39	(12) 26.16
มาก	มาก	(22)	63	29.26	1.39	1.87*	3.10*
น้อย	น้อย	(11)	41	27.87		0.48	1.71
มาก	น้อย	(21)	52	27.39			1.23
น้อย	มาก	(12)	16	26.16			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะ พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และเชื่อบุคคลฯ ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

อบรมเลี้ยงดู	เชื่อบุคคลฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11) 27.61	(12) 26.67	(21) 26.45
มาก	มาก	(22)	59	28.31	0.70	1.64	1.86*
น้อย	น้อย	(11)	44	27.61		0.94	1.16
น้อย	มาก	(12)	15	26.67			0.22
มาก	น้อย	(21)	38	26.45			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะ พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสารฯ ในกลุ่มเพศหญิง

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสารฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22) 27.85	(21) 27.19	(11) 25.47
น้อย	มาก	(12)	23	29.14	1.29	1.95*	3.67*
มาก	มาก	(22)	61	27.85		0.66	2.38*
มาก	น้อย	(21)	46	27.19			1.72*
น้อย	น้อย	(11)	39	25.47			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะ พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดู และรับข่าวสารฯ ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

อบรมเลี้ยงดู	รับข่าวสารฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22) 27.88	(21) 26.87	(11) 24.76
น้อย	มาก	(12)	22	29.52	1.64	2.65*	4.76*
มาก	มาก	(22)	52	27.88		1.01	3.12*
มาก	น้อย	(21)	45	26.87			2.11*
น้อย	น้อย	(11)	37	24.76			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความพร้อมลดขยะ ในกลุ่มรวม

มุ่งอนาคต	พร้อมลดขยะ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.52	25.65	25.14
สูง	มาก	(22)	95	28.85	1.33*	3.20*	3.71*
ต่ำ	มาก	(12)	47	27.52		1.87*	2.38*
ต่ำ	น้อย	(11)	108	25.65			0.51
สูง	น้อย	(21)	67	25.14			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความพร้อมลดขยะ ในกลุ่มเพศหญิง

มุ่งอนาคต	พร้อมลดขยะ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.46	26.47	25.42
สูง	มาก	(22)	59	29.33	1.87*	2.86*	3.91*
ต่ำ	มาก	(12)	21	27.46		0.99	2.04*
ต่ำ	น้อย	(11)	52	26.47			1.05
สูง	น้อย	(21)	37	25.42			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความพร้อมลดขยะ ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

มุ่งอนาคต	พร้อมลดขยะ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					26.82	25.83	25.09
สูง	มาก	(22)	34	28.49	1.67*	2.66*	3.40*
ต่ำ	มาก	(12)	22	26.82		0.99	1.73*
ต่ำ	น้อย	(11)	60	25.83			0.74
สูง	น้อย	(21)	29	25.09			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความพร้อมลดขยะ ในกลุ่มรายได้ครอบครัวน้อย

มุ่งอนาคต	พร้อมลดขยะ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.69	25.68	25.28
สูง	มาก	(22)	48	29.52	1.83*	3.84*	4.24*
ต่ำ	มาก	(12)	26	27.69		2.01*	2.41*
ต่ำ	น้อย	(11)	52	25.68			0.40
สูง	น้อย	(21)	35	25.28			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความพร้อมลดขยะ ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย

มุ่งอนาคต	พร้อมลดขยะ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.55	25.60	24.95
สูง	มาก	(22)	57	29.04	1.49*	3.44*	4.09*
ต่ำ	มาก	(12)	30	27.55		1.95*	2.60*
ต่ำ	น้อย	(11)	61	25.60			0.65
สูง	น้อย	(21)	37	24.95			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการรับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะ ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

รับข่าวสาร	พร้อมลดขยะ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					26.19	25.71	24.80
สูง	มาก	(22)	43	29.51	3.32*	3.80*	4.71*
ต่ำ	มาก	(12)	25	26.19		0.48	1.39
สูง	น้อย	(21)	31	25.71			0.91
ต่ำ	น้อย	(11)	57	24.80			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามการมุ่งอนาคตฯ รับข่าวสารฯ และความพร้อมลดขยะฯ ในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี

มุ่งอนาคตฯ	รับข่าวสารฯ	พร้อมลดขยะฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(122)	(212)	(221)	(121)	(112)	(111)	(211)
						29.21	27.86	26.67	26.00	25.40	24.79	23.50
สูง	มาก	มาก	222	52	29.71	0.50	1.85*	3.04*	3.71*	4.31*	4.92*	6.21*
ต่ำ	มาก	มาก	122	14	29.21		1.35	2.54*	3.21*	3.81*	4.42*	5.71*
สูง	น้อย	มาก	212	14	27.86			1.19	1.86*	2.46*	3.07*	4.36*
สูง	มาก	น้อย	221	24	26.67				0.67	1.27	1.88*	3.17*
ต่ำ	มาก	น้อย	121	20	26.00					0.60	1.21	2.50*
ต่ำ	น้อย	มาก	112	15	25.40						0.61	1.90*
ต่ำ	น้อย	น้อย	111	39	24.79							1.29
สูง	น้อย	น้อย	211	18	23.50							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะ พิจารณาตามการมุ่งอนาคตฯ และความพร้อมลดขยะฯ ในกลุ่มรวม

มุ่งอนาคตฯ	พร้อมลดขยะฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.67	26.31	25.90
สูง	มาก	(22)	95	29.38	1.71*	3.07*	3.48*
ต่ำ	มาก	(12)	47	27.67		1.36*	1.77*
ต่ำ	น้อย	(11)	108	26.31			0.41
สูง	น้อย	(21)	67	25.90			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงการสร้างขยะ พิจารณาตามการมุ่งอนาคตฯ และความพร้อมลดขยะฯ ในกลุ่มเพศชาย

มุ่งอนาคตฯ	พร้อมลดขยะฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					27.80	26.49	25.86
สูง	มาก	(22)	36	29.78	1.98*	3.29*	3.92*
ต่ำ	มาก	(12)	26	27.80		1.31	1.94*
ต่ำ	น้อย	(11)	56	26.49			0.63
สูง	น้อย	(21)	30	25.86			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะ พิจารณาตามการรับข่าวสาร และความพร้อมลดขยะฯ ในกลุ่มเปิดรับสื่อน้อย

รับข่าวสาร	พร้อมลดขยะฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12) 27.23	(11) 25.86	(21) 25.75
มาก	มาก	(22)	53	29.48	2.25*	3.62*	3.73*
น้อย	มาก	(12)	34	27.23		1.37	1.48*
น้อย	น้อย	(11)	62	25.86			0.11
มาก	น้อย	(21)	36	25.75			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และการอบรมเลี้ยงดูฯ ในกลุ่มรายได้ครอบครัวมาก

เชื่ออำนาจ	อบรมเลี้ยงดูฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11) 26.54	(12) 25.81	(21) 25.18
สูง	มาก	(22)	59	26.92	0.38	1.11	1.74*
ต่ำ	น้อย	(11)	41	26.54		0.73	1.36
ต่ำ	มาก	(12)	38	25.81			0.63
สูง	น้อย	(21)	18	25.18			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า พิจารณาตามความเชื่ออำนาจ และทัศนคติที่ดีฯ ในกลุ่มหลักสูตร 2 ปี

เชื่ออำนาจ	ทัศนคติที่ดีฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12) 27.31	(11) 25.76	(21) 24.65
สูง	มาก	(22)	70	28.57	1.26	2.81*	3.92*
ต่ำ	มาก	(12)	39	27.31		1.55*	2.66*
ต่ำ	น้อย	(11)	61	25.76			1.11
สูง	น้อย	(21)	26	24.65			

* มีนัยสำคัญที่ .05